

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopoln naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Prešernov spomenik v Ljubljano!

Rojaki! „Prešernu spomenik v Ljubljani!“ ta glas je pred nekimi leti krepko zadonel in se razlegal po vseh pokrajinah slovenskih. To ni bil glas vpiljočega v puščavi. Veselo je odmeval v srcih rodoljubnih slovenskih sinov in hčera. Saj je ta glas dajal samo duška iskreni želji, ki jo je že zdavnaj na tistem gojila vsaka verna duša slovenska.

Ta želja se nam je izpolnila; čast in hvala vsem, ki so, po svoji zmožnosti, v to pripomogli. Samega sebe časti narod, ko časti in slavi svoje odlične može, ki mu delajo čast pred svetom; s tem kaže, da jih je vreden. Prešernov spomenik je gotov; slava umetniku, gospodu Zajcu, ki je tako izvrstno izvršil svojo častno nalogo! Ko v ces. livarni dunajski zagledaš bronastega moža, oveseli se ti duša: Glejte ga, to je naš Prešeren!

Prešernov spomenik imamo, ali še ne tam, kjer je edino pravo mesto njegovo, v stolici slovenske domovine, v beli Ljubljani! Tu naj se na najlepšem prostoru, ki ga ima mesto ljubljansko, postavi na ponosno vzvišeno stalo na ogled domačinu in tujcu.

Nemški narod se pripravlja letos sijajno slaviti svojega Schillerja po vseh delih sveta, koder se glasi nemška govorica. Ravno prav: Nemci Schillerja, Slovenci Prešerna! Kar je njim njih Schiller, to je nam naš Prešeren, in še več!

Ali v ta na namen je potreba še, kakor se mi je dejalo, 20.000 kron.

Na noge torej, Slovenci in Slovenke! V Prešernovem imenu vsaj bodimo složni! Z veseljem sezimo vsak v svojo domačo hranilnico, prostorno ali uborno, ter izkažimo s primernim darom svojo hvaležnost in ljubezen našemu Prešernu!

Ne bilo bi nam v čast, ko bi imel spomenik shranjen biti v livarni, mesto da se postavi, kamor je določen.

Kjer se slovenska čuje govorica,
pokladajmo dari mu na oltar;
gospod in kmet, mladenič in devica,
otrok in mati svoj prinesi dar!
En duh, en glas! Ves rod slovenski vstani:
Prešernov spomenik naj bo v Ljubljani!

Josip Stritar.

Tako se pitajo siti gavrani!

Našim duhovnim gospodom res nikdar ne zatone solnce sreče!

Kakor mali bogovi žive po svojih gradovih podobnih župniščih v blagostanju, izobilju in razkošju, neznane so jim skrbi in nadloge, ki tarejo navadnega zemljana, pehajočega se od zore do mraka, od mraka do dne za skorjico vsakdanjega kruha, in nikdar ne more poseči zle usode vihar s

kruto roko v življenja njihovega rodbinsko srečo.

Z vsemi darovi tega sveta so obdarovani v obilici, ljudske mase so jim klanjajo v strahu in spoštovanju kakor pred višjimi bitji in celo v državi sami, ki baje sicer ne priznava nikomur v svojem delokrogu nobenih privilegijev, ima duhovski stan svojo izjemno stališče, tvori državo v državi.

Kaj čuda potem, ako je duhovski stan postal ideal udobnega in brezskrbnega življenja, ako je postal za-

točišče vseh onih, ki se ravnaajo po gestu »dolce far niente« in bi radi živeli kakor ptice pod nebom, ki ne sejejo in ne orjejo, a vendar žanjejo.

Brez pravega dela žive ti gospodje.

Pregovor sicer pravi, da brez dela ni jela, toda ta prislovica ne velja, kakor se kaže, za duhovnike.

Oni ne delajo nič posebnega, a vendar je pred njimi vselej pogrnjena bogato obložena miza!

V teh okoliščinah bi si človek mislil, da je duhovščina zadovoljna s svojim res vsega zavidevanja vrednim položajem in da nima niti ene želje več, ki bi ne bila že zdavnaj izpolnena.

Kakšna zmota!

Namestniki božji bi ne smeli hrepeneti po darovih tega sveta, pravi sv. pismo, ne smeli bi častiti zlatega teleta, toda naša duhovščina se ne briga za to, koplje se v zlato, živi v razkošju, a še ji ni dovolj, vedno še hlepi po večjem blagostanju, še več bi rada nagazila darov posvetnih.

Duhovniki imajo primerne redne plače, imajo dohodke iz svojih posestev, bera jim nese, vsako cerkveno opravilo se jim mora še posebe plačati, darila med živimi in testamenti jim donaja lepe vsote, nimajo družine, za katero bi morali skrbeti, skratka njihov materialni položaj je tak, da lahko žive kakor baroni. Toda to jim še ni zadosti, hočejo imeti še več!

Dosegli so, da se je pred dobrim mesecem sprožil v državnem zboru predlog, da se naj izboljšajo plače naši ubogi stradajoči duhovščini.

Koliko predlogov za izboljšanje plač raznim državnim uradnikom in uslužbencom se je že sprožilo v zadnjih letih, a večinoma vsi ti počivajo med zaprašenimi akti v državni zbornici, ker je vlada vedno in vedno zatirjala, da nima denarja, kakor bi sicer rada ugodila dotičnim zahtevam.

Tudi to pot se je mislilo, da bo predlog za izboljšanje duhovniških

plač pokopan na dnu državnozbornskega arhiva, to tem bolj, ker se je nova regulacija duhovniških plač zdela vsakomur, ki misli kolikaj trezno, več kakor nepotrebna.

Toda zgodil se je čudež!

Vlada, ki nima niti vinarja za izboljšanje materialnega položaja raznih kategorij svojih uslužbenecov, ki delajo od zore do mraka zanjo kakor črna živina, ima za duhovnike, katerim je žetaktasvetenak malemu raj, polne mošnje zlata in se prav nič ne pomišlja, dasi so državne finance popolnoma razorane in se nahajajo v najobupnejšem položaju, vreči nove milijone v žrelo nenasitnega moloha — farške bisage!

Še ni potekel več nego eden mesec, odkar se je podal v državnem zboru predlog glede zvišanja duhovniških plač, in že se je požurila vlada da predloži zbornici zakonski načrt, s katerim se naj znova regulirajo duhovniški prejemki!

Po tem načrtu se bo potrebovala za ureditev duhovniških plač ogromna vsota **9 milijonov 300.000 K na leto!**

Na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem se bodo na pr. zvišali letni dohodki: župnikom v stolnih mestih za 400 K, kaplanom pa za 300 K; v mestih in trgih z nad 5000 prebivalci: župniku za 200 K, kaplanu pa za 300 K; v drugih krajih pa župniku za 200 K in kaplanu za 400 K.

Župniki v glavnih mestih bodo po tem načrtu samo od države dobivali stalne plače po 10letnem službovanju 2600 K, po 20letnem službovanju 2800 K, po 30letnem službovanju 3000 K in po 40letnem 3200 kron; župniki v krajih s preko 5000 prebivalci v isti dobi 2000, 2200, 2400 in 2600 K, drugih krajih pa 1800, 2000, 2200 in 2400 K poleg drugih dohodkov. V primeri s sedanjimi plačami se jim torej dohodki zvišajo po-

vpredno od 600 do 1200 K. Prav tako kisto se zvišajo tudi prejemki kaplanov.

Ako se upošteva, da v te prejemke niso všteti dohodki iz posestev, ki jih imajo duhovniki, da ni vračunana bera, da niso všteti dohodki mašnih ustanov in ne zaslužki pri cerkvenih opravilih, se mora zvišanje duhovniških plač in enovati naravnost horendno, to tembolj, ako se uvažuje, da pravkar navedeni dohodki niti niso podvrženi obdačenju. Vsak drugi državljani mora plačevati od vsakega vinarja svojih dohodkov davek, duhovniki ne plačajo nič, a so vkljub temu najprivilegiranejši stan v državi!

Če to ni krivično, potem sploh ne vemo, kaj bi se smelo še imenovati s tem imenom!

Gmotni položaj duhovnikov je sedaj v primeri z drugimi stanov naravnost zavidevanja vreden in če upoštevamo še to, da so se duhovniške plače jedva pred osmimi leti temeljito in vsestransko zadovoljivo regulirale, mora vsakdo, ki sodi nepristransko in pravično, priti do prepričanja, da izboljšanje duhovniških plač ni samo nepotrebno, marveč je naravnost neodpusten greh, ker s tem nalože nove popolnoma nepotrebne davke žetaktasvetenak ličnejšimi bremenit težko obloženim davkoplačevalcem!

Vlada je sama prikrito priznala v svojem načrtu, da je regulacija plač pravzaprav nepotrebna, ker so se itak šele leta 1898. duhovnikom znatno zvišale plače. Zakaj pa je vkljub temu predložila načrt za zvišanje? Odgovor na to vprašanje dobimo v vladnih pripombah k načrtu, v katerih stoji črno na belem, da so jo pri tem vodili cerkveno-politični oziri. Torej ne ozira na davkoplačevalce, ne ozira na finančni položaj, na katerega se je navadno preje izgovajala, so jo

LISTEK

Postna premišljevanja.

Čas lahkoživcev, predpustni čas je že zdavnaj pobral za svojimi predniki, kateri vsi so morali pepelno sredo storiti žalosten konec. Nastopil je svet postni čas, ko so nam naši dušni pastirji takoj prvi dan potekali pepela po glavah v znamenje, da je prišel čas spokornosti, da se otresemo predpustnih pregreh in živimo pametno in resno do bele nedelje. Oficijalno romanje vernih ljubljancev k božjemu grobu v Štepanjo vas se kaj pridno vrši in jaz poznam neko verno ovčico, ki je zadnje nedelje za tri groše pomaranč spravila pod svojo streho. Z naših prižnic pa slišimo gromovite postne pridige, naj se poboljšamo, ker drugače pride satanas, ki ima že pripravljene špičaste vile, da nas nanje nasadi.

Največji grešniki smo liberalci. Nam je posvečeno največ postnih pridig, naši časopisi so predmet razburjenosti celo takih duhovnikov, ki drugače častno nočejo nič vedeti o

politiki na prižnici. Misliti si moramo, da je te gromske strele inspiriral naš preljubeznivi, naš dični vladika dr. Tone Bonaventura.

Sicer je pa pred slovenske liberalce stopil premilostljivi gospod knezoškof osebnost s svojo brošuro »Ali Boga Stvarnika res ni treba?« S tem svojim delom, če je res zrastle na njegovem zelniku, je udaril »Slovenca« grozovito po zobeh. Znano je, da je za časa Grošljevih predavanj v »Mestnem domu« »Slovenec« le jezik bručil s surovimi napadi, češ, kje bo tak fantič, ki še ene brke ne more imenovati svoje, kaj vedel in kako bo opovrgel stare resnice, na katerih temelji stari testament. Zato mu ni vredno in ni treba odgovarjati. Tu pa pride sam škof in odgovarja Grošlju. Je moral Grošelj pač v živo zasekati, da se je pokazala kri.

»Božje kraljestvo silno trpi!« vpijejo dan na dan božji (!) namestniki. Ti praktični liberalci ga brez prenehanja preganjajo. Brez usmiljenja vihte svoj grozni bič in skušajo uničiti sveto cerkev in njen temelj, ne pomislijo pa ne, da je cerkev zidana na Petrovi skali, ki je

ne boče premagala niti moč satana. Če so liberalci sami posebljeni hudiči — klerikalci nas slikajo pač vedno tako! — se vseeno zastoj trudijo. Pa so že trdovratni liberalci in ne odnehajo!

Božje kraljestvo pa ne trpi le preganjanja, ampak tudi pomanjkanje. Zato hočejo gospodje zastopniki božjega kraljestva imeti zvišane plače. Pomislite samo zgled kmečkoga fajmoštra, ki se v potu svojega tolstega rdečega obraza in velikanskega trebuha peha za svoj vsakdanji kruh. Do maše ob 7. uri mora biti tešč; po maši samo pol litra kave in četrt hleba maslenega kruha; ob desetih kaka frigana jetra, golaž ali kaj drugega ter pol litra vina; opoldne juho, meso s prikuho, pečenka s salato, sočivje in kavo ter tri četrt vina (če ni kakih posebnosti, »dispenze« imenovanih); ob 4. uri malica to je velik krožnik šunka s hrenom ali 25 dek sira ali toliko salam ter tri četrtinke ovička; večerja ob polu 8. juha, svinjska pečenka s prikuho, na to pa zalivanje, dokler se more človek — ki pravzaprav že ni več človek — držati pokonci. Zares: nebeško kraljestvo trpi, grozno trpi,

tako trpi, kot noben drug stan! Da se mu zvišajo plače, je vsestransko utemeljeno z ravno kar navedenim — pravijo, da je huda draginja! — drugače bo »preč« prišlo.

Naš kmet kaj dobro ve, da je božji blagoslov odvisen le od volje njegovega dušnega pastirja, zato gleda vedno in povsod, da si ne nakoplje fajmoštrove jeze na svojo hišo. Fajmošter zna coprati, v zvezi je z nehom in peklom in predno bo ubogi kmetič vedel, da se je zameril »gospodu«, lahko mu že švigajo strele izpod jasnega neba in užigajo njegovo poslopje in uničujejo vse njegovo premoženje. Zato daje pridno za maše, ki so se zadnji čas zopet nekoliko podražile, plača vsak očenaš, ki se zmoli na prižnici, po desetici, pri spraševanju pa, ko dobiva ljudstvo spovedne listke, se pridno deluje na to, da stane vsak spovedni listek en goldinar, ki se da v dober namen, t. j. za napolnjenje fajmoštrovega želočca.

Pred kakimi dvajsetimi leti sem bil še deček, ki mi je bila ideal vsaka duhovska suknja, po kateri sem tudi jaz silno koprnal. In moj oče — zdaj je že v večnosti — je

želel moje želje uresničiti, pa me je dal v šolo. Doma smo bili reveži, da smo natepavali dan na dan črn ajdov sok in kisl zelje ter žganje. Oče moj pa brumen mož, kot so sploh Gorenjci, je stopil v farovž in poprosil našega fajmoštra, če bi me spravil v Alojzijevišče, kjer je človek »zažiran« za v lemenat. In da bi me gospod bolj gotovo priporečil pri ljubljanskem škofu, sem zanesel par petelinov v farovž, kračo, mesenih kot rog trdih klobas, akoravno nam potem prav nobene mesnine ni ostalo. Očetova deviza je bila, da se svinjsko meso in piščanci fajmoštru bolj priležejo nego kmečkemu želočcu in pri tem je moralo ostati. Oče sami so pa vpregli kravo v sosedov voz, na katerega so naložili repe in jo zapeljali na farovško dvorišče, da bodo tudi fajmoštrove krave imele kaj od tega, če pridem jaz v Alojzijevišče. Pa glej ga vraga! Fajmoštru so klobase in krača jako tek-nile, tudi njegove krave so zobale z živinsko slastjo našo repo — jaz pa sem moral vseeno še prihodnja leta snažiti kljuko po različnih hišah, da sem ukrotil divje kruljenje v praznem želočcu. Oče so se pa potolažili s

vodili, marveč edino oziri na vedno nenasično bisago!

Ta zakonski načrt bo nemara že v kratkem postal zakon in ljudstvo bo zopet treba globoko seči v žep, da bo s svojimi krvavo prisluzenimi vinarji do roba napolnilo duhovniško malho.

Tako delajo za ljudstvo popovski podrepaniki — klerikalni poslanci.

Ljudstvo jih je poslalo na Dunaj, da ga zastopajo in varujejo njegove koristi, ti pa mesto tega skrbe, da si na ljudske stroške popi polnijo žep.

Kdaj bo ljudstvo spregledalo in spoznalo te svoje klerikalne prijatelje?

Zadnji čas bi že bil, da bi prišel narod do spoznanja, ker sicer mu bodo njegovi prijatelji potegnili še kožo preko ušes, ako bodo to zahtevali — posvečeni gospodje!

Organizacija slovenskih književnikov in časnikarjev.

VII.

Ako pogledamo, kako delujejo književniška in časnikarska društva pri drugih narodih, potem moramo reči, da je tam za te narodne delavce izvrstno preskrbljeno.

Na Dunaju imajo književniki in časnikarji društvo »Concordia«. To društvo ima danes sedem milijonov kron premoženja. To ogromno premoženje se je nabralo največ iz ustanovnin, iz prispevkov dnevnih in iz prispevkov podpornih članov. To društvo je storilo že ogromno mnogo. Od l. 1872. do l. 1902. je izplačalo na pokojninah in na podporah vdovam in sirotam 2.800.000 K.

V Nemčiji imajo društvo »Pensionsanstalt deutscher Journalisten und Schriftsteller«, ki je tekom desetih let (do l. 1901.) zbralo kapitala šest milijonov mark.

V Milanu je društvo »Società degli giornalisti e scrittori lombardi«. To premore 2.200.000 frankov kapitala in ima velike letne dohodke.

O »Société des gens des lettres« v Parizu in o podobnih organizacijah na Angleškem niti ne govorimo. Ta društva imajo toliko denarja, da bi z njim lahko kupila vso Slovenijo.

Od kod to? Ker spoznavajo ti narodi pomen in važnost književnikov in časnikarjev in se zavedajo, da imajo moralno dolžnost, podpirati ta stan, ki jim toliko koristi.

»Società dei giornalisti e lombardi« je svoj kapital spravila skupaj v nekaterih letih. Tam je vsak denarni zavod, vsaka večja trgovina, vsaka večja tovarna, vsaka večja občina pristopila kot ustanovnik, tam si šteje vsak civilni človek, ki je v kolikaj ugodnih razmerah, v častno dolžnost, da je podporni član tega društva. To je vzrok, da se je ogo-

rona večina italijanskih pisateljev naselila v Milanu. Danes je Rim pa politično središče Italije, duševno središče pa je Milan, ker tu obstoji društvo, ki je svojim članom resnična in trdna zaslomba.

Tudi pri Čehih so razmere jako dobre. Samo »Společek českých žurnalistů« v Prahi — Čehi imajo več takih društev — je imelo l. 1902. kakih 300 ustanovnikov in kakih 600 podpornikov. Med ustanovniki so banke, tovarne, posojilnice, veletrgovine, politiki itd. itd.

Vemo, da so pri nas gospodarske razmere neugodnejše, kakor drugod, da torej dražstvo slovenskih književnikov in časnikarjev ne more misliti, da bi kdaj postalo tako imenitno, kakor so taka društva pri drugih narodih, ali upati se sme, da najde vsaj primerne podpore. Potrebno je to tembolj, ker zasluži pri drugih narodih književnik in časnikar povprek vsaj 20 do 50krat več kakor pri nas Slovencih.

»Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev« bo apeliralo na vso slovensko javnost, da je podpre.

V prvi vrsti upa, da se oglasi primerno število ustanovnikov. Rodoljubi, ki so v ugodnih gmočnih razmerah, denarni zavodi, hranilnice, banke in večje posojilnice ter večje občine bi paš lahko pristopile društvu kot ustanovniki.

V drugi vrsti upa društvo, da se oglasi tudi mnogo podpornih članov. Kdo more reči, da mu niso književniki ali časnikarji že mnogo koristili? Vzemimo n. pr. trgovce. Boj proti konzumom, ki so hoteli uničiti trgovce, so vodili in srečno dobojevali slovenski časnikarji. Koliko je bilo tu treba študirati, koliko je bilo tu dela, koliko skrbi, koliko napora! Ali časnikarji ne zaslužijo, da jim trgovci to delo, to veliko in težavno delo povrnejo vsaj s tem, da pristopijo društvu slovenskih književnikov in časnikarjev? Navedli smo trgovce samo kot zgled. Kar velja za trgovce, velja v večji ali manjši meri tudi za druge stanovce. Naj ljudje le pomislijo, kolikokrat je šel samo »Slov. Narod« zanje v boj.

Ni torej pretirano, če upa društvo, da tisti, ki ne pristopijo kot ustanovniki, postanejo vsaj podporni člani ali pa bodo kakor občine in manjši zavodi vsaj z darili društvu pomagali. Čim trdnjej podlago dobi društvo slovenskih književnikov in časnikarjev, toliko večja bo korist, ki jo bodo imeli ne samo člani, nego ves narod.

Vojna na Daljnem Vztoku.

O položaju na morskem bojišču.

»Lokalanzeiger« priobčuje mnenje nekega pomorskega strokovnjaka o položaju na bojišču; dotični stro-

kovnjak pravi: Japonsko brodovje si je izvolilo otok Formozo za svojo bazo. To je politično in geografsko naravna baza za japonsko brodovje, ki pričakuje sovražnika z juga.

Končni cilj Rusov je hrez dvoma Vladivostok, o tem sem trdno prepričan, zakaj drugega cilja sploh niti imeti ne morejo.

Takisto sem tudi uverjen, da Rusi nimajo namena, stopiti v ofenzivo proti japonskemu brodovju in ga prisiliti k bitki, najmanj pa sedaj v tem trenutku, ko se še eskadra admirala Nebogatova ni združila z glavnim brodovjem. Toda prav ta okolnost bo silila admirala Togo, da bo poiskal rusko brodovje in ga prisilil k bitki. Zakaj danes je Togo proti admiralu Roždestvenskemu še v premoči, tako kar se tiče števila ladij, kakor tudi tipa večine ruskega brodovja. Sicer pa Japonci tudi prav lahko plujejo sovražniku nasproti.

S tem ne resirajo baš mnogo, ker lahko vzamejo na krov toliko premoga, da se brez težave lahko zopet vrnejo k svoji bazi. Od Formoze v južno Kitajsko morje se rabi sem in tja dvanajst dni in za ta čas zadostujejo zaloge premoga na krovu popolnoma. Prepričan sem, da bomo v teku prihodnjih treh dni že izvedeli, da ste sovražni brodovji že trčili drugo ob drugo.

Vse vesti, da se je že bila pomorska bitka, so še prezgodnje in temelje na domnevanjih.

Vesti z bojišča na morju.

Iz Haga se poroča: Holandska vlada ni doslej prejela nobenega poročila, ki bi potrdilo, da se je vršila pomorska bitka pri otokih Anambas. Tudi japonski poslanik ni dobil nobene potrjuje vesti.

Po uradnih poročilih se splošno pričakuje, da bo rusko brodovje že v najkrajšem času zapustilo indijske vode in odplovalo v tihi ocean.

Po došlih vesteh iz Petrograda pluje admiral Roždestvenski po najkrajši poti proti Vladivostoku, kamor mu sledi tudi eskadra admirala Nebogatova. Sovražni brodovji se ne boste preje spopadli, dokler ne dospe rusko brodovje v bližino otoka Formoze.

V pristaniščih Makung in Penghu na otokih Pescadores je japonska vlada proglasila obsedno stanje in ustanovila pomorsko sodišče. Te odredbe dokazujejo, da ima admiral Togo na teh otokih svojo operacijsko bazo.

Hospitalna ladja »Orel« z ranjenci v Saigonu?

Iz Manile se preko New-Yorka brzojavlja: Admiral Train je danes dopoldne dobil brzojavko iz Saigona, da je v jutro 13. t. m. priplula v Saigon ruska hospitalna ladja »Orel«, ki je imela na krovu veliko število ruskih ranjencev.

Ta vest pa se dementuje. Iz Petrograda se namreč poroča: Iz New-Yorka došla brzojavna vest, da je v Saigon došla ruska hospitalna ladja »Orel« z velikim številom ranjencev na krovu, je po informacijah generalnega štaba ruske mornarice netočna. Parnik »Orel« je paš priplul v Saigon, toda brez ranjencev.

Pomorska bitka bo danes ali jutri.

Iz Londona se poroča: Po zadnjih vesteh se tukaj nič več ne dvomi, da se nahajajo pri ruskem brodovju vse oklopnice. Smatra se, da pluje Roždestvenski po navadni trgovski ruti proti severu in niti ne misli, da bi se usidral v Saigonu. Ameriški vesti, da je hospitalna ladja »Orel« dospela v Saigon, se ne verjame. Sodi se, da plujejo sedaj Rusi vzhodno od Hongkonga in dospo danes jutraj od Ribjih otokov (Pescadores), kjer se najbrže nahaja japonsko brodovje. Sodi se, da se danes zvečer ali najkasneje jutri vname odločilna pomorska bitka, h kateri bo admiral Togo prisiljen in od katere bo odvisna usoda Japonske.

Ruske vojne ladje v nevtralnih pristaniščih.

Po poročilih iz Sanghaja ste se v tamošnjem pristanišču internirani ruski ladji križarki »Askold« in torpedni rušilec »Grozovoj« skrivoma preskrbeli s premogom in hočeta odpluti iz luke. Japonci so na to opozorili kitajsko vlado, ki pa je brez moči, da bi mogla preprečiti name-ravani beg.

Iz drugega vira pa se čuje, da je ruska križarka »Diana«, ki je bila internirana v francoskem pristanišču Saigonu, brez zaprek s strani francoskih oblasti že zapustila luko in se pridružila admiralu Roždestvenskemu.

Takisto se pričakuje, da bo tudi oklopnice »Cesarevič« s šestimi torpedovkami utekla iz Tsingtava, zlasti ker se sodi, da tudi nemške oblasti ne bodo delale Rusom zaprek.

Značilna izjava admirala Roždestvenskega.

Iz Petrograda se poroča: Inozemskim poročilom o pomorski bitki pri otokih Anambas se v štabu ruske mornarice ne pripisuje nobene važnosti, ker se splošno sodi, da se bitka vname šele v nekaj dneh. Sicer pa ne računajo v generalnem štabu s pravočasnim poročilom admirala Roždestvenskega o eventualni pomorski bitki, ker je admiral v zadnji svoji brzojavki, ki jo je odposlal iz Singapora izjavil, da bo Rusija slišala ali o pogibelji svojega brodovja ali o popolnem uničenju japonskega ladjevja.

Dementi o pogibelji japonskih ladij.

»Daily Telegraph« se brzojavlja iz Tokija: Vest, da se je potopilo sedem japonskih vojnih ladij, se uradno proglašja kot popolnoma neosnovana.

Iz Mandžurije.

General Linevič je poslal 13. t. m. to-le poročilo: 9. t. m. je eden izmed naših vojev prodiral do vasi Mašen-taj. Naši poizvedovalci so uničili brzojav ob železniški progi pri Čakufu in ob cesti Kajnan-Cantafu. Drugega dne so razdeljali dve brzojavni zvezi pri Kajnanu.

Iz Tokija pa je došlo to-le uradno poročilo: Neki japonski voj je zadel na prodiranju proti vzhodu preko Fušuna in Hajtunga na sovražnika in ga 12. t. m. jutraj porazil pri Erhvoli, sedem milj vzhodno od Jingpana. Sovražnik je imel en polk pehote in šest stotnih konjenice s štirimi topovi.

Japonska armada je osvojila Čangšik, približno 19 milj vzhodno od Singpanga, dočim se je sovražnik umaknil proti Hajtangu.

Od 11. t. m. se sovražnik neprestano umiže po cesti proti Kirinu. Del sovražne armade se še nahaja pri Barsinšu. V okolišju Šagtuna in Fakumena ni zaznamovati nobene spremembe.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budimpešta, 14. aprila. Proti predlogu posl. Eötvösa, naj se grofu Tiszi izreče graja in nezaupnica, je govoril liberalni poslanec grof Keglevich, ki je dokazoval, da so večine, ako jih k temu prisili obstrukcija, nele opravilene, temuč tudi dolžne, zagotoviti poslovanju vlado. Tako je na Angleškem, Francoskem, v Italiji, sploh v vseh parlamentarnih vladanih provincijah. — Zaradi besede »provincijah« je nastal na levi velik hrup s klici: »Ali je Ogrska provincija?« — Nadalje je nastal nepopisen hrup, ko je imenoval govornik Eötvöšev predlog za brezpomembnega in neukusnega ter primerjal opozijo s pobalini, ki po pretepu premaganega nasprotnika opljuvajo ter lučajo kamenje za njim. — Tudi grof Tisza je v svojem govoru naglašal, da je nezaupnica in graja vedno namen, odstraniti dostojanstvenika z njegovega mesta, toda njegova vlada je že zdavno demisionirala ter mora vsak pametni človek priznati, da je le nerada na svojem mestu. Tudi je njegovi vladi že zdavno znano, da ne uživa zaupanja poslancev. (Klici z leve: »Saj odstraniti vas ravno hočemo! Vi imenujete barone, zvišujete pokojnine, baronizujete žide!«) — Govorilo je še več poslancev iz obeh taborov.

Dalje v prilogi.

krščansko vdanostjo, ki se rabi, kadar so že prav vsi štriki potrgajo: »Je že božja volja tako!«

Da nebeško kraljestvo silo trpi in da se uresničujejo Kristove besede, da bodo božje namestnike vtikali po luknjah, vidimo ravno zadnji čas. Božji namestnik — kako bogokletstvo! — Šlamberger je moral v ječo, kjer bo zašit 3 leta. Pa zakaj je šel v ječo? Ker ga liberalstvo preganja, ker ga svetni gospodje ne morejo videti, ker on (Šlamberger) ni od tega sveta.

Tako vsaj smo mislili, da bo »Slovenec« poročal. Pa si je poštenjak znal pomagati in izjavil z vso resnostjo, da je bil Šlamberger liberal in ker je bil liberal, se pride po »Slovenčevih« naukih, da so vsi liberali sami svinjarji in nečistniki, do stvarnega zaključka — pologični tabeli »Barbara« — da je bil Šlamberger tudi svinjar, ker drugega eo ipso biti ni mogel. To je »Slovenčeva« logika, katera mora držati, saj je utemeljena v naukih svete katoliške cerkve, kateri nauki so nezmotljivi in veljavni za vekov veke. Mi si le usojamo vprašati »Slovenca«, zakaj ni s svojim razkritjem prej prišel na dan, namreč, da je bil Šlamberger liberal, ko je vender

znano, da »Slovenec« iznufa vse, pa naj kak liberal le četrtinko vina vedel spi je nego po navadi. Zakaj smo morali mi prinesiti o Šlambergerju v par številkah dolge notice, predno se je »Slovenec« zganil? Je bil precej klerikalen ta »liberalni« Šlamberger.

Ko smo priobčili prvo pismo slovenskega duhovnika o zvišanju duhovskih plač, so se raztegnila usta »Slovenčevom« divnega zasmeha, češ, »Narodovo« uredništvo se neka domiljuje, kar je popolnoma nemogoče. Pa je prišlo drugo pismo slovenskega duhovnika in posvečena gospoda molči in ne da nobenega glasu od sebe. Strah jo je in uvidi, da se gode čudne reči, katere ji poče kurjo polt po životu.

Pa proč s posvetnimi mislimi! Čas spokornosti je, očistimo svoje duše pregreh! Kdor je liberal, naj se odkritosrčno spove svojih madežev in peg, naj dela pokoro za svoje pregrehe in naj se vrne v naročje edino zveličavne svete cerkve. Na ta način se izogne sicer neizogibnemu peklenskem brezdnju, ki mu stoji že pred nosom in v katero mora pasti vsak trenutek — vse to po naukih cerkvenih!

Ali je Primož Trubar upesnitve vreden junak ali ne?

Gospodu prof. dr. Tominšku odgovarja A. Askerc.

(Dalje.)

Ali je torej Trubar upesnitve vreden heroj (junak) ali ne?

Sloviti angleški zgodovinar in filozof Carlyle je spisal posebno knjigo o herojih. Srbski pisatelj Knežević je prevedel to delo in Srbska književna zadruga je izdala pred kratkim ta prevod »o herojima«. Nemški prevod je izdal Reclam in knjiga ima naslov: »Ueber Helden, Heldenverehrung und das Heldentümliche in der Geschichte. Von Thomas Carlyle.«

Carlyle pravi, da so junaki v zgodovini vsi tisti močje, ki so provzročili kako veliko gibanje, takšno ljudsko gibanje, ki je odločilno vplivalo na razvoj svetovne zgodovine.

Carlyle deli heroje v naslednje kategorije: Heroj kot bog. Heroj kot prerok. Heroj kot pesnik. Heroj kot duhovnik (Luther, reformacija). Heroj kot pisatelj. Heroj kot kralj (Cromwell, Napoleon...)

Carlylu so taki močje inicijatorji

epohalnih dejanj, oni so sinteza časovih stremeljenj in so tisti kažipot, ki določajo smer novim strujam. Nihče ne more tajiti, da je dala reformacija svetovni zgodovini novo smer. Wicel je rodil Husa, Hus Lutra, a Luther — Trubarja. Trubar je novo poglavje v slovenski zgodovini, kolikor je imamo. S svojo inicijativo je imel uspeh; njegova glava je določala smer naši zgodovini. Četudi je protireformacija siloma zazatrla novo vero med Slovenci, vendar je imel Trubar s svojim energičnim začetkom uspeh: posrečilo se mu je ustvariti svojemu ljudstvu literaturo. Slovenščino je povzdignil Trubar za književni jezik, postavil je torej temelj domači literaturi in na tem temelju gradimo še danes poslopje svoje kulture.

Ali torej Trubar ni pravi heroj?

Predno pa govorim dalje o herojstvu Trubarjevem, moram še korigirati neko naivno trditev gospoda kritika.

Gospod dr. Tominšek piše: ... »on (namreč Trubar) ni pisal slovenski zato, ker je ljubil slovenski narod in jezik, ampak, ker je hotel širiti novo vero in je za ta namen spoznal Luther imenitno sredstvo v narodnem jeziku; Trubar ga je posnemal, in ko bi ga ne bil on, bi ga bil kdo drugi. Da je bilo Trubarju le za vero, je povedal

dovolj jasno v predgovoru h katekizmu l. 1550, češ, da ga je izdal zato, da bi se vsak naučil prave vere in spoznal »tiga antikrista, kir zdaj pousod po susedu hodi...«

Trubar je res da pisal slovensko, meni torej g. T., pa ne iz ljubezni do naroda in jezika, nego zato, da je razširil novo vero. Tukaj se je učeni gospod kritik hudo urezal. Prašam: kdo piše iz same ljubezni do jezika? Nihče! Piše le tisti človek, ki ima kaj povedati. Sama ljubezen do jezika še ne zadošča. Veliko je ljudi, ki ljubijo svoj jezik, a ne pišejo knjig, ker niso rojeni za to. Kdor ima kaj povedati svojim rojakom, ta piše, ta je pisatelj, in čim važnejše so misli, ki jih ima priobčiti, tem bolj zasluži ime pisatelja.

Trubar, meni g. dr. T., je pisal samo zato, da je razširil svojo novo vero. To je resnica. Saj sem dokazal, da v Trubarjevi reformacijski dobi ljudje skoro drugega niso pisali ko verske stvari. Sveto pismo so smatrali za resnično razodetje božje. Kaj je naravnje, kakor da so se lotili pred vsem prevajanja biblije? Tudi Luther se je trudil največ okoli Svetega pisma. »Nova vera« pa, katero je razširil tudi Trubar, je bila formula nove svobode, po kateri je hrepnela tudi slovenska duša. Trubar se je boril torej

nakar se je debata odgodila na jutri.

Budimpešta, 14. aprila. Opozičija je danes sklenila, da v jutrnji seji dožene debato o Eötvöševem predlogu, glasuje, ter se nato zasedanje odgodi do začetka maja. V povelikonočni seji se začne takoj debata o spomenici kralju.

Nemadbarske narodnosti na Ogrskem.

Budapešta, 14. aprila. Državno-zbornski klub nemadbarskih poslancev je začel akcijo glede organizacije nemadbarskih narodnosti po celi deželi. Povod so se določili zaupniki, ki naj v imena kluba potujejo po krajih, kjer bivajo nemadbarski narodi ter delujejo na tesnejše politično združenje. Taka akcija obeta postati velikega pomena za nemadbarske narodnosti, ako je ne bodo Madjari s prošulo krutostjo takoj zadušili.

Zbliževanje med Srbijo in Rumunsko.

Belgrad, 14. aprila. Kralj Petar je sprejel rumunjskega poslanika princea Maurocordata v privatni avdi-jeni, ki je trajala poldrugo uro. Avdi-jeni se pripisuje velika politična važnost; baje sta kralj in princ razpravljala o macedonskem vprašanju in o tem, naj bi se Srbija in Rumunjska glede tega vprašanja zedinili. Na tako zblíževanje ostalih balkanskih držav je treba misliti zategadelj, ker zasleduje Bolgarska enostranske cilje ter prikrito stremi za pridobitvami zemlje.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 13. aprila. Včeraj je bila v gorovju južnozpadno Prizrenda bitka med turškim vojaštvom in Albani. Bitka je trajala skoraj ves dan ter še ni znan izid. Ker se je bati, da se albanski vstašem pridružijo tudi Albani iz Djakovara in Podrine, začele so se turške čete na tem kraju pomnoževati in utrjevati.

Carigrad, 14. aprila. Ekumenski patrijarhat je poslal vladi spomene, v kateri se pritožuje, da so bolgarski vstaši v zadnjih 15 dnevih zažgali v Kastorijskem okraju tri samostane.

Carigrad, 14. aprila. Ministrski svet se je včeraj bavil s 60milijonskim pesojlom, ki si ga misli Turčija najeti v Nemčiji.

Revolucijsko gibanje na Kreti.

Carigrad, 13. aprila. Ker se je nezadovoljnost s sedanjim vladnim sistemom na Kreti pridružil tudi vodja revolucije iz leta 1897, Sfakianah, je krečansko gibanje zadobil mnogo obširnejši in nevarnejši značaj. Zadnje dni je bilo že več spopadov med orožniki in malkontenti. Pri neki taki priliki je oddelek 28 orožnikov pod zapovedništvom nekega italijanskega podčastnika ujel blizu Kandije 13 vstašev, a prihiteli so domačini ter orožnike obklopi. Odriniti je moral iz Kaneje obklopljenim na pomoč večji oddelek orožnikov, katerim se je pridružilo 50 voja-

šadi s svojim peresom za svobodo in za nič drugega kot za svobodo vesti. Zgodovina potrjuje, da je imela ta borba pri vseh narodih, ki jih ni podjarmila protireformacija, važne posledice. Pogled po svetu uči, da stoji dandanes protestantovski narodi veliko višje v svetovni kulturi in da so politično močnejši nego katoliški narodi. Primerimo samo Nemce pa Špance!

Kako čudno se torej glasijo besede gospoda doktorja, ki piše: „Tudi za svobodo in slične lepe ideje se Trubar sveda ni boril naravnost — ampak k večjemu posredno.“ Tale „naravnost“ kaže, da se g. kritik pač zaveda, da dela Trubarju krivico, toda ne upa se „naravnost“ zapisati, da bi se bil Trubar boril za svobodo — naravnost, nego samo „posredno.“ „Denn eben, wo Begriffe fehlen, da stellt ein Wort zur rechten Zeit sich ein.“ Ko bi bil živel Trubar v Parizu za časa revolucije, takrat bi se bil boril za svobodo „naravnost“. Vsaka doba ima svoje nazore o svobodi, a ti nazori so izraz socialnih razmer. Zgodovina pravi, da je bila baš reformacija ena največjih revolucij za — svobodo, ali „naravnost“, ali „posredno“, to je postransko vprašanje.

(Dolje prih.)

kov mednarodne posadke (Italijani, Francozi, Angleži in Rusi). Ekspedicija je rešila orožnike ter jih z ujetimi vstaši vred privedla v Kanejo, a meščani so pri ti priliki hrupno demonstriali proti mednarodni posadki. — Vrhovni komisar princ Juri se je izjavil v nekem listu zelo ostro proti evropskim dvorom, ker so odklonili njegove reforme. Obeča pa, da bo delal neustrašeno tako dolgo, da se Kreta prikloni Grški.

Položaj na Ruskem.

Odesa, 14. Včeraj je neznan mladi mož večkrat ustrelil na policijskega načelnika Olšenskoga ter ga nevarno ranil na prsih. Atentatorja so prijeli, toda svojega imena noče izdati.

Petrograd, 14. aprila. Finski senat je poslal vladi prošnjo, naj se orožniki odpravijo. Prošnjo finskih stanov, naj bi deželni zbor zasedanje smel odgoditi, je car zavrnil ter naznanil, da se zasedanje zaključuje 15. t. m.

Petrograd, 14. aprila. V Moskvi se je ustanovila „narodnoprogresivna stranka“, ki ji je program: razvijati svobodo, zakonitost in pravo izomiko po državi na temelju stare vlade (absolutizma). Stranka izda v 10.000 izvodih oklic, v katerem se poziva, naj se sestane zemski sabor. — V Petrogradu se je obenem ustanovila stvanka „zmer-nih liberalcev.“

Petrograd, 14. aprila. Vsi slušatelji konzervatorija so izstopili, ker je vlada odstavila nekega komponista.

Petrograd, 14. aprila. K ministrskemu svetu je prišla velika deputacija mohamedanov pod vodstvom muftija (višjega duhovnika) ter je izročila obsežno spomenico o svojih duševnih zahtevah.

Poljaki na Pruskem.

Berolin, 14. aprila. Kako neumorno in vztrajno delujejo Poljaki za prosveto in politično zavednost, o tem pričajo najboljše ljudske knjižnice po Poznanjskem. Dne 23. m. m. je bil v Poznanju letni zbor društva poljskih ljudskih knjižnic. Tu se je zvedelo, da se je v pretečenem letu ustanovilo 128 novih ljudskih knjižnic, a za že obstoječe knjižnice se je nabavilo 23.000 novih knjig. To je kulturno delo, s kakršnim se ne more ponasati nemški gospodujoči narod. Izdalo se je za knjige 15.000 mark. Društvo preskrbuje s primernim berilom najmanjše poljske naselbine, kjer se ustanavljajo takozvane potujoče knjižnice, za katere ima društvo volilo nekega rodoljuba v znesku 50.000 mark. In tako postajajo Poljaki neodvisni od nemške kulture ter so duševno povsod že visoko nadkrilili svoje nemške sosedje. Tako orožje je zmagojuče in Nemecev je lahko po pravici sram in — strah.

Papeževa država.

Rim, 14. aprila. V Rimu je izšla knjižica „Fiat pax“ (bodi mir), v kateri se predlaga, naj se reši rimsko vprašanje na ta način, da bi se Vatikan popolnoma odpovedal obnovitvi papežev države ter sklenil s italijansko vladajočo dinastijo mir. Obenem pa bi naj katoliki celega sveta začeli nabirati denar, da kupijo Palestino ter jo poklonijo papežu v dar. Dasi v Vatikanu zatrjujejo, da ni papež s to knjižico v nikaki zvezi, mu tega nihče ne verjame. Sedanji papež ni tako trmoglav fantazist, kakor sta bila njegova prednika, ter si misli: boljši je vrabec v roki, kot golob na strehi. Dvomljivo pa je, da bi se dobilo toliko prismojenih klerikalnih bogatašev, ki bi šli kupovat papežu Palestino.

Dopisi.

Iz Sore. 2. aprila je bil strastni klerikalec Alojzij Sever, želez. paznik škofjeloški, v Luštrikovi gostilni na Sori in je obrekoval g. dr. Iv. Tavčarja, češ, da je vse, kar ima, prigoljufal. Nam Soranom pa je g. dr. Tavčar pre-dobro znan in vemo, da ga tak pijanec, šnopsar, in poštenjak, kot je Alojzij Sever, ne more osramotiti. Dolje je A. Sever še modroval, da naš gosp. župnik Anton Berce krivo vero uče. Mi Sorani bi radi vedeli, kje je Sever vse to po-bral. Gotovo mu je Krek natvezil na nos te laži, ker je bil reteški gostilničar Tilha, mož sestre Krekove, tudi zraven. Ali pa je slišal to v pridigi škofjeloškega župnika Sinkovca. Lojzeta Se-verja pa vprašamo: Kdo je tebe in

tvojega nekdanjega tovariša Konjevega Toneta naučil večje pobotnice delati, kot je v resnici bila potreba? Ali se še spominjaš, da si prišel ponoči od dveh v Gorenjo vas k pokojnemu kevaču Antonu Stociu in sta ga prosila ti in tvoj tovariš Konjev Tone, da ne resnice povedati, da si zaslužil pri železnici samo 5 gl. ali 10 K, ampak naj reče, da si zaslužil 19 gl. ali 38 K. Lojze je naredil pobotnico za 38 K in po-tegnil toliko iz železniške blagajne, da sta s tovaršem Tonetom pilaj, kakor sta hotela. Pa reci, da to ni res! Po-kojni železniški čuvaj Žibert v Gorenji vasi je hotel železniškemu inženirju vsi stvar ovaditi, pa ga je ravno takrat k vajini sreči ubila lokomotiva. Vendar se še najde živa priča, kateri je vse to pokojni Anton Stociu povedal. To je tvoj sorodnik A. K., ki se pa ne bo dal podkupiti. Prijatelj Lojze, vedno se bahati s svojo vero, zraven pa delati večje pobotnice, kot je resnica, to je petuhnčnost, to je goljufija! Nikar ne očitaj drugim poštenim ljudem slabosti, na kateri trpiš sam! Mi Sorani si želi-mo še mnogo takih mož, kot sta gg. dr. Ivan Tavčar in Anton Berce; taki morajo biti naši voditelji. Ti Lojze pa lepo molči in premišluj, kako te je ne-koč Kozinov Janez iz Gorenje vasi na-pajal cel populone, da sta zapila osem kron, da bi mu bil ti naklonil službo pri železnici; ker si bil pa še premalo napolnjen s pijačo, mu nisi nič naredil. Ali je to lepo za uradnika državne že-leznice? Ako boš še nadalje opletal svoj dolgi jezik okrog poštenih ljudi, ti bomo potegnili krinko z obraza, ti svetohlinec, pa bodeš še ob službo prišel, kar bi bilo v resnici najlepše plačilo za tvoje obrekovanje. Mi pa končamo z vzdihom: Klerikalcev, Severjev, Sinkovcev, Kre-kov in prejših Brenceljov reši nas, o Gospod!

Sorški farani.

Iz Predgrada pri Črnomlju. V „Domoljub“, prav „Ljubljub“ z dne 6. aprila št. 7 pod naslovom „Belokranjske novice“, napada me neko ničevno dopisunčev, katero ime-njem naravnost „izvržek človeštva“ ter ni vredno imenovan biti ud člo-veške družbe. Dopisunčev, hodi ali vridi torej s polnim imenom na dan, ker me nazivaš kakor nobeni lopov; dacekari uslužbenec sem ter smem reči, da vestno, pošteno ter neumorno opravljam svojo službo, kolikor mi moje moči dopuščajo, dokaz temu moji predstojniki ter vse stranke, s katerimi obujem v svoji službi. Vohče znana „Ljubljubovca“ oziroma dopisunčeva laž presiga pač že vse meje. Vedi pa dopisunče, da tudi jaz znam še nekoliko sukati pero, akoravno ne najbolje, ker sem stu-diral le samo visoko šolo v Sodra-žici, ter vedi, da sem ponosen na svoj domači rojstni kraj, še bolj pak so mi še danes v spominu isti časi, ko sem obiskoval visoko šolo v So-dražici ter istim gospodom učiteljem, koji so me vsaj toliko izobrazili in naučili, da dobro vem, čigav kruh jem, bodi vsa hvala za to; to si za-pomni, ti nespametno klerikalno do-pisunče, ter pometaj le prej pred svo-jim pragom, kajti dobro vem, da se dobi dovolj smeti, ter pazi, da vz-meš dobro metlo v roke, sicer utegne izbruhniti kaka kužna bolezen, in pusti poštene ljudi v miru! Gradi-va je sicer še dovolj, pa to ti naj za sedaj zadostuje; kaj več še v krat-kem. Na svidenje!

Maurus Zalar,

dacar v Podgradu.

Dol. Piročica. Nekaj o pošti v Krški vasi. Naročen sem jedva en mesec na „Slovenski Narod“. Komaj je zagledal pošto v Krški vasi, že je bil obsojen od strogega sodnika g. Tanciga. Dobival sem „Sl. Narod“ skoro vedno dan pozneje, kakor vsi drugi tukajšnji naročniki. Prepričan sem, da tega ni krivo slavno uredniš-tvo, prepričan sem pa tudi, da je tega kriva pošta v Krški vasi. Ker se to dan za dnevom dogaja, sem prisiljen, si na katerikoli način pomagati. Da mi gosp. Tancig ne bo očitel površnosti, hočem navesti vsaj en slučaj. Navedem jih pa lahko več kot dovolj. Torej! Dne 14. marca nisem dobil nobenega „Naroda“, dne 15. marca pa dva. Neki gosp. je pralšal poštnega sela: „Kako je to, da sta danes dva „Naroda“ prišla, včeraj pa ni bilo nobenega?“ Sel odgovori: „Danes sta oba po pošti prišla.“ „Saj ni res“, pravi gospod, „poglejte poštno pečate: eden ima datum 14./3., drugi 15./3.; torej je bil prvi že včeraj na pošti.“ Poštni sel reče hladnokrvno: „Jaz si lahko roke umijem.“ Kaj pa Vi, g. Tancig, porečete na to? Ali si tudi Vi lahko roke umijete? Umite si jih, samo glejte, da Vam vkljub temu ne ostanejo umazane. Klerikalnega mila Vam ne priporočam, ker Vam utegnejo postati roke še bolj črne. Vi baje ne gledate radi „Slov. Naroda“ na Vaši vzorni pošti. Ne vem pa, kaj hočete Vi doseči s pridrževanjem istega. Ali ga morda berete? Hočete li preprečiti na-nadaljno naročitev? Poskusili ste to skoro pri vseh tukajšnjih naročnikih, a se Vam ni posrečilo. Eden se je hotel kregat z Vami, drugi si je pomagal na drugi način, jaz si hočem pomagati pa

na tretjega. Kakor se splošno tu sodi, je res pošta v Krški vasi uzorna pošta. Nikjer se baje ne poizgubi toliko pisem kakor ravno tu. Dovolj! Pričakujem pa od Vas, g. Tancig, da mi bode te zana-prej redno dostavljali „Slov. Narod.“

Anton Videnič, mlinar.

Črnovrški klerikalni vi-tezi — zajčje krvi.

Satanski ljudje so nekateri črno-vrški klerikalci. Dva ponedeljka že krivično napadajo prišaste črnovrške napredne stranke v svojem umaza-nem dnevniku. Najprej so vzeli v »pretres« izvrstnega našega gospoda učitelja, no, on jim je že odgovoril preteklo nedeljo, da si bodo zapom-nili ti zavijali laži.

Tedej kasneje pa so vnovič na-padli mene in »delstvo« radi ne-srečne mlekarne. Dolgo časa so po-trebovali gospodje, da so sklanjali svoj govor, v katerem pa je po klerikalni navadi veliko laži. Seveda mečejo svoje umazano blato le iz za plota na nas, članke po-šiljajo v »Slovenca« le brez pod-pisa, ker se boje »možje«, da bi jih drugače poklikali mi pred sodišče, kjer bi morali svoji trditve tudi do-kazati, ti vitezi — zajčje krvi.

Če prav premislim, je pa vendar dobro, da prinese pobožni »Slovenec« tudi kako lažnjivo, Črnovrščani vsaj tako hitreje spoznavajo, kdo piše več resnice, ali prepovedani »Slovenski Narod«, ali pa od samega presvet-lega vladike v pastirskem listu pri-poročeni časniki.

Kako in kaj je bilo s črnovrško mlekarno, o tem je že obširno poro-čal »Slovenski Narod«, čigar izva-ja nja bi lahko podpisal tudi jaz z obema rokama. — Res je in nočem se izgovarjati, da se bil semtertje nekoliko prehitel v svoji gorečnosti za dobro stvar, kar je morda zadrugi nekoliko škodovalo, a zato bode že še prilika, da popravim naglico. Izjavljam pa tudi odločno, da bi mlekarne še danes stala in sicer brez večjega dolga in na veliko korist Črnovrščanom, da ni bilo toliko nasprotna protizadrugi — od katere strani — to ve vsak resničoljubljen Črnovr-ščan. — Ker se še vedno piše, da je načelstvo, posebno pa, da sem jaz z akkrivil propad, ko sem se — Bog mi je priča — trudil z ustano-vitvijo pomagati le naši občini, in ker se »Slovenec« že par dni brez-plašno pošilja našim in klerikalcem, navedem naj proti neosnovanemu sumničenju in zavijanju resnice naj-boljši, dokaz ki ga imam razsodbo deželnega sodišča v Ljubljani, s katero smo bili — v na-sprotju z načelstvom propadlih kle-rikalnih konsumov — popolnoma kazni oproščeni.

Razsodba.

Vr VII 857/4/39

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani je pod predsedstvom c. kr. dež. sodnega svetnika Andolske, v navzočnosti c. kr. dež. sodnega svetnika Eisnerja, c. kr. dež. sodnega svetnika Vedernjaka in c. kr. sod. prist. Bulovca, kakor sodnikov in pr. prakt. Zbukovska kakor zapisnikarja na obtožbo c. kr. državnega pravdnika v Ljubljani, kakor javnega ob-tožitelja z dne 5. avgusta 1904 o. št. St. 1044/3/4 zoper Ivana Lampeta in Ivana Vidmarja zavoljo pregreška po § 486. k. z. zak. danes po dognani glavni razpravi, določeni vsled na-redbe z dne 28. septembra 1904 o. št. Vr VII 857/4/35 v navzočnosti c. kr. državnega pravdnika nam pl. Luschna, kakor javnega obtožitelja prostih obtožencev Ivana Lampeta in Ivana Vidmarja zagovornika dr. Vo-duška in dr. Trillerja po predlogu obtožitelja, da se obtoženca obsodita v smislu obtožbe razsodila tako:

Ivan Lampe, p. d. Hladnik, 29 let star, na Črnem vrhu nad Idrijo rojen, kat., oženjen, posestnik in žu-pan na Črnem vrhu, št. 24, še ne kaznovan in

Ivan Vidmar, 39 let star, v Srednji Kanomli rojen, kat., oženjen, posestnik in trgovec na Črnem vrhu, še ne kaznovan, se v smislu § 259. od. št. 3 k. p. r.

oprostita obtožbe radi pregreška po § 486. k. z. storjenega s tem, da kot divša na-čelnika »Mlekarske zadruge na Črnem vrhu nad Idrijo« registrovane za-druge z neomejenim poroštvom, ka-tera zadruga je prišla glasom sklepa c. kr. dež. sodnije v Ljubljani z dne 19. maja 1903 op. št. S 6/3/1 v kon-kurz, ne moreta izkazati, da so za-drugo samo nesreče brez njihune krivde v nesmožnost pripravile svoje upnike popolnoma zadovoljiti, zadruga tudi potem, ko so dolgovi pravo premo-ženje še presagali, vsled zadržanja imenovanih ni precej konkurza pri-sodnji napovedala, marveč nove dol-gove delala.

Mlekarska zadruga je podjetje, ki zahteva, ako naj uspeva, pred vsem sprotneja in izvežbanega vstava. Vzpostavljen po splošnem zaupanju sta res prevzela Ivan Lampe in Ivan Vidmar vodstvo novoustavljene zadruge in jo potem tudi do otvori-tve konkurza vodila. Vseled svoje relativno višje izobrazbe mogla sta se tudi sama smatrati sposobnima za tak posel, vsaj za slučaj, da za-drugi ne nastanejo ovire, katerih nista mogla pri danih razmerah na-prej vedeti ali slutiti.

Prvotno uporabljeni stroji so bili premajhni, da bi bili mogli podelati veliko množino mleka, 1000 l na dan, katero so donášali zadrudniki in katero je zadruga morala spreje-mati. Naročila sta torej obtožena na-čelnika, kakor sta bila pri obnem zboru zadrudnikov pooblaščenca večje stroje, s katerimi edino je bilo mo-góče vsi množno mleka podelati, in to stroje na par, ker druge rati-onalne gonilne moči n. pr. vodne tam ni. Da so bili ti veliki in dragi stroji potrebni, ni dvoma, ker le z njimi in ne s prejšnjimi malimi je bilo možno toliko množino dan na dan redno donášanega mleka podelati. Obtožena načelnika sta v svojem z ni-šimer ovrženem zagovoru izpovedala, da sta se v svrhu nabave strojev obrnila na razne tvrdke in se napo-sled dogovorila s tvrdko Tomz na Dunaju. Leta tvrdka pa je komaj čez 5 mesecev po naročitvi postavila stroje v mlekarno, dočim je mle-karna med tem podelavala mleko s starimi majhnimi stroji, ne da bi bila mogla vsi množino podelati, vsled česar se je mnogo mleka iz-prišlo, kar je smatralo sodišče za nesrečo, ker se je prepričalo, da na-čelnika nista zakrivila pozno dodanje strojev s strani tvrdke Tomz in ker tudi nista mogla zadrudnikov pripra-viti do tega, da bi donášanje mleka do instalacije novih večjih strojev ustavili, oziroma omejili. To pa vsled tega ne, ker so zadrudniki že prija-vili število krav, katere so začeli primerno krmiti in katerih mleko so po zadrudnih pravilih morali za-drugi v gotovi množini dati, ozi-roma bili opravičeni je v oglaseni množini nepretegoma dati.

Ker je bilo treba večjega sirarja, obrnila sta se načelnika na različne nemške kmetijske šole — na Kranj-skem ga namreč ni bilo dobiti — in res sta akvirirala nekega Stenzelja, katerega se jima je priporočalo. Iz-kazalo se je pa potem, da je bil ta sirar nesposoben in da je delal tako slab sir, da se ga je mnogo pokva-rilo. Tudi to okolnost je smatralo sodišče za nesrečo, uverivši se, da sta načelnika storila vse korake, da dobijo zadrugi večjega sirarja.

Koncem prvega upravnega leta je izkazal račun primanjkljaja za 2000 K. Kakor pa že omenjeno, na-stal je ta primanjkljaj le vsled tega, ker se je zaloga sira, ki še takrat ni bil izpriden, namenoma pod pravo vrednostjo cenila, da torej ni bilo o dejanskem primanjkljaju govoriti. Zato in pa vsled tega, ker so za mo-rebitni primanjkljaj jamčili zadrud-niki — sami imoviti kmetje — soli-darno, ker so računili drugo leto na dobiček, s katerim bi se naj glasom sklepa občnega zbora deficit prvega leta pokrili; nadalje, ker je zadruga že pred sklepom prvega leta prosila ministarstvo za podporo in je isto odposlanec poljedeljskega ministr-stva, ki si je mlekarno koj po skle-njeni prvi bilanci in navzile izkazo-vanega mu defisita tudi zadrugi za-gotovil, potem pa tudi v oglede-tumu, da politična kot nadzorstvena oblast, kateri se je ta bilanca pred-ložila, ni ukrenila otvoritve konkurza, se je sodišče prepričalo, da si obto-žena nista bila v svesti, da je za-druga pasivna in da morata napove-dati konkurz.

In ko so bili stroji instalirani in bi bila zadruga lahko podelala vso množino mleka, razvilo se je nepričakovano — zadruga je nam-reč glasom pravil stala nad stran-kami — proti njej agitacija s strani klerikalne stranke; posledice te agi-tacije so se kmalu pokazale, kajti ostavilo je donášanje mleka toliko zadrudnikov, da je mogla komaj po 300 kg mleka na dan podelati, kar paje mnogo pre-malo. Te agitacije tudi nista obtožena zakrivila, marveč je bila le čin političnega nasprot-stva proti napredni stranki pripada-jočim zadrudnikom, zlasti obtože-nima načelnikom, katerega nasprot-stva in agitacije pa obtožena ravno tako nista mogla odvrniti, kakor ni bilo v njuni, oziroma v moči za-druge, prisiliti zadrudnike, da bi mleko še nadalje donášali. To agi-tacijo klerikalne stranke, na katero zadruga ni mogla na-prej računati in katere nista ne načelnika ne zadruga z ni-šimer provzročila, smatralo je sodišče tudi za nesrečo.

Razven teh okolnosti, ki so v veliki meri vplivale na drugoletni primanjkljaj, omeniti je še, da zadruga ni imela osiguranih stalnih odjemalcev svojih izdelkov, da se je na delstvo dokazano v tem pogledu po svojih močeh trudilo. Pa tudi pri stalnih odjemalcih ni imela zadruga vselej sreče. Na delstvo se je sicer pri informacijskih pisarnah informiralo o zaupnosti in solidarnosti odjemalcev in je s tem storilo, kar mu je bilo mogoče in kar je bila njegova dolžnost. Vkljub temu pa je imela zadruga pri N. Münchu v Draždanah okrog 5000 K izgube, ker je ta kvaliteto surovega masla večkrat inhibiral in ga zadrugi nižje zaračunal. Ker pa je bil Münch stalen odjemalec in ker je zadrugi surovega masla vsled pišlega števila drugih odjemalcev še vedno preostajalo, je bila takorekto primorana, dati mu surovo maslo tudi za ono ceno, katero je sam določeval, ako ni hotela, da se ji vsa zalog izpridi, ker pa je ta odjemalec v inozemstvu in bi morebitne pravde ali sploh ne vedle do smotra ali pa vsaj neprimerno mnogo stale, se od na delstva ni moglo zahtevati, da bi bilo po skušalo Münchove trditve glede manjvrednosti surovega masla na liču mesta ovreči in se potem spuščati v pravde, to tem manj, ker je lahko mogoče, da se je surovo maslo že med potjo izpridilo.

Zato je smatrano sodišče tudi okolnost za nesrečo, za katero ne more obtoženec odgovornih delati. Uvažuje vse te nesreče, ki so bile vzrok, da je prišla zadruga v konkurz. katerih pa nista obtoženca zakrivila, moralo je sodišče Ivana Lampeta in Ivana Vidmarja obtožbe radi pregreška po § 486. k. z. oprostiti.

Ljubljana, 28. septembra 1904
Andolšek I. r.

Kaj nam kaže ta razsodba? (Priobčujemo za danes radi pomanjkanja prostora le drugi del.) Neovrgljiva priča je, da so »Slovenčevci« dopisniki črnovrški zopet lagali in obrekovali. Deželno sodišče je dokazalo, da je bila nesreča največji vzrok propada mlekarne, jaz pa se pristavim, da je mlekarne nazadovala in propala v prvi vrsti radi klerikalne duhovniške protiahtacije. — Nočem zanikati, da morda tudi pri uslužbenih nismo imeli sreče, a več tisoč kron, kakor prvi petič, so snedli oni udje in neudje, ki so provzročili konkurz.

Kdo na delstvo, kdo nadzornikov, kdo udov je bil za konkurz in kdo je agitiral zanj, tega naj se spomnijo prizadeti in ne bo jim težko soditi ali govorim resnico jaz, ali nekateri hinavci, ki v resnici zlorablajo nesrečno mlekarne v svoje agitacijske svrhe, da bi me tako lažje vrgli raz županski stolec.

Izjavljam sicer, da mi je do županske časti prav malo in lahko dokazem, da sem izgubil za triletno dobo več kot svojih 1000 K. — A, to me ne straši, da bi se še nadalje ne zoperstavljal klerikalizmu, onim ljudem in njihovim pomagačem, ki hočejo zaslužiti nas kmetiče duševno in telesno.

Zato pa si bom v korist naših kmetovalcev na svojo moč prizadeval, da pridobi prihodnjim v Črnem vrhu zmago napredna stranka, naj bo potem že župan kdor hoče, jaz rado-voljno odstopim težavno službo vsakemu sposobnemu, da je le naš mož. — Predno pa oddam županstvo, skrbel bodem, da se izvrši — vzljeto temu, da mi tudi sedaj nasprotnjeje celo bližnji sorodniki — to, kar sem ob nastopu županovanja bil obljubil, namreč — črnovrški in predgriški vodovod. — Naprej vodovod — potem šele oddam županstvo, to naj si zapomnijo občinskega gos-podstva željni gospodje — Komu je oddam? Odvisno je to od zavednosti in neustrašenosti volilcev. Upam, da so Črnovrščani z malo izjemo edini v tem, da mora biti župan, ako hoče delati na korist občine, od vseh, torej tudi od gospodov duhovnikov, neodvisen mož. V tem smislu bodem deloval, upam, da me bodo ob po-navljajoči se občinski volitvi podpirali tudi mnogi sicer vrli in po-šteni možje, ki so se zadnjič od-vrnili od naše stranke — vsled brez-vestne agitacije množestvilnih žeg-nanih in nežegnanih nasprotnikov.

Ivan Lampe.

Klerikalci in delavci.

»Slovenec« je prinesel v št. 81. jako obširen spis »Za delavsko organizacijo«. Zakaj je bil sestanek zaupnikov na Jesenicah in ne v Ljubljani, to je izvedel dr. Krek po svojih plačanih agitatorjih. Ti so mu namreč sporočili, da v Ljubljani niso več ugodna tla za Krekovo farbarijo, ker bi utegnili Krekovi že vendar enkrat dobiti zaslužen

»biks«. Kršč. socialni delavci so se prepričali, da je vse to, kar se jim je obljubovalo glede izboljšanja obstanke le švindler in predrzna špekulacija, ki pa se je izjalovila ob delavski razsodnosti. Kakor hitro so Krek in njegovi pomagači čuli iz delavskih mas ta opravičeni glas, takoj so preneli svoje gnezdo na Jesenice, kjer se čutijo bolj varne. Gori jih še ne poznajo in zato uživajo še nekoliko zaupanja pri delavcih. A doklej?

Mi ljubljanski kršč. socialci se še dobro spominjamo, da so bila pravila v Ljubljani skrpana in že pred 3 leti usiljevana za podpis, a delavci smo jih odklonili, ker smo preprečanja, da so po dr. Kreku skrpana pravila za delavska zavarovanja za starost še manj vredna za delavske koristi, kot pa tisto stavbenko in konsumno društvo, v katerih si na račun delavca polnijo žepe razni agitatorji katoliško-politično-narodne stranke, ki ima delavstvo samo za svoj politični rep. Zato pa delavce vzdružuj s svojimi krvavo zasluženimi žulji agitatorje v različnih društvi; zato so seveda najboljša taka društva, ki so gospodarska. Zato se je šlo tudi dr. Kreku, ko je ustanavljal zavarovalnico za delavce za starost. Seveda bi delavci imeli tu le ime in v slučaju propada sramote in pravico plačevati in pa molčati. To smo mi delavci pravočasno spoznali in tako se je enkrat g. dr. Krek pošteno urezal za precejšnjo vsoto, ki jo je založil v tiskovine za pravila, namenjena za ustanovitev zavarovalnice na delavske kože. Seveda je za njim tičal skrit trgovec za »medvedovo kožo«, da bi jo nesel v »Vzajemno zavarovalnico«. O Janez, a se še spominjaš, kako so dijaki ptice lovili, pri tem pa glasno šteli tropo, ki se je pasla, a jih začuvsji zletela v zrak? Dijaki pa so bili začudeni, ker so po latinsko govorili, a so jih ptici vseno razumeli ter odleteli od njih zanjki!

Račun je bil storjen, upanje na zlate dni je razvnelo frančiškanskemu rejenčku Pepčku Gostinčarju in strmo-glavljenemu finančarju Moškercu mož-gane, da sta se penila od samega hvalisanja dotičnih Krekovih pravil. Pa zaman; delavci imamo dosti dva vzorca od g. dr. Kreka na gospodarskem polju in ta dva vzorca sta »Konsumno društvo kršč. soc. delavcev« in pa »Stavbenko društvo«, v katerih obojih se masti le par delavskih izdajic, katere se vsled delomrznosti dajo izrabljati za vsakovrstne sleparije na škodo delavstva in v prid ultramontanem. Ako je gosp. dr. Kreku delavstvo v resnici tako, kakor ga slika, potem ima že samo v teh dveh društvi dovolj posla, da po-stanejo razmere take, kakor jih zahteva krščanska pravičnost. Toda nezmisl bi bila, pričakovati drugačnih razmer, ker je to njegov zistem in ker delavci niso nič, ako se pritožijo nad sleparji, katere je on spoznal za edine vztrajne delo-valce za njegove špekulacije. Tukaj se bje resnici v obraz, kadar govori o terorizmu in krajanju svobode svojih političnih nasprotnikov, ker večjega tero-rizma sploh biti ne more, kakor vlada v kršč. soc. stranki, kjer Krek edini odločuje.

Nemalo presenečenje je bilo v ljubljanski kršč. soc. stranki, ko so zagledala dr. Krekova pravila beli dan na — Dunaju v državni zbornici, predložena po strmo-glavljenemu ministru dr. Körberju.

Seveda je bilo potreba, da se je dr. Krek oglašil za protest proti vladni predlogi in to iz dveh razlogov: 1.) ker je vlada namerala prevzeti to pod-jetje v svoj delokrog, 2.) ker je bilo treba v tem mešati delavsko pamet, da se ne spozna, kdo je tisti, ki ga hoče spraviti siloma v vladno vrečo. Več o tem prihodnjič.

Sedaj pa še nekoliko o krščanski ljubezni, o kateri je Pepček Gostinčar take ognjevit limal ljudi v nedeljo 2. t. m., da je izvalil nekaterim nevednim trpinom solze v oči, in o tem, kako hinavsko je pred volitvijo v konsumnem društvu prosil člane konsumnega društva, da ga naj nikari več ne volijo v odbor. Trdil je, da je z delom tako preobložen, da ne more nikakor več prevzeti odbornosti. Istina pa je, da je izgubil pri članih zaupanje in je vedel že naprej, da prodre neki njegov nasprotnik, s katerim se pa boji priti skupno v odbor, ker mu potem marsikaj odpade za njegovo kršč. ljubezen. Toda sreča je njegovi strani. Dotični gospod Franc Jeraj je dobil od 104 oddanih glasov 84, dočim jih je dobil Gostinčar nekaj čez 10 glasov. A prvoizvoljeni ni sprejel izvolitve, ker je dobil iz skrajno zmešanega letnega poročila tak vtis, da je smatral celo stvar za zavoženo. In ker se je poleg tega odrekel še neki drugi gospod, ki je bil soglasno izvoljen v odbor, je Gostinčar po stari navadi pogotnil častno besedo in zajahal »švorce«, ki ga bo jeznil kot predsednik ljubljanskega konsum. društva brez mark pa tudi brez kontrole za dividende, za katere se za minulo leto že za naprej zahvaljuje. Mi člani pa, ki smo bili že odsotni, ko je Gostinčar zlezal v odbor proti naši volji, ker se je volitev zavlekla neme-noma tako dolgo, da nas je odšlo 4/5,

pa bomo estali odstopni še nadalje, ker nam je več za značaj kot pa za tisto, kar se iz »kršč. ljubezni« užije v katombah v Ljubljani na škode nevednih slovenskih trpinov.

Biskup Jos. Jur. Strossmayer †.

»Ljubljanski Sokol«

je na dan smrti djakovega bi-skupa brzojavno izrazil svoje so-žalje bratalemu narodu hrvatskemu. Brzojavko je naslovil na zvezo hr-vatskih sokolskih društev, v roke starosti g. Stjepanu pl. Miletiću. Pri pogrebu so »Sokoli ljubljanski zastopali trije odborniki br Janko Bleiweis vit. Trsteniški, Bo-jan Drenik in Matko Prelov-šek.

Slovenska deputacija pri pogrebu.

Slovensko deputacijo so sprejeli na kolodvoru v Zagrebu člani mestnega odbora, vseučilišniki in me-ščani. V imenu mestnega odbora je Slovence pozdravil dr. Hofer. Od-zdravil je vodja deputacije dr. Tril-ler ter izpridal župana Iv. Hri-barja, ki ni mogel iti k pogrebu zaradi bolehnosti. Gostoljubni Hrvatje so Slovence odpeljali v kočijah v hotel »Avstrijskega cara«, kjer so ostali v prijateljskem krogu do od-hoda vlaka.

Pogreb v Djakovu.

Že v četrtak se je mesto trlo-tujcev. Kot zastopnika vlade sta pri-šla k pogrebu naučni načelnik p. Chavrac in nadžupan Mihalović. Cesarjeva zastopnika ni bilo, dasi se je govorilo do zadnjega trenutka, da gotovo pride. Imed duhovskih in posvetnih dostojanstvenikov, ki so prišli k pogrebu, je omeniti: nad-škofa Posilović in Stadler, škofa Krapac in Švinderman, deželni predsednik Gjurgjevič, predsednik dalmatinskega deželnega zbora dr. Ivčević, veliki župani Mihalović, Hideghety in Jur-ković, grof Normann, župani dr. Srb. dr. Amruš, Graff, Brei-tenfeld, Kosovač, Milič itd.; poslanci Spinčić Zaffron, Tri-najstić, Kurelić, Pisačić in dr. Horvat; rektor in dekan vse-učilišča zagrebskega dr. Pliverić, in Maurovič z mnogimi profesorji, nešteto deputacij, društev itd.

Le mali del ogromne množice je mogel k zadušnici v katedralo, dasi je ta zelo prostorna. Zadušnico je čital nadškof Posilović ob ve-likih asistenci. Po zadušnici je govoril nadškof Stadler posmrtno pokoj-niku. Govor je trajal skoro celo uro. Ob 12. uri so šele vzdignili duhov-niki krsto ter jo nesli iz cerkve. Spreved je vodil nadškof Posilo-vič. Ob krsti so korakali vseučili-šniki z golimi sabljami ter Sokoi.

Po pogrebu so šla društva, kor-poracije in deputacije nazaj pred stolno cerkev, kjer so se poslavljali v govorih od pokojnika. Profesor Smičiklas je govoril v imenu jugoslovanske akademije, rektor dr. Pliverić v imenu vseučilišča, Gjalski-Babić v imenu pisatelj-skega društva, dr. Ivčević v imenu dalmatinskega deželnega zbora, žu-pan dr. Amruš v imenu mesta Za-greba župan dr. Srb v imenu pra-ških Čehov, dr. Triller v imenu Slovencev, Hurban v imenu Slo-vakov itd. Za vsakim tretjim govornik-om je pevski zbor zapel žalostinko. Množica je vztrajala do konca vseh govorov.

Poziv.

Najimennitnejšo knjigo o španskem dramatskem pesništvu, ki je fenomenalen pojav v svetovnem slovstvu, je iz-dal grof Adolf Schack v letih 1845—46 v treh zvezkih z naslovom: »Ge-schichte der dramatischen Li-teratur und Kunst in Spanien.« Devet let pozneje je dodal še malo dopolnilo.

Te knjige in njene oblike sem se spominjal, ko sem skoz sedem let od 1894—1901. l. čital ocene svoje knjige »Zgodovina slovenskega slovstva« in ko opazujem, da se že enajsto leto mladi pisatelji zaletujejo v njo z zlob-nimi opazkami ali pa popravljajo kake netočne podatke. Moji knjigi se odreka tu pa tam — popolnoma po krivici — vsaka znanstvena vrednost, dasi sta pokojni vseučilišni profesor dr. S. Subic in češki pisatelj Stingel, sotrudnik »Dom in Sveta« o njej izrekla jako ugodno sodbo, da je knjiga »visoke cene« in »velika dobrot« za slo-venski svet. Po zgledu Schackove knjige pozivljam tistega pisatelja, kateri bi iz vseh ocen zbral krive letnice, kriva imena pisateljev in napačne ali izpuščene naslove knjig. Pripravljen sem, Matici Slovenski povrniti tiskovne stroške za tak stvarni dodatek, kateri bi naj Matica poslala vsem članom.

Naj se mi dovoli splošna pa po-trebna opazka. Kdor je hotel nepri-stransko soditi mojo knjigo, je moral imeti dve lastnosti, in sicer 1.) sve-tovno obzorje o vseh najvažnejših in največjih literarnih zgodovinah prvih kulturnih narodov, da ve, kakšna dela ima ta ali drugi narod na tem polju nego je slovenski ali ga morda tudi nima; 2.) nekaj tiste lastnosti, ka-tero je Goethe priporočal Nemcem, namreč: »Ernst und Liebe«. Brez potrebne dobrohotnosti do svojega ro-jaka je vsaka sodba enostranska; moža s temi lastnostmi pa ni bilo med mojimi domačimi ocenjevalci.

Ogerski Brod, dne 4. aprila 1905.

Dr. K. Glaser,
vodja priv. gimn. zavoda.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. aprila.

— Škofovo nasilstvo in javno mnenje. Minolo soboto smo pribili, s kakim nečutenim teroriz-mom, s kakim brezmeznim nasilstvom vodi škof Jeglič boj proti naprednemu časopisju. Zgodilo se je v raznih de-želah že večkrat, da so se škofoje s pastirskimi listi oglašili proti kakemu časopisju. Ali v zadnjih letih so tudi to opustili, kajti spoznali so, da so minoli tisti časi, ko se je dalo ljud-stvo tiranizirati. V primeri s socialno-demokratsko »Arbiter Zeitung«, v primeri z »Alldesches Volksblatt« in drugimi protiklerikalnimi listi je »Slovenski Narod« še jako nedolžen list. In vendar je nastopil škof Jeglič proti nam tako, kakor so nastopali duhovniki samo v srednjem veku. Škofov ukaz je brezprimerno tiranstvo. Kaj takega se v zadnjih treh stoletjih v celi Evropi ni prime-rilo. Tega se ljudje tudi zavedajo in vsled tega je zavladalo proti škofu Jegliču po celi deželi največje ogorčenje. Od vseh strani dobi-vamo dopise, pisane z največjo srdi-tostjo, dopise, ki pričajo, kako veli-kansko je razburjenje proti škofu, zlasti zaradi nadvse brutalnega nje-govega naročila, kako naj duhovniki bolne, umirajoče ljudi ob smrti uri trpinčijo. Svarimo Jegliča prav resno, naj dobro pre-misli, predno v kakem liberalnem kraju zopet javno nastopi. Doslej so ga ljudje samo ignorirali, odslej pa se zna zgoditi, da bodo proti njemu tudi demonstrirali, morda celo tako, kakor vrli fantje proti Šu-stršču po shodu v Žirih. Nam bi bilo žal zaradi žrtve, ki bi jih take demonstracije zahtevale. Ni vredno, da bi bil zaradi škofa kdo le en sam dan zaprt. Zato priporočamo somiš-ljenikom nujno, naj vplivajo, da se ljudje ne bodo nikjer spozabili in da ne bodo nastopali z demonstracijami. Dovolj je drugih sredstev proti škofu in proti vsakemu duhovniku, ki se bo ravnal po škofovem ukazu. Naša parola bedi: najbrezobzirnejši boj vsakemu duhovniku, ki bo delal po brutalnotiranskem škofovem naročilu. Sam hudič bi moral biti v zvezi s škofom, ko bi ne mogli izbojevati, da bodo ljudje vsaj ob smrti uri imeli mir pred škofovimi hijenami. Po vsi deželi, celo med klerikalci, da, celo med duhovniki gre glas, da presega škofovo početje vse meje, da je škofovo početje izraz blaznega fanatizma in en glas gre po deželi: v samostan s tem škofom!

— Župnik Hudovernik in škof Jeglič. Povedali smo že, da je bil bivši župnik v Lescab, v Kranju umrl gosp. Hudovernik, velik nasprotnik ljubljanskega škofa Jegliča. Škof je Hudovernika prisilil, da je šel v pokoj, Hudovernik ni namreč nič agitiral, ni sejal razpore in sovra-štva med farani nego oznanjal evan-gelji miru in ljubezni tako, kakor je Kristus učil. Ljubljanski škof pa sovraži in preganja vse tiste duhov-nike, ki se ravnajo po Kristusovem nauku o miru in o ljubezni in zato je tudi častitljivega Hudovernika spodil v penzijo. Ko je pa škof za-vohal, da ima penzionirani Hudo-verniki nekaj prihranjenih goldinar-jev, uprizoril je takoj lov na ta de-nar. Škof je šel osebno nad-legovat in pestit Hudover-nika, da naj mu zapustijo svoje

premoženje, potem je pa upustil s ketne še Koblarja, ki se razume na darila med živimi in testamenta-tako, kakor nobeden drugi in ki zna bolne in umirajoče ljudi tako obde-lavati, da izpreša iz njih zadnji groš. No, škofovo ter Koblarjevo delovanje po geslu z »druženiimi močmi« je rodilo bogat uspeh. Škof je pode-doval, kakor smo že poročali, tisočake, a tudi tehant Koblar ni ostal praznih rok. Za svoj trud je dobil Koblar 400 kron. Bog žegnaj!

— Framasoni — kajpak!

»Slovenec« nas je strahovito razkrin-kal. Pred vsem slovenskim svetom nas je razkrinkal ter strmečim slo-venskim konzumarjem in Marijinim devicam pokazal, kake so naši nameni, kaka je tista svoboda, za katero go-rimo. »Slovenec« je razkril, da naj v vseh teh poslopih, »ki so jih skozi stoletja gradili za praznoverje in za duhovstva« prostozidarska loža pri-diga svoje nazore in da morajo ti oboki odmevati od klicev, ploskov in vzklikov framasonskih, namesto duhovskih psalmov. Tudi hočemo, da naj država oropa cerkev njenih pe-slopij in jih podari ali da v našem framasonom. Pasja dlaka, ali so nas »pogruntali«. Zdaj bi bilo zama-zavsko prikrivanje, da smo framasoni in da imamo s hudičem notarsko poverjeno pogodbo. Prava sreča, da še ne vedo, v kateri oštariji je fra-masonska loža nastanjena. Bratje tri-pižniki, varujte to našo tajnost toliko časa, da bo na Studencu prostora za »Slovenčevce« redaktorje.

— Kaj pa sedaj, škof

Tone? Škof Anton Bonaventura je nedavno, kakor je znano, izdal brošuro »Ali Boga Stvarnika res ni treba?« kot nekak znanstveni odgo-vor na Grošljeva naravoslovna pred-avanja v »Mestnem Domu.« Kdor je to škofovo brošuro čital, bo nam pritrdil, da je pisana v tako slabi slovenščini, kakršne nismo več vajeni v listih, še manj pa v brošurah in knjigah, da bi bil torej prav na mestu nasvet, naj bi se škof Anton raje učil slovenščine, kakor da nerodno plagira jezuita Waßmanna (škof ga dosledno piše Wasmann)! Polemizirajoč proti Grošlje-vim izvajanjem, se vedno in vedno skli-cuje na Waßmanna, čigar delo »Die moderne Biologie und die Entwick-lungstheorie« je vzel za temelj svojih izva-janj. Škofova apologetika torej sloni in temelji na Waßmannovih dokazilih, ka-terim škof, kakor je razvidno iz knji-žice, prav tako verjame kakor svetemu pismu. Sklicujoč se na Waßmanna, je škof v imenovani brušuri pobijal dar-vinizem in nauk o monističnem razvi-janju. Radovedni smo, kako stališče bo zavzel škof Anton Bonaventura sedaj, ko je Waßmann, ta vir, iz katerega je zajemal, ta temelj, na katerem je slo-nelo njegovo »znanstveno« delo »Ali Boga Stvarnika res ni treba?«, javno izpovedal, da priznava veljav-nost descendenčne teorije? Nemški listi namreč poročajo: Bistre-narj jezuit pater Waßmann, učem naravoslovec, je izdal veliko delo, v katerem skuša spraviti v soglasje de-scendenčno teorijo z verskimi nauki ka-toliške cerkve. Waßmann priznava odkrito ne samo descendenčno teorijo, marveč jo celo podpira s svojimi dragocenimi doneski. Vzpričo tega senzacionalnega dogodka bo imel profesor Ernest Haeckel v Berolinu javno predavanje, v katerem bo dokazoval, da pomenja najno-vejše delo patra Waßmanna popoln preobrat v svetov-nem naziranju cerkvenih krogov, zlasti kar se tiče na-ravoslovja. Ali se je v zadnjih ted-nih morda z Waßmannom spreobrnil tudi škof Anton Bonaventura? Ako se je, potem bo pač kot pošten človek moral javno izjaviti, da je v svoji brušuri »Ali Boga Stvarnika res ni treba?« zastopal napačno mnenje. Ako pa bo škof Tone vkljub Waßmannovi spre-obrtnitvi vztrajal v svojem nasprotstvu do descendenčne teorije, bo pač moral spisati novo brošuro, ker se je pod staro — zrušil temelj. Škofovo stališče je sedaj res težko, preostajata mu samo

»Dolje v prilogi.

dra pota: ali kapitulirati pred znatno, kakor je storil Waßmann, ali pa nadaljevati boj „brez upa zmage.“ Anton Bonaventura je sedaj Heraklej na razpotju. Za katero pot se bo odločil? Kdor pozna vihravega škofa Antona pač ne bo niti za hip dvomil, kaj, bo sedaj storil. Z glavo skozi zid, to je škofovo geslo. Škofove spreobrnitve po Waßmannovem vzoru nam torej ni pričakovati, pričakujemo pa najmanj to, da škof Anton Bonaventura vsaj ne bo več v prihodnje svoji knjižici tako nevsmiljeno mrevaril našega lepega slovenskega jezika kakor je to storil v prvi svoji „znanstveni“ brošuri!

— „Slovenec“ in Hrvatje. Ti naši klerikali pač z nikomer ne morejo izhajati. Zdaj so se zapletli celo v polemike z listi svojih najboljših prijateljev, s hrvatskimi klerikalnimi listi. Zaleteli so se v „Hrvatsko Kruno“ in zadnjič v gospoda Biankinija „Narodni List“. To je značilno. To namreč kaže, da so kranjski klerikali tako blaznofantastični, da celo odločni hrvatski klerikali ne morejo z njimi izhajati, in da so kranjski klerikali tako prepirčivi, kakor stare babe.

— Ljubljanske Slovenke — škofu Strossmayru. Gospa dr. Ta vendar je v imenu ljubljanskih Slovenk poslala povodoma smrti škofa Strossmayra djakovski obdobji naslednje kondolenčno brzojavko: „Tudi me spremljamo v duhu največjega Jugoslovana h gomili, ki danes zakrije našega Strossmayra. V veliki žalosti in tugi izrekamo svoje najiskrenejše sožalje.“ Ljubljanske Slovenke.

— Dijaki v Rimu. Za veliko nočni čas pojde poseben vlak dijakov v Rim. Aranžira se nekako romanje v Rim, katerega se pod vodstvom katehetov udeležijo sami dijaki. To romanje se lahko imenuje romanje pod olajšanimi pogoji. Dijakom se je namreč reklo: če boste lepo prišli, če pojedete v Rim, pa vam v Rimu ne bo treba iti k spovedi in k obhajilu. Ta obljuba je imela uspeh. Če dijakom ni treba iti k spovedi in k obhajilu, se prav radi udeležijo romanja. Priporočamo dijakom, naj imajo v Rimu — odprte oči in naj si kritično ogledajo, kar se jim bo pokazalo.

— Zaradi narodnosti izgubil službo. Iz Hrastnika se nam piše: Pred kratkim je bil se pri tukajšnjem premogokopu nastavljen kot inženir Čeh g. Pavelka. Njegovi tovariši uradniki, ali holje pisarji, ga seveda niso mogli trpeti, saj je bil Čeh. Upali so ga odpraviti z večnim pikanjem, kot so to storili z njegovim prednikom g. Baeykom. Pa v g. Pavelki so se preklecano zmotili: za njih drznost jih je prav po domače in po šolskoma kaznoval in to večkrat zapored. Zdaj so šele začeli pravo gonjo proti njemu. Denuncirali so ga na vse mogoče ostudne načine, pisma so kar frčala v centralno pisarno na Dunaj. Po mnenju g. Pavelke jim je načeloval pri tem početju oskrbnik Leiller. In kaj se je zgodilo? Trbov. premogokopna družba — last francoskih in židovskih akcijonarjev, ki pri vsaki priliki poudarjajo, da hočejo biti pravični narodnosti svojih delavcev — je nenadoma, brez preiskave odslovila vrlega inženirja (zadnjega slov. uradnika!), oskrbnika — neakademika pa imenovala ravnateljem. Je li bila družba mistificirana ni znano, gotovo pa je, da je dala gonji povod le narodnost. Na mesto g. Pavelke je poklican neki Spitz. Ali je Mažar ali kaj, ne vemo, da pa prebivalstvo ne bo prijazen, se kaže. Nemurčki že nosijo pokoncu glave, že krepko stegujejo jezike, zaviljajo in izzivajo po gostilnah. Če mislijo, da bomo dolgo prenašali njih neslanosti, se motijo. Čudimo se delavstvu, ki so izključno Slovenci, da tako mirno vse prenesejo. Uradniki so vsi „Nemci“ — razen nekaj paznikov — edini Čeh — Slovenec, ki je bil najbolj priljubljen delavstvu, je odslovljen, da še ne ve zakaj; na njegovo mesto pa pride nemški Mažar ali kaj, ki je baje že dal čuti delavcem svoje pesti, in to v čam med delom. A delavci-trpni molčel. Pa saj Slovenec je srečen le, če ga tlačijo in ga bije za tilnik...

Trboveljci in Hrastničani, Slovenci, kdaj začetite, da grozi vašima obljudenima dolinama poplav nemštva liki ali še bolj kot gorenjskim Jesenicam?

— Duhoven ob smrtni postelji. Klerikalno časopisje nas vedno napada, ker poročamo o škandalih, ki jih narejajo duhovni pastirji in ker ne moremo pustiti, da bi se ljudstvo izšlo in gmotno še bolj uničilo, kakor je. Ljudstvo se po cerkvi silno isprešuje. Drugega se ne sliši, kakor daj, daj in zopet daj. Kdor ne da, se prekolne in na prižnici smrtno osramoti, kdor pa da več, tega pa se še bolj izžema. Izprešan denar kupijo duhovni pastirji, ker ga sploh v vsej razkošnosti ne morejo porabiti. Po smrti pa zapuščajo »žulje ljudstva« za nepotrebne zavode, za agitacijske namene in druge nepotrebne reči. Ne lažejo se, ko vpijejo po časopisih »naše dobro ljudstvo« in se s temi besedami zaganjajo v liberalno stranko. Smešno in tragično je, ker se ljudje v nekaterih krajih nočejo protiviti farjem. V svoji dušni depresiji so tako nerazumni, da se oklepljejo duhovne garde, katera jih odira in kljub temu, da smo pripravljeni jih rešiti, nočejo slišati o sleparijah svojih odirajočih voditeljev. Da ostane ljudstvo v temi, seveda zato skrbijo prizadeti z vso svojo rafiniranostjo. Zadržajo in prepovedujejo naš list z vso propadlostjo neumnostjo. Na Notranjem (Preserju) se je v tem oziru zgodil zopet škandalozen slučaj. A. Košir bil je razumen mož; ni se dal ustraševati s hudiči in peklo. Čital je »Slov. Narod« in ni dajal farjem mastnih plačil. Zato je bil duhovščini trn v peti. V sredo njih zbolel je zelo nevarno, bolezen je bila vedno hujša in hujša. Pobožna žena je brž preskrbela gospoda, ki je nadejal se umazanih uspehov, brž prihitel. Prišel se je boj za »Slov. Narod«. Duhovnik je obljubil odvezo le v slučaju, če se umirajoči odpove čitanju »pregrešnega lista«. Z vso močjo se je protivil bolnik temu uvetu. Pričeli so se tragični prizori. Jokaje prihitel žena s svojimi otroki pred posteljo svojega moža, oziroma očeta in ga prosil, naj se vda, da ne bo pogubljen. K temu je prigovarjal tudi duhoven in opisoval večno trpljenje, pekel in hudiče. Umirajočemu so pribajale smrtne srage na čelo, in v svojem strašnem položaju se je končno vendar, akoravno težko, vdal pod gojto nesramnega mašnika. Toda to ni bilo dovolj. Priti je moral mož-priča, pred katerim je obupani bolnik pred duhovnikom in ob joku svojih obljubil opustiti čitanje »Slov. Naroda«. Mož-priča pa je o tem nesramnem početju prišel razširjati vesti in vse se zgraja nad barabskim početjem »žeganega sleparja«. Vse je radovedno, če zares more duhovnik, ki je poln sleparskih dejanj, pametnemu in značajnemu možu odpreti nebeško veselje s tem, da naredi s svojo nečisto roko križ, potem ko se ta odpove vsakemu odporu duhovščini in s tem zaveže prenašati brez godrnjanja in obsojanja vsa klerikalna nasilstva in podlosti. Usojamo si pa vprašati sledeče: Ako je spoved, kakor uči vera, tako tajna, da o njeni vsebini ne zve nikdar in nikoli živa duša, kako se sklada z opovedovanjem škofa Jegliča, da mora spovedanec na smrtni postelji očitno izjaviti pred drugimi ljudmi, da je storil velikansko smrtni greh, ker jebral »Naroda«. Ta spoved ni več tajna, to je očitna spoved in morda pridejo kmalu časi, ko bo škof Jeglič zahteval od vseh, ki bero »Naroda«, da bodo okrog cerkve delali očitno pokoro, v cerkev samo pa ne bodo smeli!

— Mestno starejšinstvo mariborsko je sprejelo nujni predlog, da naj se odvzame zastopništva slovenskemu notarju dr. Firbasu in da se naj naprosijo nemški poslanci tej zadevi za nujno odpuščajo. Seveda je gotovo, da bode vlada temu ustregla; zato je pa tudi sveta dolžnost naših poslancev in notarske kamore, da zahteva imenovanje obeh notarjev, katerih eno mesto je že pred meseci izpraznjeno — valed

hvaležnosti mariborskih nemških kričadov, kateri so dr. Haasa iz lepega mesta izvabili v Maribor, a ga pustili na cedilu, tako, da se je kmalu radovoljno preselil v Šmohor na Koroškem in se tam ustrellil. Iz tega je razvidno, da dva nemška notarja ne moreta izhajati, med tem, ko dva slovenska notarja lahko dobro uspevata.

— Goriška „Sloga“ je nisko padla. Pred kratkim je imela zopet enkrat svoj občni zbor, katerega se je udeležilo par fanatičnih nuncov in nekaj njihovih privržencev, predsedoval pa je izdajca dr. Anton Gregorič. Občni zbor je bil jako klavern in zanikaren in dr. Gregorič je govoril le o odpadnikih, ki so zašli na kriva pota, o strankarskih in političnih namenih, o šopirjenju posameznikov, o lukli, o sovražniku itd. O edinstvi slovenskih poslancev je rekel dr. Gregorič: »Edinstvo slovenskih poslancev je dandanes le moralnega pomena in bi prišla samo v slučaju abstinence v pošte. V koliko so posamezni poslanci sposobni za tako edinstvo, so pokazali s svojim delovanjem tudi v zadnjem zasedanju.« Te besede kažejo jasno, da je dr. Gregorič proti vsakemu složnemu postopanju.

— Pritožba uradnikov državne železnice v Trstu zavrnjena. Kakor znano, se je 47 uradnikov državne železnice pritožilo na državno sodišče, ker jih tržaški magistrat ni hotel sprejeti v volilni imenik, češ, da občinski red za Trst pozna le državne uslužbence, kar pa uradniki državne železnice niso. Državno sodišče je pritožbo uradnikov zavrnilo, češ, da se občinska volilna pravica ni kršila.

— Premestitve v politični službi. Provizorični okrajni glavar Filip Reinlein pl. Marienburg v Poreču je premeščen kot vodja okrajnega glavarstva v Pulj in okr. nadkomisar Oton Schneider v Trstu pride v isto službo v Poreč. Sedanji vodja okrajnega glavarstva v Pulju glavarstveni svetnik Ivan Conte Rossetti plem. Scander pride kot referent k okrajnemu glavarstvu v Trst.

— Akademija. Jutri v nedeljo večer predava v Kranju g. oes. svetnik Franke o plastiki. Predavanje bo tem zanimivejšo, ker se bodo oživljale krasne slike s skioptikonom, ki ga bo ravnal gosp. dr. Krajgher. — G. dr. Robida nadaljuje ob istem času svoje predavanje v Ljubljani o higijeni. — Na sinočnem prijateljskem sestanku je g. dr. Dermota otvoril debato o najmlajšem političnem pokretu na Hrvaškem, razložil nam politično gibanje in valovanje med narodom hrvaškim od leta 1883. — Prihod bana Khuen Hedervarija na Hrvaško — preko leta 1895. do najnovejšega časa, pripisujejo najvišji pomen struji zbrani okrog »Pokreta«.

— Društvo slovenskih učiteljev vabi člane — in nečlane — k običnemu zboru, ki se vrši dne 19. aprila ob 2. popoldne v slov. osemrazrednici pri sv. Jakobu v Ljubljani. Razen običajnih poročil vodstva je predavanje (gđna. E. Žerjav: »Kako deluj učiteljica izven šole za prosveto«) in hospitacija (gospa O. Kobau: »Potovanje iz Postojne v Vipavo in Predjamski grad« — za 4. šolsko leto.)

— Učiteljski dobrotniki. »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« so darovali: G. Jernej Bahovec, trgovec s šolskimi potrebščinami v Ljubljani, 50 K; Notranjska posojilnica v Postojni, 50 K; trkdka Fran Ka. Souvan v Ljubljani, 2948 K; g. A. Krejči, trgovec s klobuki v Ljubljani, 4 K; g. Fran Žagar, tovarnar in posestnik v Markovu pri Ložu, 20 K; g. Jernej Kovič, katehet v Starem trgu pri Ložu, 4 K; gg. Marinka, Kraje in Fr. Žagar jun. iz Markova pri Ložu, a 1 K; g. Anton Uršič, trgovec v Kobaridu, 2 K; g. dr. K. Osvald, c. kr. gimnazijski profesor v Gorici, 2 K; g. Josip Mešek, gostilničar v Litiji, nabral 690 K; g. Jurij Meden, posestnik v Begunjah pri Cerknici, 11 K; g. Ivan Kutnar, nadužitelj v Zuzemberku, nabral 10 kron; g. Aleksander Lunaček, nadužitelj v St. Rupertu, nabral 1060 K; g. Josip Mazi, železnični nadzornik v Ljubljani, 2 K; g. Anton Možina, učitelj v Brjahu na Goriškem, nabral 10 K; gospa Hilda Šeber, tiskarjeva vdova v

Postojni, 31 K. Živeli učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

— Kipar gospod Alojzij Repič v Vrhpoljah pri Vipavi je sklenil pogodbo s c. kr. obrtno strokovno šolo v Ljubljani in pride kot učitelj sem.

— Umrli je v starosti 67 let gospa Antonija Ingliš, mati c. kr. blagsajnika deželnega plačilnega urada Aleksandra Ingliša. N. v. m. p.

— Skladatelj prof. Jos. Procházka. Pred kratkim se je proizvajal v Pragi g. Procházka „Trio“, kompozicija za klavir. Ob tej priliki pišejo jako ugodne kritike razni češki listi. „Narodni Listy“ pišejo: „Trio“ g. Procházke, ki biva in deluje, če se ne motim, v Ljubljani in je znan po svojih lepih kompozicijah, se odlikuje s svojo gladko in melodično invencijo, ki je ljubezniva in dopadljiva, mestoma, kakor v andantu, celo presladka. Mladi skladatelj ima svež ritmiški tok v svojem stavku, v detaljih se počuti najsigurnejše. Tako je intermezzo najlepša partija njegovega „Tria“, ki v prvem stavku še izraža težo velike forme. Skladatelj ima dar iznajdljivosti, ki je dandanes čedalje redkejši kompozitorski dar. — „Čas“ pravi: „Trio“ g. Jos. Procházke, prof. glasbe v Ljubljani, nam kaže fine čutečega skladatelja, uglajenega v izrazu in gibajočega se v pregledni melodiki. Njegovo delo je okusno in spretno. Smemo upati, da se bo skladatelj v tej smeri še dalje razvijal.“ — „Politik“ piše: Mojemu čuvstvu ugaja „Trio“ g. Procházke boljše. (Recenzent primerja „Trio“ z neko drugo kompozicijo, ki se je takrat izvajala). Njegova invencija je samostejnejša in bolj in bolj izbrana ter kaže odločen melodičen talent in ritmiško živahnost. Kratki intermezzo, ki nadomešča scherzo, je prearčen kos, skromen in bister... Skladba priča o talentu, ki poje pogumno in smelo ter se ne izgublja po izvoženih tirih. Andante se razširja z melodično bujnostjo, ne pogriza se preveč v polifonijo, ali izraža občutek ter nam zato ugaja...“

— „Zveza slov. pevskih društev“. Upravni odbor »Zveze slovenskih pevskih društev« je v seji dne 13. aprila sklenil, da bo letošnja skupščina v Ljubljani dne 9. julija, na kar naj bi se slavna slovenska društva pri določanju svojih prirediteljstev blagovolila ozirati. Povodom skupščine se priredi koncert združenih ljubljanskih »Zvez« stojičih pevskih društev: »Glasbene Matice«, »Ljubljane«, »Merkurja« in »Slavca«.

— Kranjskega društva za varstvo živali občni zbor bo dne 18. aprila t. l. ob polu 9. zvečer v hotelu »pri Malihu«.

— Hrvatsko podporno društvo na Dunaju (I. Bauernmarkt 14) javlja, da ima v zalogi mnogo podob biskupa Strossmayra. Izdelane so v originalni litografiji v barvah. Cena 3 krone.

— Dolenjsko kletarsko društvo v Novem mestu se je pri drugem običnem zboru, 13. t. m., razdružilo. Člani društva dobe svoje deleže izplačane v polnem znesku, prebitek premoženja pa se naloži kot »zaklad za pospeševanje dolenjske vinske trgovine« in izroči v oskrbovanje kmetijski podružnici novomeški. Ako se kdaj pozneje osnuje kako novo tako društvo, preide to premoženje v roke novega društva.

— Radovljiska podružnica „Slov. plan. društva“ dodatno naznanja, da se vrši občni zbor dne 16. t. m. v hotelu Petran na Bledu. Začetek ob 3. uri pop.

— Mrtvec v Savi. Blizu Brežic so potegnili iz Save mrtvo truplo kakih 25 let starega velikega moškega. Ker so našli v žepu knjižico za proračunjanje kubične mere za les, sodi se, da je bil utopljenec ali lesni trgovec ali splavec.

— Kap je zadela na postaji Zidani most 72letnega prošta Luka Vavtičarja iz Dobre vasi na Koroškem. Mrtveca so prepeljali domov na Koroško.

— Konsum nemških uradnikov v Celju je poginil. Živel je le par mesecev. Neki pošten nemški človek iz Gornjega Štajerja, Moser, se je dal zapeljati nemškemu »možem« v Celju in prevzel konsum za nemške uradnike. Uradniki so pridno je mali potrebščine, a vse dolžni ostajali, Moser je pa moral pri svojih milosrdnih pokroviteljih Zangerjerih in Stigerjih vse sproti plačati. Ker so uradniki vedno naprej delali dolge, ni hotela trgovina uspevati in Moser je moral s težkim srcom zapreti štacuno, v katero je vtaknil 2500 K. Taka je nemška ljubezen do trpečega nemškega sobrata!

— Konjiško okrajno glavarstvo. Vkljub opetovanim zahtevam Slovencev po slovenskih odlokih neče ustreči njihovim željam. Pred nekaj dnevi je povabilo glavarstvo nekega moža, naj prinese seboj kot črnovoljni savezanec »Landsturmpass«. Ker kmet ni znal nemški —

prišel je s samim pozivom na glavarstvo. Ko se mu je povedalo, kaj naj prinese, moral je moč dirjati par ur nazaj proti domu in zopet v Konjice. Prinesel je »Einberufung«, ki ima na eni strani slovenski tekst, na drugi pa nemški, a gospoda okrog okrajnega glavarstva je izpolnila seveda le nemško besedilo, le da kljubuje pravičnosti. Takih slučajev je pa nešteto število!

— „Wo ist das, Maribor?“ Pod tem naslovom piše „Domovina“: V petek, dne 7. t. m., je oddal neki gospod na ptujski pošti slovensko brzojavko v Maribor. Vsa začudena vpraša dotična ekspeditorica: „Wo ist das, Maribor?“ — Tako daleč smo torej prišli pri nas z narodno enakopravnostjo, da pri slavni c. kr. pošti v Ptaju niti ne vedo, kaj in kje je Maribor. To je naravnost škandal in pozivljamo merodajne kroge, da store primerne korake, da bodo poštni uradniki, ki obnejuje s strankami, popolnoma večji slovenskega jezika!

— Konsum v Devinu. Pretekli teden se je z vso naglico sklenilo, v Devinu napraviti veliko konsumno društvo. Na čelu temu podjetju stoji tudi nunci! Potem bo že lepo društvo!

— Izpred sodišča. Kazenske obravnave pri tukajšnjem dež. sodišču. 1. Ko je tovarniški delavec Janez Arbi stopil iz Jelenčeve gostilne na Savi, je bil po dveh fantih napaden in pobit na tla. France Tomaževič iz Kamne gorice je poleg tega še Arbija z nožem sunil v hrbet. Obsojen je bil na tri mesece težke ječe. — 2. Marko Bukvič iz Brinja, sedaj minir v Boh. Beli, je napravil tokom 6 mesecev precej dolga na hrani in stanovanju in tudi Mateju Kargačinu je za par čevljev 12 kron ostal dolžan. Svoje upnike je vedno tolažil, da bo vse plačal, kadar prejme denar. Dne 24. sušca pa je bil izplačilen dan; po prejemu denarja je Bukvič takoj izginil iz Boh. Bele, a so ga že v Lescah orožniki prijeli in areovali. Obsojen je bil na šest tednov ječe. — 3.) Jožef Franc, dninar v Beli peči, je v gostilni „Stüchel“ v Beli peči okoli polnoči kričal in razgrajal. Prišel je pa v to gostilno tudi posestnik Rudolf Schmoliner gledat, če se notri nahaja njegov bratranec. Ko se je pa ta iz gostilne odstranil, naskočil ga je France brez najmanjšega povoda, ga z nožem sunil v prsi in ga vrezal v desni kazalec. Obdolženec pravi, da je bil tako pijan, da nič ne ve, če je res katerega poškodoval. Obsojen je bil na 1 mesec zapora. 4.) Janez Obreza, užitar iz Cerknice, živi že dlje časa v prepiru s svojo rodbino. Dne 9. marca t. l. je baje v hiši svojega sina svoji ženi Mariji in sinah Franciški grozil, da ju bode umoril. Ker sta se obe poklicani priči poslužili postavne dobrote in niste hoteli pričati, drugih dokazov za utemeljenje njegove krivde pa ni bilo, ga je sodišče hudoodelstva javnega nasilstva po nevarnem pretenju opustilo.

— Izseljenci pozor! Iz gotovega vira se nam poroča, da je izdal izseljevalni komisar na Ellis otoku v Ameriki zelo strogo naredbo proti izseljencem. Vsakogar, ki nima predpisane vsote, ali pa mu ni znana smer namenjenega kraja, tamošnji izseljevalni urad brez pardona pošlje nazaj. Ker število takih vedno narašča, naj se vsakdo, ki hoče iti v Ameriko, pred odhodom natančno informuje, da ne bode imel nepotrebnih stroškov. Posebno naj se pazijo oni, ki gredo v Ameriko na svojo roko in so mogoče napačno pčučeni po kakem prijatelju, ki je že tam in kateremu niso tozsedne postavne znane.

— „Priporočljiv“ gost. Sinoči je prišel v Bevdovo gostilno 29letni delavec Peter Stele iz Podboršta v kamniškem okraju ter zapil 44 vin. Ko je videl, da se je natakara odpravila, se je tiho »zmuzal« iz gostilne, kar je opazil gostilničar in šel za njim na ulico, kjer ga je lepo opomnil, da je pozabil plačati pijačo. Ta je pa potegnil iz žepa nož in rekel, da mu bode z njim plačal »pogobau«. Gostilničar pa ni hotel biti s tem plačan, ampak je naznanil zadevo v obližju stojičemu stražniku, ki je »cehovec« dobil v Šubičevih ulicah in ga aretoval. Stele je še preстал radi hudoodelstva uboja 5letno ječo.

— Tatvina. Včeraj popoldne sta se prišla strič k brivskemu mostu g. Rudolfa Anderwaldu na Martinovi cesti št. 14 dva 15letna dečka. Ko sta odšla, je Anderwald pogrešil 10 K vreden stroj za lase strič.

— Nepredvidna vožnja. Včeraj popoldne sta vozila mesarska vajenca M. hael Jeršin in Anton Šmuc po Karlovski cesti z vpreženim konjem tako naglo in nepredvidno, da sta zadela z ojem, ko sta zavila na Vožarsko pot, v okno posestnice ge. Marnove ter napravila pri tem 10 K škodo.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Hrvatov in 2 Slovence, nazaj pa je prišlo 20 Hrvatov. — V Incomost je šlo 40, v Pasovo 39, v Heb 20, na Westfalsko pa 37 Hrv-

tov. Na Jesenice je šlo 29, v Hrúšico pa 39 Macedoncev in 20 Ogrov, nazaj je pa prišlo 40 Ogrov. Na Dunaj se je odpeljalo 60, v Budimpešto pa 40 laških zidarjev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Solška učenka Olga Lipopova je izgubila zlat uhan z zelenim kamnom. — Komptuaristinja gđ. Justina Staretova je izgubila bankovec za 10 kron. — Metlarski mojster g. Peter Pielik je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Učitelj g. Henrik Ludvig je našel zlat ščipalnik.

— **Ljubljanske društvene godbe** koncert se vrši danes zvečer v »Narodni kavarni, Gosposke ulice. Začetek ob 9. uri. Vstop prost. — Jutri zvečer 16. t. m. je koncert »Društvene godbe« v hotelu »Ilirija« (Kolođvorske ulice). Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 vin.

— **Izkaz posredovalnega odseka „Slovenskega trgovskega društva Merkur“.** Istoče so: 1 pomočnik špicerijske stroke za Ljubljano, 4 pomočniki mešane stroke za deželno, 1 kontorist za Celje, 1 praktikant za deželno, 3 učenci za Ljubljano. — Službe iščejo: 3 pomočniki manufakturne stroke, 1 pomočnik modne stroke, 3 pomočniki špicerijske stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 2 pomočnika špicerijske in železninske stroke, 19 pomočnikov mešane stroke, 3 kontoristi, 1 kontoristinja, 1 učenka.

— **Prodaja „Slovenskega Naroda“** je prevzel nadalje gospod Josip Daneu, trafikant na Opčih pri Trstu.

— **Najnovejše novice.** — Zaprlji so v Zadru lastnika cirkusa Zavato, ker je sumljiv nekega umora v Lombardiji.

— **Svojo nezakonsko hčer** ko je zastrpil v Spljetu ugledni trgovec Bonacich. Dal je deklici, ki ga je prišla obiskat, sladčice, v katerih je bil strilhinin. Trgovca so zaprli.

— **Pogrša se velik ham-burški parnik »Castilia«** z 39 osebmi na krovu. Že od 18. marca ni sluha o njem ter so ga skoraj gotovo viharji razbili.

— **Velik dobrotnik.** V Budapešti je umrl bivši poslanec L. pl. Krausz, ki je zapustil za dobrodelne namene 1 milijon kron.

— **Umrli je v Rimu bivši mi-nister** grof Stelluti Scala.

— **Dva bankirja** so zaprli v Bundelavi, ker sta poneverila depozitov za 1.250.000 mark.

— **Grozen zločin.** V Londonu je neki Devereaux dal pri nekem spediterju hraniti svoje pohištvo. Ker se pozneje ni več brigal za pohištvo, so isto pregledali ter našli v kovinski škattiji nago in razmesarjeno truplo Devereauxove žene in obeh otrok. Trupla so bila polita s limom, da ni duh prodrl na dan. Morilca, ki je najbrže blazen, so zaprli.

— **Konec kluba.** V New Yorku se je pred desetimi leti ustanovil klub samorodcev. Takrat se je o klubu govorilo in pisalo po vsem svetu. Sedaj kluba ni več. Te dni je umrl naravne smrti edini še preostali klubov član, vsi drugi so si po klubovih pravilih končali življenje.

— **Kdaj dobi človek dušo?** Čudno vprašanje, kaj? Toda cerkvena »učenost« tudi pri tem vprašanju ni bila v zadregi. Rečil ga je Tomaž Akvinski, ki je zapisal, da dobi moški tvor (foetus) že 40. dan, ženska pa še le 80. dan po spočetju v materinem telesu neumrjočo dušo. Hm, Tomaž je že moral vedeti, toda vsak razumnik ostane v tem oziru tudi Tomaž, namreč neverjetni.

— **Solnčna luč in rastline.** Veliko rastlin je, ki vedno tako rastejo, da se obračajo proti solncu. Ker se kemični procesi, ki so potrebni za rast rastlinskega telesa, izvršujejo mnogokrat le pri prisotnosti svetlobe, se je dolgo mislilo, da kemični vpliv svetlobe povzroča obračanje rastlin k solncu, ki lažje privaja potrebne kemične procese rastlini. Natančni poskusi so pa pokazali, da imajo rastline takorekó neko hrepenenje po svetlobi, ali morebiti boljše rešeno, da vpliva solnce na rastline mehanično, popolnoma neodvisno od omevajočih kemičnih moči solnce. Rastlinske kati so obesili tako, da so bile jako lahko vrtljive; nato so jih dali od solnce obsejati. Pri tem so bile pa postavljene posode s takimi snovmi, ki popolnoma vsesavajo vase žarke gorkete in kemične žarke, tako da ti niso mogli dospeti do kati, ki so bile potemtakem zadele le od samih žarkov svetlobe; toda že čez nekaj ur so se zavrtile obešene rastlinske kati za precejšnje kot proti solncu, ki jim je pošiljal samo svetlobo.

— **Izgubljeni otroci Izraela.** Iz Avstralije je prišlo v New York 83 oseb neke nenavadne sakte. Imenujejo se izgubljene otroke Izraela, ter potujejo v državo Michigan, da se pridružijo svojemu kralju in kra-

ljici, ki tam »vladata« 400 svojih podanikov. Člani tega kraljevstva verujejo, da bo konec sveta v septembru 1916 in da jih bodo zlati vozovi odpeljali v nebesa tisti trenutek, kadar bi peklenška pošast hotela nad njimi razpeti svojo oblast. Vsi so zane-marjeni kakor divjaki. Moški so strašno bradati, nekaterim sega brada uprav do kolena, a ženam visijo neurejeni lasje po plečih. Hranijo se s sadjem in rastlinami. Vodja jim je neki Bissart, ki pravi, da je njegov rod star nad 1000 let in da je potomec enega starih valških kraljev.

— **V zrak vrženi.** Neki ladijski kapitan, ki se je s svojo ladjo vozil po East Riverju pri New Yorku, zagledal je pretečen ponedeljek jutraj, da je neki človek kot blisk šinil iz vode kvišku. Trije drugi so mu sledili. Kakih 20 čevljev visoko so leteli, na to so pa padli v vodo. Plavalci k obrežju in klicali divje na pomoč. Kakor se je pozneje izkazalo, delali so imenovani štirje delavci v predoru, ki se dela pod East Riverjem med New Yorkom in Brooklynom. Neki delavec je zapazil, da je v stropu predora nastala luknja. Hotel jo je zadelati, a ko je prišel do luknje, potisnil ga je silen zračni tlak kvišku s tako silo, da je predel delavec razen peska, prst in kame-nje (?). Zračni tlak je deloval tako močno, da je predel delavec sedem čevljev na debelo zemeljsko plast in potem švignil v morje in iz morja v zrak. Tudi trem drugim se je taisto zgodilo. Vsa pot, katero so delavci naredili skozi kamenje, vodo in zrak znaša 50 do 60 čevljev. — Kdor hoče, lahko verjame vse to.

— **V državi Texas** v Ameriki se je zgodil pred kratkim tale dogodek. Neki Anglež je prišel v majhno mesto te države, kjer sta bila le dva hotela, ki sta stala vsa na drugi strani ceste. Anglež ni vedel, v katerem hotelu bi vstopil. »Kateri hotel je boljši?« vprašal je nekega mimoido-čega. »Ta-le!« odgovoril mu je ta, »nad vse ga vam priporočam, jaz sem njegov lastnik. Kar vstopiva!« »Ali si priporočil gospodu moj hotel, Silas?« oglasil se je nekdo nenadoma od nasprotni strani ceste. Lastnik hotela se je obrnil in zagledal ondi človeka, ki držal obe roki v žepih. »Da, Jak, ravno sem ga mislil k tebi peljati, odvrnil je ta in proti Ang-ležu dejal: »Najboljši hotel je oni, ki je last mojega prijatelja Jaka.« »Preje ste pa rekli, da je vaš hotel najboljši,« opomnil je Anglež. Silas ga je pogledal po strani in rekel: »Če bi ne bili neveden Anglež, vi-deti bi bili morali, da je držal moj prijatelj Jak v vsakem žepu nabasan samokres s šestimi strelji...«

— **Pogreba se beliki knez.** Kakor se poroča iz Petrograda, ne vedo tam, kje se nahaja veliki knez Aleksej, poveljnik ruske mornari-ce. Izginil je po umoru svojega brata Sergija. Govori se, da mu je car svetoval, naj zapusti Rusijo, kar bi bilo enako izgonu. Sedaj se ve le toliko, da je veliki knez odšel v ino-zemstvo, ker ga revolucijska stranka posebno črtili, dolžec ga velikih ne-rednosti v mornarični upravi pri na-kupovanju vojnih ladij. Nihče pa ne ve, kje biva Aleksej. Tudi v Parizu, kjer si je nedavno kupil krasno palačo, ne vedo zanj. Pa tudi v fran-coski Revieri ga ni, kamor je zahajal redno vsako leto za nekaj časa. Splošno se sodi, da živi strogo ne-poznan kje na jugu, toda na Fran-coskem ne, kjer je preveč znana oseba.

— **Narodna šola lužičnih Srbov.** Na Saksonskem se poučuje v ljudskih šolah po srbskih okrajih verouk v srbskem jeziku samo tam, kjer imajo tudi bogoslužje v srbskem jeziku, pri tem pa si morajo kateheti prizadevati, da razumejo učenci tudi nemški. Čitanje in pisanje se uči takoj od začetka v srbskem in nemš-škem jeziku. Za srbski jezik saksan-ska vlada nišeas ne stori. V sred-njih šolah ni nobenega stalnega učitelja za srbski jezik, vendar je v sa-mem Budišinu nad sto srbskih di-jakov. Na Pruskem se godi Srbom še hujše. Po srbskih vaseh imajo tam za učitelje same Nemce, ki s srbskimi učenci surovo postopajo. Za vsako srbsko besedo tepejo učence v šoli, a vsaka pritožba je zaman. Nadzorniki priganjajo učitelj-stvo k germanizaciji, in učitelji, ako so tudi Srbi, se boje posledic ter govore večinoma le nemško. Tudi starši priganjajo otroke, naj se uče nemški, da se jim v šoli ne posme-hujejo ter jih ne kaznujejo. Na Sak-soskem imajo katoliški Srbi šolske knjige za verouk samo srbske, ti-skane v latinici, evangelijski Srbi srbsko-nemške in sicer na eni strani srbski tekst, na drugi pa nemški, Zakon dovoljuje več, toda Srbi sami ne zahtevajo, da bi se izpolnjeval. Tako poroča »Školski odjek«.

— **Zadnji Burl.** Dne 4. m. m. je s privoljenjem angleške vlade opotoval z otoka Cejlon Bur Rogers,

eden izmed tistih Bur-ov, ki so si rajši izvolili sužnost, nego bi prisegli zvestobo angleškemu kralju. Rogers, ki je bil na Cejlonu 4½ leta v suž-nosti, je sedaj odpotoval v Holan-dijo. Da pa ne bi iz Holandije ven-dar kdaj prišel v svojo afriško do-movino, opisana je njegova oseba natančno južno afriškim oblastim. Sedaj je na Cejlonu samo Ša en Bur kot suženj. Ime mu je Engelbrecht. Vprašan, zakaj že vendar ne priseže zvestobe Angleški, je odgovoril: »Sam sebe najbolje poznam. Vem, da bi nikoli ne mogel biti veren kralju, ki ga ne priznavam za svojega kra-lja. Nočem biti nepošten, zato tudi nočem priseči zvestobe. Kot suženj sem svoboden, ker me nihče ne more prisiliti k temu, kar nočem, to je podložništvu.«

— **Strah divjih zveri pred mišjo.** Če zagleda lev, tiger, slon, opica ali kenguru miš, obide ga največji strah in trepet pred to živalico. To so pokazali poskusi v me-nažeriji cirkusa Barnum in Bailey v Bridgeportu, Connecticut. Najprej so spustili najmanjšo miško, katera je bila privezana za zadnjo nogo za vrvice, ki tigru. Ko jo je zver za-gledala, skočila je v trenutku v naj-zadnejši kot svoje kletke. Miška ga je mirno gledala, potem pa šla proti njemu in začela skakati po njegovih nogah. Tiger ni kazal nobene sovra-žnosti, le tekal je iz enega kota v drugega. Naposled so mu vzeli miško iz kletke in jo vtaknili k levu. Tudi ta je bil nad vse bojezd, vzdignil plavo, se umikal vsak čas ter jeal. Miško so spustili na to med slone. Tudi pa je nastala prava pamika, ker slon se nobene reči bolj ne boji nego miši. Rilee so dvigali kvišku in spuščali iz sebe tuleče glasove bojzani. Ker so se uslužbenci cirkusa bali, da se ne bi zgodila kaka ne-sreča, kakor se je pred par leti, vzeli so miško proč in jo devali v kletke opic, žiraf in kengurjev, toda pov-sod isti strah, isti trepet, ista boja-zen. Srčnejši so bili gorski levi in pume, ko so k njim spustili miš. Skočili so takoj nanjo in jo na mestu ubili. Nilski preiši je požrl celo pod-gano, katero je preje ubil. Flegma-tični tapir je bil pa čisto neobčuten in je prezirljivo gledal miši in pod-gane. Fotografirali so ga, ko mu je miš letala po njegovem dolgem nosu.

— **Cela župnija prestopila k protestantom.** V Barču so se nemški kmetje sprli s svojimi rimsko-katoliškimi župnikom zaradi madjar-skih pridig, vsled česar je prestopilo 80 župljanov k protestantom, ostalih 300 pa jim še sledi v najkrajšem času.

— **Nenavaden pogreb.** V Kušvardi je bil nedavno neobičajni pogreb. Umrli je spoštovana gospa Ana Schuster, 70 let stara, a k po-grebu jo je nosilo šest njenih sinov, ki so vsi služili pri vojaki kot pod-častniki, a sedaj jih je pet v državni službi, šesti pa je računski podčast-nik v Košicah. Veliko senzacijo je vzbudilo, ko je teh šest sinov v raz-ličnih uniformah nosilo svojo mater h grobu.

— **Cene, lepe preproge in zastorji.** Preprogarna Orendi na Dunaju (I. okr.) razpošilja gratis in franko najnovejši, v prirodnih barvah izvršeni čenovnik. 695-2

Književnost.

— **„Učiteljski Tovariši“.** Stev. 15. Vsebinska: Slov. in istrako-hrvatskemu učiteljsstvu. — Naš de-narni zavod. — Naši nadpedagogi. — O snovanju narodnih knjižnic. — Pisarna za zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, knji-ževnih, narodnostnih in političnih raz-mer. — V ofenzivi. — Iz naše or-ganizacije. — Književnost in umet-nost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 15. aprila. Danes ob polu 11. uri dopoldne je bil v tukajšnji dvorni župni cerkvi rekvij za umrlega biskupa Strossmayra. Udeležili so se ga srbski poslanik Vučić s vsem osebjem srbskega poslanstva, bolgarski diplomatični pooblaščenec Sarafov in mnogo na Dunaju bivajočih Slovencev, Hrvatov in Čehov.

Dunaj 15. aprila. Zboljšanje v zdravju ministrskega predsednika barona Gautscha napreduje. Mrzlica je minila.

Dunaj 15. aprila. Začasni ogr-ski ministrski predsednik Tisza pride sem, da zopet prosi cesarja, naj omogoči, da se umakne s svo-jega mesta.

Budimpešta 15. aprila. V današnji seji poslanske zbor-

nice je vlada predložila vse akte, zadevajoče umirovljenje bivšega ministra Perczla. Po daljši de-bati je bil sprejet predlog, da se izreče vladi graja zaradi njenega postopanja glede Perczlove pokoj-nine.

Genova 15. aprila. Osebni vlak iz Turina je pri tunelu poleg Ronka zadel ob neki drugi vlak. Trije vagoni so bili zdrobljeni. Štirje vojaki so bili ubiti, 25 oseb je smrtno ranjenih, mnogo pa lahko ranjenih.

Rusko-japonska vojna.

London 15. aprila. Pomorski krogi pravijo, da je sedanji čas najugodnejši za kako pomorsko bitko. Pomorski generalni štab sodi, da pride že tekom teh dni, najbrž jutri ali v pone-deljek do bitke.

London 15. aprila. Bolniška ladja ruskega brodovja »Orel« je prišla v Sagon. Vzela je na krov 900 ton premoga, mnogo medicamentov, nekaj zdravnikov in nekaj strežnic za bolnike. Ofi-cirji so povedali, da namerava Roždestvenskij iti v Vladivo-stok.

London 15. aprila. Vojno ladjo »Varjag«, ki so jo Rusi 8. februarja l. l. v Čemulpu pro-stovoljno potopili, skušajo Japonci dvigniti iz morja in mislijo, da bodo do 19. t. m. s tem delom gotovi.

London 15. aprila. Vsa Ja-ponska je zastran prihoda ruskega brodovja v azijske vode v najsil-nejšem razburjenju. Japonska vlada razglašja, da zahteva od vseh drž-av, naj se natančno drže nevtra-litete in jim grozi, da v nasprot-nem slučaju stori posebne korake.

London 15. aprila. Guver-nerji južnokitajskih provincij so dobili iz Pekina naročilo, da ne smejo dopustiti, da bi Rožde-stvenskij kak kitajski pristan iz-bral za bazo svojega brodovja.

London 15. aprila. Iz Singa-pora se javlja, da so tja došle ladje videle pluti rusko brodovje proti Honkongu.

Manila 15. aprila. Pri Filipi-nih se je pojavilo več japonskih ladij.

Gospodarstvo.

Izdaja novih delnic Živno-stenske banke pro Čechy a Moravu v Pragi.

Od zadnjega zvišanja delniške glav-nice l. 1899 od 8 na 10 milijonov gld. (20.000.000 kron) narastel je promet Živnostenske banke do presenetljive vi-sine, kakor je razvidno iz sledečih bi-lančnih številk:

Blagajniški promet: V letu 1899 kron 2.028.914.704-42, v letu 1904 K 3.215.309.386-45 — 58-17%. Vloge in upniki: V l. 1899 K 82.565.276-96, v l. 1904 K 111.937.399-93 — 35-82%. Dolžniki v reportnem računu: V l. 1899 K 27.260.070-60, v letu 1904 krona 31.524.142-99 — 15-80%. Ostali dol-žniki: V l. 1899 K 20.518.119-92, v l. 1904 K 36.138.116-91 — 76-20%. Skupni eskompt: V letu 1899 kron 183.939.108-53, v letu 1904 kron 301.614.019-09 — 64-40%. Skupni promet v dopisovalcih: V letu 1899 K 2.297.223.319-84, v letu 1904 kron 3.278.570.370-09 — 44-46%. Skupni številni promet: V letu 1899 kron 6.216.202.018-92, v letu 1904 kron 9.390.768.988-23 — 51-07%.

Rezervni zakladi Živnostenske banke so iznašali 31. decembra 1904 kron 6.251.062-61. — V smislu sklepa red-nega občnega zbora Živnostenske banke, v Pragi dne 25. marca 1905, ter uprav-nega sveta z dne 4. aprila 1905 iz-vršuje Živnostenská banka pro Čechy a Moravu v Pragi zvišanje svoje del-niške glavnice z dvajset na petindvajset milijonov, z izdajo 25.000 novih delnic po K 200 — nom. v skupnem znesku pet milijonov kron po kurzu 225 — K za eno delnico, ter vabi p. n. delni-čarje banke k subskripciji teh delnic pod sledečimi pogoji:

Subskribovanje delnic se izvršuje s posebnimi subskripcijskimi tiskovi-nami centrali Živnostenske banke in njenih podružnicah na Dunaju, I. Herren-gasse 12, v Brnu, Plznu, Ihlavi, Čes. Budejovicah, Pardubicah, Taboru ter Mor. Ostravi in se konča dne 30. apr. 1905. — Pravico udeležitvo pri sub-skripciji imajo le delničarji banke po-tem, ko so dokazali, da so lastniki delnic st rih izdaj. — V smislu pravil

imajo v prvi vrsti pravico na nove del-nice p. n. posojilnice na Češkem in Moravskem v kolikor so delničarji banke, potem ostali lastniki delnic starih izdaj. — Pri subskripciji je treba predložiti stare delnice v preko-lekovanje, ter se iste takoj vrnejo. Isto-časno s priglaseom na nove delnice je treba plačati kot kavejio K 60 — v gotovini za vsako subskribovano delnico. Ta kavejia se bode s 3½% p. a. obrestovala, ter po končani razdelitvi subskribentom kot prvi obrok na pride. ljene delnice z obrestmi vred dobro pri-pisala. — Eventualni preostanek se v gotovini povrne.

Pravico do repartitije subskribo-vanih delnic ima upravni svet. Drugi obrok K 60 — se mora najkasneje do 30. junija t. l. plačati. — Zadnji obrok K 105 —, s kojim se popolnoma pokrijo prideltene delnice, plačati se mora najkasneje do 30. septembra 1905, nkar se bodo nove polno vpla-čane delnice izdale subskribentom le proti vrnitvi blagajniškega potrdila o plačanih obrokih. — V slučaju, da subskribent ne plačuje točno ob-rokov, izgubi vsako pravico do pre-vzetja novih delnic, in založena kavejia pa zapade v dobro bančnega rezervnega zaklada. — Vplačani obroki od dne vplačila do 30. septembra 1905. obrestovali se bodo s 4%. Za prideltene delnice povrne banka v naprej 4%, obresti iz nominalne vrednosti delnic do 31. decembra 1905, od takrat, ko se bile s polnim zneskom v gotovini vpla-čane. — Za upravno leto 1906 pa bodo imele nove delnice v isti meri pravico dividende kot stare delnice. — Za subskripcijo potrebne listine se pri blagajni »Ljubljanske kreditne banke« v Ljubljani na razpolago.

Tržno poročilo.

Stranka hosistov je tudi v tekočem tednu delovala uničujoče na žitni trg. Videti je bilo, kakor da hoče cerealijam, predvsem pšenici, odvzeti vsako vrednost. Hosisti so stali temu delovanju brez-močno nasproti, ves njihov napor, da bi vsaj ustavili nadaljne redukcije, bil je do večeraj brezuspešen. Večeraš šele se jim je posrečilo odločno stopiti pred zmage pijane besiste in velevari: Stoj! Predvečerašnje kurze so nekoliko dvig-nili, efektivno blago skušali nekoliko dvigniti. Podlago temu so dala poročila iz Amerike o slani, poglavitno pa že nerazmerna razlika cene v marcu in aprilu.

Pšenica je za vse tri kurze do večeraj dan za dnevom odnehavala, večeraj pa se nekoliko ojačila, morda vsaj toliko, da prepreči redukcijo za aprilov kurz pod K 17—. Efektivno blago je bilo v tekočem tednu tudi po limitiranih cenah dobavno.

Koruza se vzdržuje nekam dobro. Točno blago notira neizpremenjeno, majev kurz je začel sicer malo omaho-vati, pa se je zopet ojačil.

Oves ostaja na neizpremenjeni ceni; mali limiti se sicer respektirajo, večjim popustom pa ne posvečajo ni-kake pozornosti.

Sladkor so prenehale oferirati z večerajšnjim dnem vse rafinerije za kampanijo oktober 1905 do avgusta 1906, in sicer za cele 3 mesece. Morda se med tem spoje rafinerije v kartel, kar pa se ne da z gotovostjo trditi. Točno blago ima tiste cene kakor prejšnji teden.

Riž tendira trdneje. Domneva se, da se utedejejo tudi te tovarne združiti v kartel, kar bi pomenilo znatno hos — pogajanja se vsakako vrše.

Spirit je zopet nekoliko odnehal, ker tožijo ogrske rafinerije, da je konzum premajhen.

Petrolej notira neizpremenjeno. Kava zahteva za točni zeleni Santos višje cene. Nasprotno pa se na-dejajo, da bo prihodnja letina prav obilna, če smemo braziljskim poročilom v polnem obsegu zaupati.

Mast in slanina tendirata trd-neje ter naznanjata poviške.

Poslano

Da končno stari konec hudeb-nim govoricam, raztrošenim kjerkol, s katerimi se je skušalo ljudstvo pre-pričati, da jaz trgujem s ponarejenimi vini, sklenil sem, da naj se vname iz vsakega, iz v moji zalogi v Koprnu se nahajajočih sodov majhno količino vina kot vzorec in to iz belega in črnega vina, kar se je tudi zgodilo, in sicer v moji odtisnosti in v na-vzočnosti nekoliko zaupnih mož in patentiranega mešetarja od tukaj, ka-tare vzorce so omenjeni precej na c. kr. inštitut za pregledovanje v Gorico, v svrhu analiziranja poslani in kateri zadnji je s aprila od 5. aprila 1905 št. 5812/13 potrdil a nastopnim: »Da bi se o pristnosti po-slanih vin dvomilo, — ni ni-kakega poviška itd.«

Koper, 6. m. m. 1905. France Decarli zalagatelj vina. 1290

*) Za vsebino tega spisa je uradništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mnogostanska poraba. Gotovo ni domačega zdravlila, katero se dá tako mnogostansko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesto utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopolim. Steklenica K 1.90. Po postnem povzpetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLI, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrečno MOLI-ov prepart, zaznamovan z varnostno „namko in podpisom.“ 67-5

Praško domače mazilo iz lekarnar B. FRAGNERJA c. kr. dvornega založnika v Pragi, ki slovi že nad 50 let kot preizkušeno domače zdravlilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarnar. To mazilo ne izgubi tuji čega leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši.

Vrabeli že žvrgole, tako je znano, d. je za želodčne bolečine, slabosti, vzdigovalje, pomajkanje teka, zagatjenje, gorečico za nepriklono krčja in nervoznosti najbolj priporočati rabo Fellerjevega fluida Elsa. 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic pošlje za 5 K E. V. Feller v Stubici na Hrvaškem Elzin trg.

Ponarejanje živil je v velikih mestih na dnevnem redu. Osebito surovo in kuhano maslo brezvestno ponarejajo in ni čuda, da se dan na dan množi razpečanje „KUNEROLA“, iz sadu kokosove palme narejene tolsče, ki jo imajo najplivnejši strokovnjaki za najčisto in najboljše vegetabilno jedilno mast. Pred malovrednimi sleplino podobnimi posnetki nujno svarimo.

Vesela Velika noč. Kdor nerad izdaja denar pa bi le rad napravil svoji rodovni veliki veselje naj se obrne na znano firmo A. Hirschberg na Dunaju. Il. Rembrandtstrasse 19. Tamkaj se dobi za smešno nizko ceno gl. 6.60 garnitura jedilnega orodja iz amer. patentnega srebra, obstojca iz 42 kosov. To jedilno orodje popolnoma nadomešča srebro in ga imajo v rabi že najodličnejši hoteli in gostilne. Glej našniji inserat.

Svila za neveste

od 65 kr. do gl. 1135 per meter v vseh parvah. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilu Henneberg, Zürich.** 3 61-3

Lekarnarja Julija Schumannova sol za želodec je pridobila tekom več kakor 20 let najboljši glas kot dietetično sredstvo, kar dokazujejo nebrojna priznanja. Vpliva točno in zanesljivo pri različnih nerednostih prebavljanja, pri želodčnih nadlogah, pri napravljanju kisline, pri riganju itd., tako da je kot izpričano domače zdravilo jako razširjena in čislana. Da tako izobno vpliva, zato se ima zahvaliti racionalnemu skladu.

Čaroben, solnčnosvetel bleisk in trajno elegantno, lepo zunanost provzroči vsaki občuti „GLOBIN“, sedanosti najboljše in najfinije čistilo za usnje, ki ga izdelujejo staroslavne, svetovnoznane kemiške tvornice Fritz Schütz jun., deln. družba v Hebu na Češkem in v Lipskem. Že večkrat visoko odlikovan je dobil na svetovni razstavi v St. Louisu že zopet najboljšo priznanje in dokaz, da je Globin res odlično dobro izdelek izvrstnih lastnosti. Brez truda in hitro se usnje po Globinu zasveti, z briljantnim, trajnim bleiskom, usnje pa postane lepo črno. „GLOBIN“ ne obsega škodljivih sestavin in ohranja zaradi tolsčatosti usnje mehko, voline, in stanovitno ter nepremotljivo. Globin je res univerzalno čistilo za čevlje ki se je zaradi priznanih prednosti splošno priljubilo in ki se njeje razpečevanje množi leto za letom. Porabi se ga malo, ker za obutev pomazano z Globinom ni treba drugo pot več dosti mazila, zaradi česar je Globin vrlo ceno in obenem jako praktično čistilo za čevlje. Nikjer biga ne smeli pogrešati. Po vseh naznanjenih prodajališčih in objavljen po plakatih se dobiva „Globin“ po zmernih cenah, vendar je pri nakupu treba paziti, da stoji na pokrovcu škatlice beseda „Globin“ ki je oblastveno zavarovana kot besedna znamka.

55letni uspeh Anatherina.

Splošno je že znano, da so le v resnici dobra, poštena sredstva potrebna in koristna za snavenje zob, teh tako važnih delov našega telesa. Sredstva za negovanje in čiščenje zob morajo biti brez kisline in pen, ker sicer uničijo zobe in azdravijo ustno žlešno kožico, ki nudi tako ugodna tla za glive, zdravju tako nevarne sovražnike. Profesorji in zdravniki zatorej priporočajo za ohranitev zdravih ust, zobin zobnega mesa edino zanesljivo ustno in zobno vodo „Anatherin“ c. kr. dvorn. zobozdravnika dra. J. G. Poppa na Dunaju XIII/6, ki čudovito deluje proti raznim bolečinam ust, zobin zobnega mesa. Steklenice po 2 K 80 h, 2 K in 1 K z modro franc. etiketo v zlatem tisku in s firmo. Anatherinova zobna creme v lončkih po 60 vin. za temeljito in neškodljivo čiščenje zob. Dobiva se povsod in v glavni zalogi pri gosp. lekarnarju J. Mayrju v Ljubljani. 34

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXX. (1905).

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse avstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

S čim se mora vse založiti moderna armada v vojnem času. Da morajo vodstva sedanjih armad v vojnem času paziti tudi na oskrbovanje ranjenecov in bolnikov je gotovo znano, še bolj interesantno pa je, da dobivajo bolniki v vojaških bolnicah ob času vojne tudi mineralno vodo. Tako je poslala francovvarska razpošiljalnica mineralne vode pred kratkim ruski armadi v Mandžuriji večjo množico. Natalijinega vreleca, ki ima v sebi mnogo ogljikove kisline in ki se rabi posebno uspešno proti revmatizmu in trganju. To dokazuje da tudi vojaški zdravniki priznavajo zdravilno moč „Natalijinega vreleca“, ki je zelo na glasu kot namizna pijača.

Forman proti nahodu
Škatljica 40 vin.
Po vseh lekarnah.

Učinek presenetljiv. Ob pričetku nahoda skoro nezmotljiv uspeh. 684-13

Proti protinu je francov-varski **Natalie-vrelec** Lithion-kiselina
po kliničkih in zdravniških avtoritetah preskušan in jako ugodno odobren.
Prednosti: Ima najmenjšo apna! Vsepošne žene na vodo! Ima prav posebno prijeten okus! Dobí se v vseh zalozah mineralnih voda in v lekarnah, kakor tudi naravnost pri francov-varski razpošiljalnici mineralnih voda.

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznato najboljšo sredstvo proti kur-885 jlm očesom, žuljem itd. 7
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahte-
vaj **Luser-jev** obliž
za turiste
po K 1.20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Protin revmatske bolečine
samo 784-4
mazilo Zoltán!
Tako priznano dobro sredstvo za vdrgnenje se dobiva po vseh večjih lekarnah steklenica po 2 K. — Po pošti razpošilja lekarna Zoltán v Buda-Pešti, V. Szabadság-tér.

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znana **antiseptična**

Melusine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Melusine zobni prašek

1 škatljica 60 vin.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto.

Edina zaloga.

**Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinskih vin, specialitet, najfinjših par-
fumov, kirurških obvez, sve-
žih mineralnih vod i. t. d.**

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 22-15

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5.—, 1/2 sto
klenica K 2.00. — Na prodaj v
boljih trgovinah. 36

Na dopisnici, naslovljeni na razpošiljalnico M. Rundbakin na Dunaju, IX., Liechtensteinstrasse 23, lahko vsakdo v lastno korist zahteva brezplačno od te svetovne firme najnovjšo številko „Illustr. poročil o praktičnih novostih v obrtu in industriji.“ Številka prinaša na 70 straneh v četvrtki pregledno tako množino vsakdanjih, športnih in drugih potrebščin, da bo gotovo vsak našel med njimi kaj pripravnega zase, ali za svojce. Različni predmeti so vkljub izvrstni kakovosti tako poceni, kakor je mogoče le pri razpečavi v velikih množinah.

Samoigralni mandolinski orkestrion
najnovije, najdovršenejše konstrukcije.

Za koncertno in plesno godbo, za restavratore, koncertne in plesne dvorane.

Čudovito ceno.

Odlična lepota glasov, moderna izvršitev pod polnim jamstvom.

Pošiljam na najmanjše obroke brez po-
viška cene. — Prospekti gratis in franko.

S. Zangl na Dunaju,

IV., Favoritenplatz 2. 872-5

Edini zastopnik in tvorniška zaloga firme

Kuhl & Klatt v Berlinu.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospa

Albina Višnikar, predsednica ženske podružnice

sv. Cirila in Metoda v Ribnici 200 K, kot pi-
ruhe omenjeni družbi. Živela!

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dan. borze 14. aprila 1905.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
100% majeva renta	100.40	100.60
100% srebrna renta	100.25	100.45
100% avstr. krona renta	100.45	100.65
100% „zlata“	119.95	120.15
100% ogrska krona	97.85	98.05
100% „zlata“	118.50	118.70
100% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
100% posojilo mesta Spilet	100.50	101.50
100% „Zadar“	100.00	100.00
100% bos. herc. žel. pos. 1902	101.45	102.45
100% češka dež. banka k. o.	100.15	100.40
100% „pešt. kom. k. o. z. o.“	100.15	100.65
100% „zst. pisma gal. d. hip. b.“	101.35	102.35
100% „zst. pisma Innerst. hr.“	107.50	108.50
100% „zst. pisma Innerst. hr.“	100.50	101.50
100% dež. hr.	100.50	101.10
100% „z. pis. ogr. hip. ban.“	100.10	101.10
100% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.00	101.00
100% obl. češke ind. banke	100.75	101.75
100% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.00	100.00
100% prior. dol. žel.	99.50	100.00
100% „juž. žel. kup. 1/2 1/2“	318.60	320.60
100% avst. pos. za žel. p. o.	101.15	102.15

Srečke.

Srečke od 1. 1860 1/2	194.00	197.50
„ „ 1864	286.00	290.00
„ tizake	169.10	171.10
„ zem. kred. I. emisije	309.00	317.50
„ „ II.	308.00	316.00
„ ogr. hip. banke	280.00	284.50
„ srbske a. fra. 100.00	109.00	113.50
„ turške	143.25	144.25
„ arečke	27.00	28.50
„ Kreditne	485.00	495.50
„ Inomoške	79.00	83.00
„ Krakovske	89.00	92.00
„ Ljubljanske	66.50	72.00
„ Avst. rud. križi	56.75	58.75
„ Ogr.	37.50	39.50
„ Rudolfove	65.00	69.00
„ Salebnirske	74.00	83.70
„ Dunajske kom.	539.00	549.00

Dejnice.

Južne železnice	89.50	90.50
Državne železnice	658.75	659.75
Avst.-ogrsko bančne dejnice	1650.00	1660.00
Avst. kreditne banke	664.50	665.50
Ogrske	772.50	773.50
Živnostenske	247.50	248.50
Premogovkop v Mostu (Brüx)	657.00	663.00
Alpanske montan	524.00	525.00
Praške žel. ind. dr.	2645.00	2655.00
Rima-Murányi	542.25	543.25
Trbovjske prem. družbe	270.00	274.00
Avst. orožno tovr. družbe	615.00	618.00
Češke sladkorne družbe	164.00	166.00

Valute.

0. kr. cekin	11.32	11.37
20 franki	19.05	19.08
20 marke	23.43	23.51
Soveraigis	23.92	24.00
Marke	117.12	117.32
Laški bankovel	95.35	95.55
Rubliji	253.00	253.75
Dolarji	4.84	5.00

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 15. aprila 1905.

Termin.

Pšenica za april za 100 kg. K 17.54

Pšenica „ maj „ 100 „ 17.54

Pšenica „ oktober „ 100 „ 16.60

Koruzna „ maj „ 100 „ 14.98

Oves „ april „ 100 „ 13.88

Efektiv.

Vzdržno.

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 806.2. Srednji uradni tlak 780.0 mm.

14. 8. zv. 733.5 10.3 sr. vzhod jasno

15. 7. zv. 732.7 3.5 brezvetr. jasno

„ 2. zv. 730.6 18.6 sl. sever jasno

Srednja večerjanja temperatura: 10.6°

normale: 9.5° — Padavina 0.0 mm.

Zahvala.
Za prisrčne dokaze obilnega sočutja in oblika ob boleznih in smrti, kakor tudi za častno teli številno spremstvo pri pogrebu naše predrage, nepozabne soproge in matere, gospe
Leop. Kaučič roj. Premrov
izrekava najtoplejšo zahvalo. Osebito se zahvaljujeva preč. duhovščini, p. n. sorodnikom in prijateljem za darovane krasne vence, slav. prostovoljnemu gasilnemu društvu, pevcem in vsem drugim za mnogobrojno udeležbo. Vsem izrekava priščno zahvalo. 1245
Razdrto, 13. aprila 1905.
Filip Kaučič in sin.

Izvir moči za vse,
ki se občutijo bedne in onemogle, nervozne in malo energične, je
Sanatogen
ki ga je s stajeno ocenilo nad 2000 zdravnikov vseh dežel.
dobiva se po lekarnah in drogerijah. Brošure pošilja gratis in franko Bauer & Cie, Berlin S. W. 48. Generalni zastopnik za Avstro-Ogrsko C. Brady, Dunaj, I. Fleischmarkt 1.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:

Ljubljana:
Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.
Blaznik L., Stari trg št. 12.
Blaž M., Dunajska cesta št. 14.
Dolenc H., južni kolodvor.
Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marije Terezije cesta,
nasproti Kolizeja.
Kališ A., Jurčičev trg št. 3.
Kanc A., sv. Petra cesta št. 14.
Kos I., Kolodvorske ulice št. 26.
Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
Kustrin A., Breg št. 6.
Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.
Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.
Pichlar I., Kongresni trg št. 3.
Sever M., Gosposke ulice št. 12.
Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
Svatek A., Mestni trg št. 25.
Sešark F., Selenburgove ulice št. 1.
Tenente R., Gradaške ulice št. 10.
Velkovrh A., Sv. Jakoba trg 8.

Glince pri Ljubljani:

Traun Janko, trgovec.

Šiška:

Favai M., Spodnja Šiška pri ko-
lodvoru.

Lavrenčič M., trgovec v Šiški.

Kamnik:

Ažman Marija, trafika.

Škofja Loka:

Žigon Matej, trgovina in trafika
na Glavnem trgu št. 34.

Selca nad Škofjo Loko:

Bernik Josip, mizar in posestnik.

Kranj:

Florian Karl, knjigotržec.

Radovljica:

Homan Oton, trgovec.

Zgoše, Begunje pri Lescah:

Jagodic Matija, posestnik, trgo-
vec in gostilničar.

Lesce (v bufetu na kolodvoru):

Legat Ivan, gostilničar in posestnik.

Bled:

Pretnar Ivan, trgovec.

Hrušica (Gorenjsko):

Podpac Štefan.

Bohinjska Bistrica:

Grobotek Mijo, trgovec.

Jesenice:

Mesar J., posest. in gostilničar.

Sodražica:

Moro Peter, trgovec.

Ribnica:

Lovšin Ivan, trgovec.

Novo mesto:

Kos Josip, knjigovez.

Boštanj pri Radni:

Dermelj Alojzij, posestnik in
trafikant.

Krško:

Stanzer Henrik, trgovec.

Raka pri Krškem:

Varšek Ivan, trgovec.

Zahvala.
Za vse dokaze iskrenega so-
čutja povodom izgube našega pre-
srčno ljubljeneega
sinčka
izrekamo tem potom vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem naj-
iskrenejšo zahvalo.
Vel. Lašče, 1

MATTONI'S
3891-3

Priporočam se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rdečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe Mattoni-eve Giesshubler slatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasniku in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Plüss-Stauffer-jev klej
neprekosljiv za lepljenje strnih predmetov.

Naprodaj ima Fran Kollmann v Ljubljani. 696-4

Mesečna soba
v Kolodvorskih ulicah 35
se odda. 1230-2

Izve se istotam v gostilni.

Stanovanja

z dvema sobama, kuhinjo in pritlikami išče za avgust, oziroma tudi za junij, mirna stranka brez otrok. 1250 1

Pismene ponudbe pod: „Mirna stranka“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

Dobro znana, stara
gostilna
na Dolenski cesti se odda s 1. majem v najem. 1257-1

Izve se v pivovarni Auer.

Sprejme se takoj
črevljarski pomočnik

zmožen za fina zbita in šivana dela, ki ne izostaja ob ponedeljkih pri 1265-1

Jožefu Kerševanu v Idriji št. 92.

Večji producent vina
išče za večja mesta 1264-1

zastopnikov
za prodajo vina.

Pri dobrem uspehu dobe tudi potne stroške. Ponudbe „glavnopostni predal 271 Trst“.

Nov dobljkanosen
predmet z veliko razpečavo

za domačo rabo itd. pripraven za razprodajanje ali samozdelovanje, sirovina se dobiva skoro povsod brezplačno. Treba je za to prav majhnega ustanovnega in obratnega kapitala. Ni treba posebnih prostorov. Mogočni uspehi dokazani. Katalog pošlje zastoj Chem. Industrie-Werk, Siebenbrunn 84 pri Dunaju. 1035

Razglas.

Dne 8. maja t. l. od 3. do 4. ure popoldne se bode v tukajšnji občinski pisarni oddajal potom javne dražbe v zakup 1233-1

lov
v katastr. občini Čezsoča.

Izključna cena pri dražbi lova je 181 K.

V lovišču, koje meri 2476 ha, je obilo divjih koz, srn, zajcev, lesnih (divjih) petelinov, ruševcev, jerebov, jerebic, leščark in druge divjadi. Hoja po hribih ni nevarna in ne težavna.

Županstvo v Čezsoči pri Bovcu dne 12. aprila 1905.

WANDERLIEBE OTTORI
ZA GOJITEVE
WANDERLIEBE OTTORI

Več delavcev

se sprejme proti primerni plači za kamnolom v Podpeči pri Borovnici.

Povpraša naj se pri Jožefu Svete, delovodju istotam. 1243-1

Gostilna

oddaja se v najem pod ugodnimi pogoji. — Več pove Josip Aman, gostilničar v Ljubljani, na Bregu št. 18.

Cunard-Line. Prva direktna parobrodna vožnja Trst—New-York in nazaj. Vozna cena v III razredu Ljubljana—New-York K 186.— s prostro izvrstno hrano, pijačo in 100 kg prtljage že od Ljubljane. Najpriljubljenejša in najcenejša pot iz Avstrije v Ameriko. Pojasnila in vozne listke pri F. Nowy, agent v Ljubljani, Marjin trg št. 1. 3653-18

Vabilo
k
občnemu zboru
„Posojilnice v Zagorji ob Savi“

registr. zadruga z neomejeno zavezo, kateri se bode vršil

dne 24. aprila t. l. ob 4. uri popoldne v posojilnični pisarni.

Vzpred:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za leto 1904.
3. Volitev načelstva in preglednika.
4. Poročilo o reviziji zveznega revizorja. 1260
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetna razstava.

V soboto, dne 15. aprila 1905: **zadnji dan razstave:**

Zanimiv izprehod po svetovni razstavi v

ST. LOUISU.

Najnovejša in najlepša, kar se je do sedaj na tem polju kazalo.

Od nedelje, 16. aprila do sobote, 22. aprila 1905:

Velezanimivo potovanje po
Obljubljeni deželi.

Jeruzalem.

Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure popoldne in od 2. do 9. ure popoldne.

Za šole in društva znižana vstopnina.

Z odličnim spoštovanjem 1244

ravnateljstvo.

Globin

GLOBUS-PUTZ-EXTRACT
Alteiniger Fabrikant
Neueste Erfindung
Fritz Schultz jun., del. dr. Heb in Lipsko.

brez truda provzročiti
najlepši blesk.

Uenje ostane mehko in stanovitno.

Edini izdelovalec
Fritz Schultz jun., del. dr. Heb in Lipsko.

Ia jedilno mast

pošilja po 78 v. klgr. v vsaki množini firma

LAD. URBAN & spol., Praga—Žižkov.

Spratno 1204-3

krojaške pomočnike

sprejemem takoj proti dobri plači. Za dobro napravljene hlače plačam 4 K.

Fran Kraigher
Ljubljana, Kongresni trg št. 5.

Varu ženol

Za vsako rodovino važno
ilustrovano knjigo o premo-
nem blagoslovu z otroki raz-
pošilja s prepisi več tisočev
zahvalnih pism tajno se
se h v avstr. smahah gospa
A. KAUPA Berlin S. W.
Lindendamm 50.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporočam svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 373-11

vozov.

Lovske puške

vseh sistemov, priznana izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom priporočam 597-8

Peter Wernig
c. kr. dvorni dobavitelj orožja
v Borovljah na Koroškem.
Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Krasno izbero
konfekcije
za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge

i. t. d.

priporočam

Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice št. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje
najboljše posrebeno.

NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in OAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE. 8318-19

Edino andemotilo za pravo srečo.

Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensione, menaže itd.

C. in kr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I. OPERNRING 6
(HEINRICHSHOF)

Ilustrovani cenovniki zastoj. Po vseh mestih zastojniki-prodajalci.

Za jamstvo pristojno nosijo vsi izdelki poleg slojnice (travniško znamko in polno ime

CHRISTOFLE

Priznana najboljša, izvrstno preizkušena sredstva za rast las je

Komogén.

Boljša in jačja nego vsako drugo sredstvo, učinkovito neprekosljivo, uspeh presenljivo hitro. Premnogo zahvalnic, zlata svet. Obl. potr., zajam. neškodljivo.

Poizkušne lončke po K 1, 2 in 4 (po povzetju) razpošilja iznajditeljica Herm. Winter, Dunaj, IX., Müllnergasse 11, vrata 13 (prej Grine Torgasse 19). Malovredne ponaredbe zavračajo. Pojasnila o gojitvi las zastoj. 1227-1

Uradnik

v vseh strokah odvetniških in notar-skih poslov popolnoma izvežban, samostojen delavec, želi premeniti mesto. Gre tudi na deželo in položaj event. kavcijski

Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Ekonom

več nemščine in slovenščine v besedi in pisavi, absolvent kmetijske šole, v vseh strokah kmetijstva praktično in teoretično izurjen, z večletno službeno prakso, želi sedanjo službo premeniti.

Kje? pove upravnistvo „Sl. Naroda“.

Mlad
mizarski pomočniki

ki si hote zagotoviti trdno in stalno existenco ob dobrem zaslužku, **dobe dela**, dobro vajo in veliko plačo v tvornici za klavirje 761-7

Bremitz v Trstu, Borzni trg.

Hlodi

vsake vrste in dolžine ter debeli od 20 centimetrov naprej se pričeni z 20. t. m. kupujejo proti takojšnjemu plačilu v gotovini. 767-6

Vabijo se torej vsi, ki imajo kaj hlodov, kakor tudi lastniki gozdov, da se s pismeno ponudbo glede kakršne-koli množine blaga obrnejo na trdko

Anton Deghenghi v Ljubljani.

Izšla je knjiga
Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem. (Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obsega 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetijski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju
v Ljubljani, Prešernove ulice.

Pozor!
50.000 parov čevljev!

4 pare čevljev samo gld. 2.80

Ker je več velikih tovarn ustavilo plačila, so me pooblastili, da spravim v denar večji oddelek čevljev daleč pod izdelovalno ceno. Prodajam zatorej vsakomur: par moških in par ženskih čevljev rjavega ali črnega usnja na trakove, galoširani, z močnimi zbitimi usnj. podplati; dalje par moških in par ženskih modnih čevljev s paspolom, zelo eleg., najnovejša oblike, močni, za poletje, zelo lačni in lahki. Velikost po cm. Vsi 4 pari veljajo samo gld. 2.80. Razpošilja po povzetju ali pa če se pošlje denar naprej

S. URBACH, ekspozit čevljev
Krakov št. 363.

Zamena dovoljena, tudi denar nazaj; riziko torej izključen. 1215

Solingski stroj za striženje las!
K 5.50

s tremi grebeni za pretakanje za 3, 7 in 10 mm dolge lase. Vsak lahko takoj striže lase. Navodilo je priloženo. Pri dveh otroških strojih v 1/4 leta zaslužite. Cena K 5.50, najnižji K 7.—. Stroj za striženje brade K 8.—. Skarje za konje in pse po K 5.—. Samobrilni aparat, samo K 4.—.

Dijamanti za rezanje stekla

za steklarje in za domačo rabo, izvrstne kakovosti z jamstvom za brezhibno rezanje. Z ročajem iz ebenovine K 2.80, s košenim ročajem K 2.90, s ponikljanim ročajem K 4.50, najnižja vrata K 6.—.

Neugajajoče zamenjam ali po dogovoru denar nazaj. Pošiljam po 3 povzetju. 1043-1

M. RUNDKIN, DUNAJ, IX.,
Liechtensteinstrasse 23.

Majhno hišo

kupim v ozemlju župnije Sv. Petra v Ljubljani.

Kdo — pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Krojaškega pomočnika

za boljše delo, sprejme takoj v trajno delo

Josip Trampuš 1229 1

krojač v Bovcu, Primorje.

Hišna za hotel

išče službe v mestu ali pa na deželi.

Več se izve v trafiki g. Antonije Sajet, na Dunajski cesti št. 19, v Ljubljani. 1210-2

Še malo rabljen, skoro nov

koleselj

se poceni prodaja.

Kje — pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Proda se za primerno ceno skoraj popolnoma novo, le parkrat rabljeno

KOLO

(Puch model 1904) 1233-1

najboljše vrste s prostim tekom.

Ponudbe uprav. „Slov. Nar.“ pod A. S.

Proda se poceni, popolnoma nov

Andréejev atlant.

(1904, K 45.—.)

Do 19. t. m. Ant. Šlangler, pešpolk št. 27, 3 komp. Ljubljana.

Lepo stanovanje

v solnčni legi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in kabineta, ter s porabo perilnice in dela vrta, je na **Dunajski cesti št. 60** za majev termin za oddati. 1235-1

Pouk v klavirju
za začetnike.

Ponudbe se prosi do 20. t. m. pismeno pod „Prostovoljec“ na upravništvu „Slov. N.“ 1269

Dva starejša urarska pomočnika

za fina dela sposobna sprejemem takoj. Plača ugodna. 1262

Fr. Čuden, urar v Ljubljani.

Iz proste roke se prodaja

enonadstropna hiša

z velikim vrtom, stoječa tik glavne ceste. K hiši pripada tudi veliko posestava, kakor njive, travnik, hlev, kozele, svinjak itd. — Več o tem pove lastnica **Zofija Jabelic, Kandija (Rudolfova).**

Vila na Primskovem

pri Kranju z vrste šole, s 4 sobami, krita s ploščami, s sadnim vrtom, ki je ograjen z živo mejo, se prodaja pod zelo ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za vsako kupčijo ali za kakega penzionista. Plača se lahko samo nekaj.

Več se izve pri gospej M. Blagne na Primskovem. 1256-1

Uradno dovoljena 1248

posredovalnica stanovanj in služb

K. EGY

na Sv. Petra cesti št. 35

išče:

samostojno **kuharico** k dvema osebama in **hišno** k manjši rodbini; **hotelsko drugo hišno**; starejšo **gospodinjko**, ki zna nemški in ljubiti otroke; **boljšo pestunjo** k 1 otroku. Pojasnila v pisarni.

Tam se tudi dobi

izvrsten kruh iz parne pekarnice.

Postranski zaslužek.

Stara, med najboljše šteta avstrijska življenska zavarovalnica namešča povsod ugledne in spoštovane osebe obojega spola kot zastopnike ali pa kot zaupne sodelavce. Malo truda, pa dosti zaslužka. Primerno zlasti za uradnike, učitelje, trgovce, potovalce itd. — Reflektantje naj natančno svoj naslov uravnijo tega lista pod šifro „Pošten in dober zaslužek.“

932-4

Prodajam ptujska zajamčeno pristna

prirodna vina

bela in svetlordeča po 13—16 gld., najfinerji rizling po 22 gld. in pristno slivovko in tropinovec po 54 gld. za hektoliter loco Ptuj. Ker nimam agentov, lahko prodajam samo dobro vino po zgorajšnjih nizkih cenah. 770-6

Jos. Kravagna
v Ptuj na Štajerskem.

Ceno češko
posteljno perje!
5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12—; belega, jako mehkega skubljenega K 18—; K 24— snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. 929-4
Benedikt Sachsels, Lobes 35.
pošta **Pízen na Češkem.**

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporablja proti vsake vrste izpuščajem

slasti proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, dalje proti rdečici na nosu, ozeblinam, potenju nog, luskam na glavi in v bradi. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 40 odstotkov čistega kotranova in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.

Pri polnih boleznih rabite jako uspešno **Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.** Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljivo kozmetično milo za smitvanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo, v katerem je 85 odst. glicerina in ki je parfumovano. Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje z izvrstnim uspehom

Bergerjevo boraksovo milo in sicer proti ožreem, ogorenju, pegam, mozoljem in drugim nepravilnim koze.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 70 v.

Zabavljajo po lekarnah in zdravniških trgovinah izključno **Bergerjevo kotranovo milo** in pazite na poleg stojajočo varstveno znamko in na polegstoječi fraz podpis **G. Hell & Co.** na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunaju 1888 in z zlato svetilno na svetovni razstavi v Parizu 1900.

Vsa druga medic. in higien. mila znamke **Berger** so našeta v navodilu, ki se prilepi vsakemu milu. Napredaj v vseh lekarnah in zdravniških trgovinah.

Na debelo:
G. Hell & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.
V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milan Leustek, M. Mandetichler, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trakoczy** in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 861-5

Ival
Zdravniško priporočena zdravilna zeliščna primes h kopelim za odrasle in otroke.

Kopeli z „Ivalom“ delajo čudeže ob protinu, revmatizmu, živčnih boleznih, ženskih boleznih, ob pomanjkanju spanja, mrzlosti rok in nog, hipohondriji, bledosti, naduhi, ohromelosti, krčih, za mikanju postelje, za kožne bolezni, hemoroidne, želodčne bolezni itd.

Kopeli z „Ivalom“ jačijo živce, obnavljajo kri. Pri ljudeh, ki se kopljejo z „Ivalom“, delujeta kri in živčni sistem normalno, čuti se zbistrijo, kar povzroči splošen dober počutek; duševna in telesna moč naraste, človek se čuti zdravega in srečnega in si s tem podaljša življenje, za največ ljudi prekratko.

10 škatljic za 10 kopeli stane 12 K, 20 škatljic za 20 kopeli 20 K, franco in carine prosto. Razpošilja po povzetju ali če se pošlje denar naprej edini upravičeni izdelovalec

Ludovico Pollak
v Milanu (Italijansko). 937-2
Pisma stanejo 25 h, dopisnice 10 h. Dopisovanje v vseh jezikih.
Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko **M. Feith,** Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29.217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78.324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vas pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Nujno svarilo.

Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjamo, da se delajo poizkusi rastlinske mast pod različnimi men in zamkami povečevati in spravljati na trg.

Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL

Je dokazano prva in najboljša rastlinska mast, ki je kot najčistša jedilna mast priznana od avtoritet.

Popolno nadomestilo za surovo maslo, svinjsko maslo, maslo itd. Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva, pošljamo poskusne poštno skatle po okoli 5 kg brutto po 6 K 50 h za skatlo, franko na vsako avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpečevanje po železnici v zavrtkih po 1/2 ali 1 kg, zabojih pa od 10 kg naprej.

Za grosiste prednostne cene!

Brošure in zdravniška izpričevanja zastop.

Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast

v monarhiji
Emanuel Khuner & sin
Dunaj XIV/2. Etabilirana 1880.

Dr. IVAN ORAŽEN

zdravnik v Ljubljani

daje na znanje, da je **otvoril**

na Turjaškem trgu št. 4 v I. nadstr.
svoj lastni

ortopedično-zdravilni zavod

v katerem se bode zdravilo: raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, skrivljene, ploske in čokaste noge, neenaka ledja itd.

Telovadili bodo tudi zdravi otroci, da se pri njih zabranijo taka pohabljenja. (Proste vaje in vaje na aparatih.)

334-12 **Masaža za odrasle.**

Vse to se bo izvrševalo pod osebnim nadzorstvom **dr. Oražna**, ki daje pojasnila ob svojih ordinacijskih urah od 9-10. dopoldne in od 2-3. popoldne

v **Wolfvih ulicah št. 12, I. nadstr.**

Nizke cene

1082-3

Alfred Fränkel

komanditna družba

prodaja izdelke najpomembnejše tvornice za čevlje v monarhiji. Posebno priporočilno.

100 lastnih prodajalnih zalog

Moški 2 gld. štifljatni 90 kr. **trpežni**

Bogata izbora

Damski 2 gld. štifljatni 60 kr. **močni**

Damski 2 gld. čevlji 90 kr. **na trakove izjav.usnja**

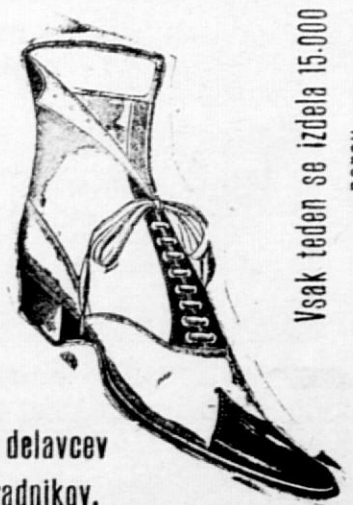
Moški 3 gld. čevlji 25 kr. **na trakove močni**

Moški 4 gld. čevlji 50 kr. **na trakove usnje box.**

Izvrstna prilježnost

Damski 3 gld. čevlji 25 kr. **na gumbe črni**

Otroški in dekliški 1 gld. čevlji na trakove 1 gld. **naprej.**

Vsak težen se izdela 15.000 parov.

Moški 5 gld. čevlji 75 kr. **na trakove, chevreau, go-dyear, šivani**

Damski 5 gld. čevlji 50 kr. **na trakove, eleg. in lični godyear, šiv.**

Dobra kakovost

Otroški in dekliški 1 gld. čevlji na gumbe 1 gld. **naprej.**

Filijalka:

v Ljubljani, Špitalske ulice 9.

Zastopnica:

Josipina Herrisch.

so podlaga naših uspehov.

Originalni

SINGERPazite na
tovarniško znamko.**šivalni stroji.****SINGER Co.** del. družba za šivalne stroje.

V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6. 71-15

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

Priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in sprilčevala

raznih uradov in najsvetovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. 1119-2

Najvišje odlikovanje „Grand Prix“ na svetovni razstavi St. Louis 1904.

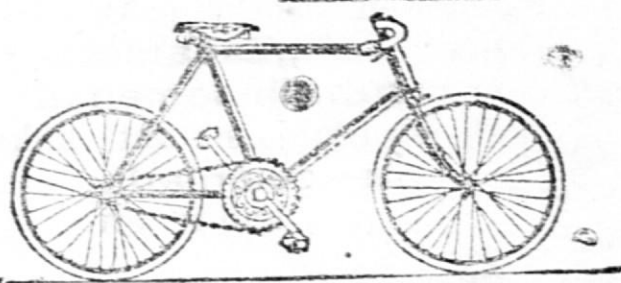
13 1025-2

GLOBUS-**snažilni ekstrakt**

snaži bolje, nego vsako drugo kovinsko čistilo.

V letu

sojisi moja

Juri Herbst

Dunaj, VI.

Mariahilferstrasse 1 c.

Cenik zastoj in poštne prosto.

Herbstova kolesa

osvojila svet.

1206-1

Najboljša, najlepša in najcenejša ura sedanjosti!

Prave Roskopfove doublezlate remontoarke Savonnet s sidrom

so najnovejše Roskopfove ure. Te ure imajo izvrstno in zajamčeno dobro precizijsko kolesje, se dvakrat zaprejo ter imajo močne okrove na pero iz double zlata; double zlato je podobno pravemu zlatu in nikdar ne izgubi te podobnosti. Te ure vse občudnje in jih tudi ne razločimo od pravih zlatih ur. 687-1

Cena gld. 5.—.

Primerna dvojna moška verižica iz double zlata gld. 150. Vsaki uri priložim 3letno pismeno jamstvo.

Pošiljam samo po povzetju.

JOSIP SPIERING na Dunaju, I., Postgasse 2-50.

Stanje vlog:

K 6,485.282/17

Rez. zaklad:

K 98.238/41

Kmetska posojilnica**Ljubljanske okolice**registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni hišina vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
posojilnica sama za vložnike. 18-15**Posojila po 5% in po 5 1/2 %.**Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let
ali pa v krajšem času po dogovoru.URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Telefon št. 185.

Poštnega hranilnišnega urada št. 828.408.

AVGUST REPICsodar 18
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne**sode**

po najnižjih cenah.

Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Prešernove ulice

v poslopu „Mestne
hranilnice“.

Največja zaloga

klobukov

najnovejše fačone.

Nizke cene.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceniki brezplačno.

Odlikovan

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu

l. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima
v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka.Vodja ljubljanske podružnice pohištna prve kranjske mizarske
zadruga v št. Vidu nad Ljubljano.**Pekarija
slaščičarna
in
kavarna****J. ZALAZNIK**

Stari trg št. 21.

= Filijalke: =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

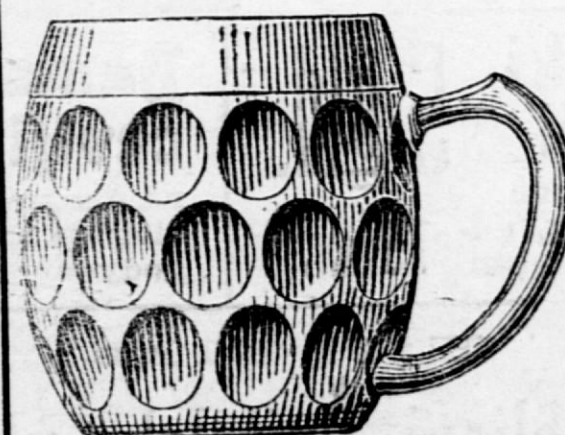
Avg. Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta 13

Gostilniška in kavarnarska

namizna nosoda

po najnižjih cenah.

Največja razstava sedanjosti.**Traberjev****anatomično-patološki muzej**dospe v nekaj dneh in bo v Latermanovem drevoredu
razstavljen v 500 m² obširni razstavnici.Preko 100 znanstvenih predmetov prekosi vse, kar se je
tukaj doslej kazalo v tej stroki. 1226

Zaloga čevljev

JULIJA STOR v Ljubljani

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih

goisserskih gorskih čevljev. 1109-2

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.

Kaj je Fips?Fips je impregnirana, oblastveno varovano vreča proti moljem za shranitev zimске
obleke čez poletje.
Fips hrani katro, natatin in mrčesji prašek ter na tedne trajajoči njih smrad.Fips je jako cen, ker ga rabimo lahko več let in si prihranimo stroške za shran-
jevanje.Fips je higieničen, ker ni potreba obleke dajati shranjevat drugam, s čimer zabra-
nim, da bi se bolezenske kali zanesle s poleg stoječe obleke in s tem v
stanovanje.

Fips je že na tisoč krajih v rabi in je na razpolago mnogo priznanj.

Fips se dobiva v treh velikostih.

Fips št. 1, 50 x 70 cm za bluze, klobuke, mufe, plete K 1-20, št. 2, 80 x 112 cm za
cele moške obleke, damska krila K 1-1, št. 3, 65 x 140 cm za zimsko suknjo,
kožuhe, dežne plašče K 1-20.

Fips se dobiva po vseh večjih trgovinah s papirjem in v 1113-2

zalogi papirja **A. L. FABER**

Dunaj, VII. Neubaugasse 80.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana

Stari trg št. 9

J. KEBER

Ljubljana

Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo

suknenega, platnenega in perilnega blaga

po izredno nizkih stalnih cenah. 3437-25

Kravate in perilo.

Potrebščine za krojače in šivilje. *

Pozor!

Josip Lampret

v Šoštanju 1246-1

mizarska delavnica s strojipriporoča svojo obširno zalogo popolnoma izgotovljenih okenj v veli-
kosti od 1-50, 1-60, 1-70, 1-80, 1-90 in 2 metra po konkurenčnih cenah.

Vrata istotako izgotovljena v velikosti od 2, 2-20, 2-30, 2-40 metra.

zagotavlja solidno in točno postrežbo. Načrte za okna in vrata pošilja na ogled.

Tovarna pohištna J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 145-16

Največja zaloga

pohištnaza spalne in jedilne sobe,
salone in gospodarske sobe,
Preproge, zastorji,
modroci na vzmeti,
žimnati modroci,
otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

FRANC STUPICA

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti števil. 1
zraven Figovca

trgovina z železno, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom
priporoča

Portland in Roman cement, železniške šine in traverze za oboke,

štore za strop, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, pocinjeno in cinkasto pločevino, mreže za sejanje peska, mrežo in bodečo žico za ograje, ter vse druge stavbne potrebsčine, vodne žage, samokolnice, nagrobne križe, **tehtnice in uteži.**

**Orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače
in ključavničarje.**

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojnico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroji za posnemanje mleka, oprave za mlekarne, lične kletke in **razna kuhinjska oprava.**

Velika zaloga **slamoreznic,** mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, trijerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnje, plugov in bran.

Plahete za vozove, svetilke za kočije. Poljska semena, poljski mavec, svetovnoznani redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje ščet in čopičev.

928—4

Uvedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

Zeločrne bolezni, slabosti, vzdigovanje, pomanjkanje teka, zagatenje, gorečica, krč in nervoznost provzročajo, če jih zanemarjamo, velike nepravilike. Zdravniška priznanja in 60.000 zahvalnih pisem priporočajo v takih slučajih Fellerjeve kroglice iz rabarbare z znamko „kroglice Elsa“, 1 zavitek (6 škatljic) 4 K ali pa Fellerjev rastlinsko esenčni fluid E. V. Fellerja v Stubici, Hrvaško, Elzin trg, 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic za 5 K. z znamko

Feller-Elsa-Fluid

Proda se 15 lepih stoječih hrastov.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1222-2

Otročji voziček

(Stefanie Wagerl) z 2 sedežema, posebno pripraven za dvojčke, še malo rabljen, se poceni proda. 1163-3

Povprašaj naj se v Spodnji Šiški št. 61, Celovška cesta, I. nadst.

Pozor!

Opozorjam slav. občinstvo, da g. Viktor Scheicher nima pooblastila sprejemati zame denar ter zaraditega ne priznam plačil nanj.

Ivan Zakotnik tesarski podjetnik v Ljubljani.

Letošnje orehe

z lepimi jedrci, razpošilja franko na vsako postajo na Koroško, Štajersko, Primorsko in Kranjsko po 14 gld. 100 kil; franko na vsako pošto 5 klgr. gld. 110 proti povzetju.

Franc Bleiweiss Medija - Izlake železniška postaja Zagorje ob Savi.

1600 hektolitrov najfinejšega in najzlahtnejšega 1087 5

vina

letnikov 1904, 1903, 1901 in sicer: laški in drugi rizling, traminac, rulanec, beli in rdeči burgandec, prodaja graščina Dugoselo, Hrvaško.

Pošta in želez. postaja Dugoselo.

Usak dan sveži

sladoled

se dobiva 1030-3

v kavarni in slaščičarni

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Stoj! Nečuveno! Stoj!

500 komadov za samo gld. 1-80. Prekr. pozlač. 38urna preciz. ura na sidro z veriž., gre natančno, za kar se jamči 3 leta, mod. sviln. moška kravata, 3 fini žepni robci, moški prstan z imit. drag. kamenom, jantarjev ustnik za smodke, eleg. damska broša (novost), prekr. žepno toa. ogled., usnj. denarnica, žepni nožek s prapr., par manš. gumbov, 3 naprsni gumbi iz doublezlata s pat. zapono, mičen album s 36 najl. slikami sveta, 5 šaljivih predm. v veselje mladim in starim, prav koristen spisovnik, 20 koresp. predm. in še 400 različnih predmetov pri hiši neutrpjivih. Vse skupaj z oro, ki je sama denarja vredna, samo gld. 180. Razpošilja po povzetju ali denar naprej 1219

Windisch, izvoz ur P-Fach 16, KRAKOV št. Z/75. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Za nakup velikonočnih daril za dame in gospode

obrnite se na 172-15

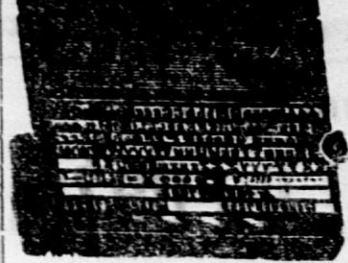
modno trgovino

RUDOLF JESENKO

Stari trg št. 13

Znižane cene. Solidno blago.

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami n.	—70	253 črk n	2-40
90 " "	—85	354 " "	3-—
127 " "	1-20	468 " "	3-60
140 " "	1-60	640 " "	5-—
211 " "	2-—	809 " "	6-—

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela. Dunaj 1, Adlergasse 7 (telefon 12.179)

Zastopniki se iščejo.

Neugajajoče se vzame nazaj.

Zahtevajte

cenovnik o vsakovrstnih štampiljah. Najnovejši stroji za numeriranje, šablone, klešče za plombe, vžigalni pečati, pečatne marke z vžigalnim tiskom. Preše za vžigalni tisk. Klišeji po vsaki predlogi, moderni monogrami in zobe za perilo, solidon izvršeni in ODESA na Ruskem, Puškinskaja 16.

Cenovniki zastoj. 246-13

V trgu Ajdovščina na Goriškem je naprodaj 1170-3

HIŠA

z 8 sobami, kuhinjo, kletjo, hlevom in zleplim zaprtim dvoriščem. Hiša je dobro poznana kakor mnogoletna gostilna.

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporočajo v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, valnici in od mene preskušene. — Ilustro-17 vani ceniki zastoj. 15

Trgovski pomočnik

mešane stroke, 20 let star, ki je že šesto leto v eni trgovini, želi premeniti službo v kako večjo trgovino.

Ponudbe prosijo pod šifro „Zvest 500“, poste restante, Mozirje na Spod. Štajerskem. 1193-2

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand Prix“ na svetov. razstavi v St. Louisu. V tablicah po 10 h naprodaj povsod.

Naprodaj je

25 stavbnih prostorov

ležečih ob bodoči novi cesti med sedanjo veliko cesto in državno železnico nasproti ljudski šoli v Šiški.

Več se izve pri odvjetniku Ivan P. Vencajzu v Ljubljani, Dunajska cesta, v Medjatoji hiši. 1133-3

Prjatu! — „I nu, kaj češ?“ „Daj, daj, bued' tok' duobur pa m' povajd' kej b' jest kaj kofeta, pomaranč, imon inu vse kar se zmislit muorte, naročnu, pa toku, de me njab osparu!“ — „Hm, vajš kaj? Piš' u Trst na Adolf Merharja pošt' predal 66, pa buoš vidu de buoš še bul' kakr kontent. Vajš, je od nas dama, ga duobru poznam.“ „Poštena duša skuz in skuz, pa cenil'ke tiid puošle če drgač' naj.“ — „Bug lonaj.“ — „Bug te ob'ar!“ 1040-3

Razglas.

Pri občnem zboru „Prve dolenske posojilnice“ registrirane zadruge z neomejenim jamstvom v Metliki, dne 10. aprila t. l. se je računski sklep z bilanco za devetindvajseto upravno leto 1904 sledeče potrdil:

Bilanca.

Imetje.				Dolgovl.			
Št.	Predmet	K	v	Št.	Predmet	K	v
1	Posojila	1861789	13	1	Deleži	21420	—
2	Zaostale obresti posojil	26507	80	2	Hranilne vloge	180749	53
3	Naložen denar	100	—	3	Neporabljen dobiček iz l. 1903	1708	—
4	Inventar	300	—	4	Kapitalizovane obresti	70532	91
5	Vrednost dveh srečk	56	—	5	Predplačane obresti posojil	7597	09
6	Vrednostne listine	17888	—	6	Rezerva:		
7	Vrednost loze v Črnomlju	9500	—		Do konca leta 1903:	K 90.000—	
8	hiše št. 15 v Metliki	16000	—		Iz čistega dobička leta 1904	5.950—	
9	graščine v Metliki	50000	—		Obresti l. 1904	4.050—	
10	Zaostala članarina	480	—	7	Čisti dobiček	100000	—
11	Gotovina koncem l. 1904	31834	60			5950	—
		2014455	53			2014455	53

Denarni promet.

Prejemki.				Izdatki.			
Št.	Predmet	K	v	Št.	Predmet	K	v
1	Vrnjena posojila	585833	65	1	Dana posojila	830716	51
2	Prejete hranilne vloge	708822	93	2	Izplačane hranilne vloge	601009	59
3	Prejete posojilne obresti	84169	51	3	Upravni stroški:	6937	70
4	Vplačani deleži	2052	—		plače	K 3443-33	
5	Vzdignjen naložen denar	31488	83		kurjava in svečava	104-98	
6	Razni dohodki	4591	79		poština	83-9	
					knjižice in tiskovine	1154-50	
					razno	639-0	
				5	Naložen denar	100	—
				6	Za dobre namene	513	—
				7	Izplačani deleži	2052	—
				8	Davek:		
					rentni	K 931-36	
					zemljiški za Bubnjarec	543-72	
					„ Črnomelj	104—	
					„ Metliko	170-69	
					pridobinski	8243—	
					hišna najemščina	917-01	
					skalna pristojbina	10-40	
				9	Razni izdatki	10920	18
				10	Uprava poslopij	1109	25
				11	Dobička društvenikom	513	36
						7219	—
				12	Stanje gotovine koncem l. 1904	1466521	89
						31834	60
						1498356	49

V tekočem letu je bil promet ta-le:

Vseh prejemkov je bilo	K 1.498.356-49
Vseh izdatkov je bilo	1.466.521-89
toraj skupni denarni promet	K 2.964.878-38

Društvenih deležev je bilo konec 1904. leta 595, nazaj plačanih je bilo 57, na novo izdano pa tudi 57. Zadruga obstoji konec 1904. leta iz 339 društvenikov in ti imajo 595 zadržnih deležev. Izstopilo je 13 društvenikov, pristopili pa so 3 društveniki. To se p. n. gg. društvenikom objavi z dostavkom, da je računski sklep in bilanca v zadržni pisarni v Metliki št. 15. od danes naprej pa do 3. maja t. l. vsakomur na vpogled.

Ravnateljstvo Prve dolenske posojilnice v Metliki,

dne 12. aprila 1905.

Otmir Sturm l. r. blagajnik.

Leopold Gangl l. r. ravnatelj.

Anton Rajmer l. r. kontrolor.

Franco Gustin l. r. odbornik.

Franco Jutraž l. r. odbornik.

Učenec

se takoj sprejme 1182-2

v kavarni „Egia“ v Ljubljani.

Izurjene šivilje

za krila in živote sprejme takoj

B. HELIEL

Gradaške ulice št. 8.

Mladenec

z lepo pisavo, slovenščine in nemščine zmožen, želi mesta v kaki pisarni.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1195-2

Dopisovati

z izobraženo gospico želi gospod.

Gospica, ki ima časa in veselja, naj piše na naslov: „Mlada sreča“, poste restante, Ljubljana, glavna pošta, le proti inseratnemu potrdilu. 1167 3

Prodajam prostovoljno pod ugodnimi pogoji

enonadstropno hišo

z gospodarskim poslopijem in z velikim sadnim in sočvnim vrtom.

Pojasnila daje upravništvo „Slov. Naroda“. 769-2

Trgovski pomočnik

vešč manufakturne stroke, želi sedanjo službo premeniti do 15. maja.

Ponudbe pod „J. N.“, poste restante, Postojna. 1194-2

Učenec

ne pod 14 let star, vešč tudi nemškega jezika, se sprejme v trgovino z mešaninam blagom.

Ponudbe na J. Razboršek, Šmartno pri Litiji. 1201-2

Zaradi opustitve vožnje se prodaja po nizki ceni

izvrstno kolo

brez verige. Pojasnila v gostilni na Resljevi cesti št. 22. 1132-2

Dečka

ki ima veselje do pekove obrti, sprejme 1187-2

Josip Baštolc

pekovski mojster

v Mojstrani na Gorenjskem.

Kuharica

se išče za gostilno v mestu na svoj račun.

Izveščana mora biti za obrat navadne in tudi boljše kuhinje.

Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“. 888-14

Zgodovinska povest

iz francoskih časov na Kranjskem

„Pod novim orlom!“

(ponatis iz „Slov. Naroda“)

je izšla!

Ta povest je, izhajaje v „Slov. Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in živo zanimanje po vsej deželi ter smo jo morali na mnogostransko izrecno zahtevo izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Iztis po K 1-60, po pošti K 1-80.

+ Suhi +

slabotni, slabokrvni, bledični dobe prekrasno zalito telo po kratki rabi moje odlikovane redilne moke Kätthe (zdravniško priporočeno). Damam bujen stas. Strogo pošteno. Karton stane fl 10. Po nakaznici ali po povzetju z navodilom vred. Glavna prodajalnica in razpošiljalnica gospa Kätthe Menzel 62-15 Dunaj XVIII. Schulgasse 3 I. nadstr. 64.

Šunka s kožo, kilo po 1 gld, brez kosti po 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr., prosičevi in goveji jeziki po 1 gld., glavina brez kosti po 45 kr.
Salame dunajske po 80 kr., a la kra-kovske, fine po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene po gld. 120, a la ogerske, trde po gld. 160, ogerske fine po gld. 180 kilo. — Velike klobase ena 20 kr. 266-7
Slivovka, brinovec, pristen, liter po gld. 120. — To priznано dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekajevalc in razpošiljalec živil
Janko Ev. Sirc v Kranju.

Veliko zalogo raznih VOZOV ima naprodaj izdelovalnica vozov **I. BAN** 10573 Ljubljana, Dunajska cesta št. 31. Istotam se vsprejemajo tudi vse vrste popravila

Žalne klobuke v bogati izbiri od najcenejših do najfinjših vrst priporoča 16 salon modnih klobukov **Benedikt, Ljubljana.**

Böttger-ja podganska smrt za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali. à 80 vin, in 120 vinarjev se dobiva samo v deželni lekarni „pri Mariji pomagal“ M. Leusteka in v lekarni Ubald pl. Trnkóez-ya v Ljubljani.
Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.
Schweinfurt, dne 11. febr. 1899.
354-11 **L. Kres**, mlekarja.

Čudovita novost! 325 komadov za 2 gld.
Krasna ura z lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovejše oblike, 1 lepa kravata igla s simili briljantom, 1 krasen kolijé iz orient, biserov, s patent. zaklepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjat mošnjiček, jako elegantni nastavki za smotke z jantarem 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši, zastoj. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštenu povzetju za 2 gld. razpošiljalnica
S. Kohane, Krakov št. 223.
Ako ne ugaja, se denar vrne. 1217 Mnogo priznanih pisen.

VREDNOST

MAGGI-jeva odlikovanja: 4 velike nagrade, 26 zlatih kolaj, 6 častnih diplom, 5 častnih nagrad. Šestkrat brez tekmovalja, med drugim: 1889 in 900 I. na svetovnih razstavah v Parizu. (Julij Maggi, sodnik o razpisanih nagradah.)

Mladenič

v 19. letu, zmogel slovenščine in nemščine ter dober računar, išče službe v kavi pisarni.
Oferte pod „Švica“ upravnistvu „Slov. Naroda“.
1189-3

Uradno dovoljena najstarejša ljubljanska že 15 let obstoječa posredovalnica stanovanj in služeb **G. FLUX** Gosposke ulice št. 6 1242 priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste za Ljubljano in drugod. Potulna tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Odda se v najem ali prodaja pod ugodnimi pogoji staroznani

hôtel „pri zlatem jelenu“ v Gorici v trgovskem središču, s 30 sobami za prenočišča, veliki jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso, vrt z verando, sobe za klube in društva, na novo prirejeno kegljišče. Poslopje je vse prenovljeno. Dokazljivi lepi dohodki, ki se dajo potrojit.
Ponudbe na upravo hotela „pri zlatem jelenu“ v Gorici. 1032-5

Prva hrvatska **tovarna** žaluzij, rolet, lesenih in železnih zatvornic za okna in prodajalnice. **G. SKRBIČ** Zagreb, Ilica 40 priporoča 505-5 svoje priznane solidne, točne in cenene proizvode. Ceniki zastoj in franko.

Konj

3 leta star, 15 $\frac{1}{2}$, pesti visok, svetlorjav, brezhiben in elegantne zunanosti, se ceno prodaja.
Kje — pove upravnistvo „Slov. Naroda“.
1200-2

Seydlin
Najbolje za zobe

Kašelj! Kogar nadleguje kašelj, naj poskusi preizkušeno, kašelj ublažujoče in vleokuane 3117-22

Kaiserjeve Prsne karamele 2740 notarsko overjenih spričeval jamel za gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, katarju in zasliženju.
Le pravi z varstveno znamko „Tri jelke“
Zavoj 20 in 40 vin.
Zalogo imajo: V Orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagal Milana Leusteka v Ljubljani in pri Ubald pl. Trnkóez-ya v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri Sv. Stefanu Jos. Anók. — V Idriji v lekarni Daniel Pirc. — V Metliki v lekarni Frane Wacha.

V najem se išče gostilna na deželi

spojena z malo trgovino. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.
1202-2

Naprodaj je lepa na novo sezidana **hiša** 10 minut od mesta Ptuja na glavni cesti, ki ima 4 stanovanja, 3 veliki kleti, perilno kuhinjo ter izvrsten vodnjak, lepe hleve, drvarnice in 1000 m² lepega rodovitnega vrta, še 11 let proste dache. Dobitek se poleg svojega stanovanja 400 K. Prilčno je tudi za vsakega rokodelca ali obrtnika. Cena je izvenredno nizka, vse skupaj komaj 4000 gld. Plačati je treba samo 2000 gld. — Več pove lastnik **Alojzij Kovac**, železničar na kolodvoru v Ptuj. 1050-3

V najem se da

skupaj ali na drobno za več let pod ugodnimi pogoji, oziroma tudi **prodaja** proti plačilu na obroke lepo **planinsko posestvo** z lastnim lovom blizu Sošanja in Mozirja, v davčni občini Belevode na Štajerskem, z dobrimi stavbami za stanovanje, dobrimi hlevi, z mlinom za dom, 5 malimi marofi in lastno žago, okoli 25 oralov njiv, 35 oralov travnikov, 100 oralov pašnika in 200 oralov gozda. Posestvo se prodaja z zaraščenim ali posekanim gozdom ter se lahko vsak čas ogleda. Natančnejša pojasnila daje lastnik **Josip Goljevšek**, lesni trgovec v Gorici, Primorsko. 1089-2

Fernolendta NIGRIN je zlasti priporočljiv za chevreaux, box-calf in lakasto usnje, daje usnjo najlepši blek in je ohranja stanovitno. — Pazite na zgorajšnje varstveno znamko. Dobiva se povsod.

Urarskega učenca

sprejme takoj 1084-2 **F. Klarer, Gradišče 7.**

Dve mesečni sobi

vsaka s separatnim vhodom, se oddaste takoj v najem. Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“.
1199-2

Za gostilničarje!

Dvoje manjših novih 1196-2 **glasbil** (Musikwerke) se prodaja po prav znižanih cenah. **Ivan Jax & sin** v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Prodaja se zaradi družinskih razmer v Koprivnici na Hrvaškem

hiša z gostilno

na lepem prometnem kraju. Samo ob semnih se iztoči v tej gostilni na leto okoli 350 do 400 hl samega vina. Prodaja se tudi vsa gostilniška oprava in orodje. 1007-8 Kupei naj se obračajo sami osebno na Marina Biliča, gostilničarja v Koprivnici na Hrvaškem.

Kavarna „Ilirija“ ob praznikih, sobotah in nedeljah vso noč odprta. **Fric Novak** kavarnar 73-17 Kolodvorske ulice št. 22.

Dobra kuharica

je izšla spisala **Minka Vasičeva** je izšla
v založništvu **Lavoslava Schwentnerja** v Ljubljani.
Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljane zajokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezane.
Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna ošpodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 60-15

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Uno je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.
Kdor boče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad imej „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.
1082-71

Ustje (Češko) **Juri Schicht** največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu. **Ustje (Češko)**

Varstvena znamka.

Razglasilo.

Načelnništvo okrajne bolniške blagajne v Zagorju na-
znanja vsem udom in delodajalcem, da se vrše

nove volitve delegatov in zastopnikov v Litiji
dne 27. t. m. od 9. do 11. ure dopoldne v gostilni g. Lajovica in v
Zagorju ravno ob isti uri dne 20. t. m. v gostilni g. A. Jana.
V Zagorju, meseca aprila 1905.

1237

Načelnništvo.

Somatose

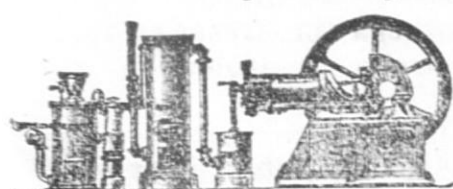
mesna beljakovina

Najodličnejše, tek zbujačo in živce oživlja-
joče krepilno sredstvo.

702-5

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Ob pomanjkanju vode lahko vsak mlinar goni mlin

s petrolinskim motorjem in lokomobilom
čudovito ceno. Obratnih stroškov 5—6 vinarjev
za uro in konjsko moč.

Naprave za sesalni plin

za obrat od 10 konjskih moči naprej delajo s stroški 2—3 vin. od ure in konjske
moči. Premnogo priznanj na ogled in na razpolago. — Natančneje v prospektih
tvornice za motorje in stroje b 1114-1

G. BERNHARDT'S Söhne, Dunaj, XII., Schönbrunnerstr. 173.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tlá

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

V Ljubljani:

Anton Stacul in Brata Eberl.

V Škofji Loki: Matevž Žigon; v Kranju Fr. Dolenz;
v Postojni: C. Pikel. 1010-2

CERES JABOLČNI SOK

1223-1

Neglede na dragoceno izdelovanje te izvrstne iz čistega soka svežih ja-
bolč obstoječe namizne pijače, prodajam isto zaradi splošnega razširjenja še

ceneje.

Pristen samo z varstveno znamko: „Piščanec angel“.
Izdelovalnice za CERES, Viljem Schicht, Ringelshain i. B.

Ustanovljeno 1862

Telefon 584.

Najstarejša tvornica
c. kr. dvorni

peči in ognjišč
mašinst

RUDOLF GEBURTH, Dunaj

VII. Kaiserstrasse 71, na voglu Burggasse.

1093-3

Specialni ka-
talogi gratis
in franko.

Zaloga ognjišč, štedil-
nikov in strojnih ognjišč
za vsako porabo.

Vse vrste peči tudi s
trajnim goranjem.

Zaradi

prevelike zaloge prodajam vse blago pod
lastno ceno: moške, deške in otroške obleke
iz najmodernejšega blaga, zelo lepo izdelane;
originalne angleške površnike in športne suknje
najnovejših modnih barv; angleške modne te-
lovnike od

K 3.— višje.

Tako imam tudi klobuke in slamnike, srajce,
in kravate v veliki izbiri.

Damski suknjeni kostumi najnovejše oblike z
razširjenimi rokavi (Schinkenärmel) že od

K 10.— višje.

Jopice, paletoti, mantilje, krila Garrick, bluze
poslednje novosti po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

1253-1

v Ljubljani

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

šivalni stroji po najnižji ceni.
Bielkle in v to stroko
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KRACZMER zaloga
klavirjev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

priporoča
popolno
zalogo
kratkih
klavirjev,
mignonov in
planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih
cenah. Preigrani klavirji, solidno in
stanovitno prenamerjeni so vedno v
zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm:
L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in ko-
morni izdelovalec klavirjev na Dunaju;
Br. Stigl, c. kr.
dvorna zalaga-
telja na Dunaju.
Klavirji se popravljajo,
ubirajo in izvršuje se
podlaganje z usnjem
strokovnjaško in pre-
skrbno in zaračunavajo
najcenejše.

Modni kampan.
Ostan
za polovico cene
Sukneno blago
za moške obleke
po najugodnejši ceni
priporoča
R. Miklauc
Ljubljana 16
Špitalske ulice šte. 5.

Loško sukn.

Salon

za moderne damske klobuke *

Henrik Kenda

v Ljubljani

Mestni trg šte. 17.

Damski klobuki

za sezono 1905.

Svoj bogato ilustro-
vani cenovnik nakiče-
nih damskih klobukov
za leto 1905 pošil-
jam gratis in franko.
Poprave se izvrše
hitro in kulantno.

Št. 12624

Razglas.

1200-1

brezplačna zdravniška ordinacija za mestne uboge

se vrši odsihdob v Mestnem domu vsak dan ob 10. dopoldne in ob 2 po-
poldne; nadalje za ženske bolezni v ponedeljek, sredo in petek ob 4. popoldne
in za kožne in spolske bolezni v torek ob 4. popoldne.

Vsak bolnik se ima izkazati z nakaznico za brezplačno zdrav-
ljenje in dobivanje zdravil ki jo je ob navadnih urah dobiti v zglaše-
valnem uradu na mestnem magistratu. To nakaznico je oddati po prvi ordina-
eiji v lekarni. Vsako četrletje se izdajo nove nakaznice.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 1. aprila 1905.

Pozor! Martin Klemenčič

umetno pohištveno in stavbeno mizarstvo

Delavnica:

Zaloga:

Urhnik, Stara cesta 101.

Ljubljana, Tržaška cesta 47

Cene:

2 šifonerja za K 35.—	1 umivalnik " 13.—
2 postelji " 14.—	1 sobna miza " 6.—
2 nočni ormari " 14.—	Popolna hišna oprava " 82.—

1128-2

Vse v najnovejšem slogu.

Št. 555.

1186-3

Oklic.

Mesto Ljubljana pogreša dobro urejene javne kopeli na Ljub-
ljani, torej je pričakovati, da bi taka kopel uspevala in investovani kapital
dobro obrestovala.

Podpisani mestni magistrat vabi podjetnike, ki bi hoteli v Ljubljani na
lastne stroške zgraditi rečno kopel z zagotovitvijo, da bode podjetje po moči
podpiral, in preskrbel koncesijo za dobo 30 let.

Ponudbe naj se vložijo do 30. maja 1905 pri podpisnem mestnem
magistratu.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 4. aprila 1905.

Vin de Champagne „Derby sec“

1121

kot odlični najboljši avstrijski izdelek pri-
poroča v vedno dovolj hladnem stanju

restavracija pri „Roži“

Črez ulico najceneje.

Karel Januš

juvelir in zlatar

Ljubljana, Židovske ulice 3

priporoča kot

1240-1

velikonočna darila

svojo zalogo zlatnine in srebrnine,
kakor tudi prstanov z briljanti in dijamanti, poročnih in
drugih modernih prstanov, zlatih in srebrnih ur in ve-
rižic za gospode in dame, dečke in deklice, broš, uhanov,
zapestnic, priveskov, nožev in vilic iz srebra in kitajskega
srebra ter vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Slaščičarna RUDOLF KIRBISCH

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8

priporoča

za Veliko noč

svojo bogato zalogo pirhov iz stekla, svile, ža-
meta, pliša in slame; različne velikonočne atrape,
velikonočne zajce in jagnjeta iz sladkorja in čo-
kolade ter stisnjenega papirja. Dalje priporočam
pince, titule, vseh vrst potice, šarklje in torte,
najfinejša vina in likerje.

1251-1

Tukajšnja in zunanja naročila točno.

Gostilniška oprava. 1207-3
Dobro ohranjene **gostilniške mize in stole** za sobe in za vrt ter druge predmete ima naprodaj
Peter Lassnik v Ljubljani
v Wolfovih ulicah št. 1.

Iščeta se za takoj v stalno in fino delo dve boljši
Šivilji
ena za krila, druga za živote.
Pismene ponudbe z zahtevo plačila sprejema direktno
Ana Soukup
1180-3 Modes Robes v Opatiji.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči oboj. vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Ansee Solnograd, čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane, (rare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.). — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Obojni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj obojni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo Inomost, Franzensfeste, Solnograd Linc, Steyr, Ischl, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne obojni vlak v Dunaj čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell am See, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. ur 44 m popoldne obojni vlak v Dunaj, Ljubno, Selthal, Beljak, Celovec, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer obojni vlak v Dunaj, Ljubno, Beljak, Smohor, Celovec, Pontabla, čez Selthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Beifling, iz Steyra Linc, Budejovic, Plzen, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Obojni vlaki: Ob 2. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 5. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen sredinevropskem času ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani 1

Na milijone dam in gospodov uporablja „Feolin“.

Razpošilja glavno skladišče **M. Feith, Dunaj VI., Mariahilferstr. 45.** Nadalje se dobiva tudi v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah. 1249-1

Znižane cene!

Obutev za gospode in dame najnovejših oblik po znižanih cenah v prvem in največjem za vodu zaobutev na Kranjskem

Fran Szantner,

Ljubljana, Šelenburgove ulice 4.

Lawn-tennis in

turistovski čevlji

v bogati izbiri.

Gamaše vseh vrst.

Racijonalni čevlji za otroke po najnižjih cenah.

Znižane cene!

VALENTIN GOLOB

trgovina z železnino

Ljubljana, Mestni trg št. 10

priporoča:

cement (roman in portland), šine, storje, strešni papir, okove za stavbe, mreže, bodečo žico, sesalke za vodnjake, vozne plahte in svetiljke, pokrivala za komate, gumaste cevi, pipe, čepke, nagrobne križe, merila, tehtnice in uteži, štedilnike in peči, orodje za mizarje, tesarje in poljedelstvo, poljedelske stroje, pluge, kose, brizgalnice za peronosporo, železno pohištvo, kuhinjsko opravo in kositarjevo posodo domačega izdelka

kakor tudi

krogle in kegle za keglanje.

Založnik zveze avstrijskih c. kr. državnih uradnikov.

1085-3

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in znamenjujejo. — Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravna oblika, ne tišči na želodec.

priporoča v največji izbiri

flozij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. žez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirta dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolneja itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano resno in fino po najnižjih cenah.

Sušenih ostankov veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

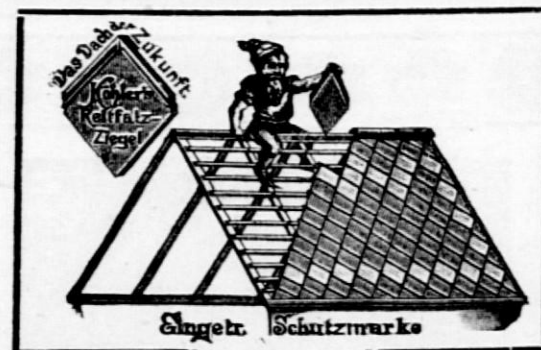
se priporoča trgovina s suknem, s platnenim in z manufakturnim blagom

HUGO IHL

xxx v Ljubljani xxx

v Spitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnine prosto.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice. 16

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

Izdelovatelj cementnih

Glince pri Ljubljani.

Hotel Ilirija.
V nedeljo, dne 16. aprila 1905 leta
velik koncert

cele Ljubljanske društvene godbe pod osebnim vodstvom kapelnika gospoda Poule.

Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina 20 kr. 1262

Razpis službe. 1224

Pri Prvi kranjski mizarjski zadrugi v Št. Vidu pri Ljubljani, registrovani zadrugi z omejeno zavezo, je oddati služba

poslovodje in knjigovodje.

Zahteva se vsestransko zmožnost v trgovini in knjigovodstvu, ter zmožnost slovenskega in nemškega jezika.

Oziral se bode le na prosilce poštenega delavnega in treznega značaja. Prednost imajo prosilci, ki imajo tudi boljo strokovno izobrazbo v mizarjski obrti.

Primerno dobra plača po dogovoru.

Prošnje, podprte s pričevali dosedanjega službovanja itd., je vložiti pri Zadrugi zvezi v Ljubljani do 30. aprila t. l.

Načelništvo.

Zaloga koles in motorjev

iz znane tovarne J. Puch v Gradcu.

Z dveletnim jamstvom. 489 11

FRANC ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice, nasproti franč. samostana

Filialka: Mestni trg, nasproti rotova.

Dругih vrst kolesa od K 120— dalje.

Z enoletnim jamstvom.

Velika zaloga šivalnih strojev.

Cenovniki zastoj in poštnine prosto.

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinov razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gasenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premijskih reči, nadalje proti požarnim škodam živino, zaloge vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klate v poslopih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinstva v vloga in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijske ulice šte. 6.

Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

I. Schwentner knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

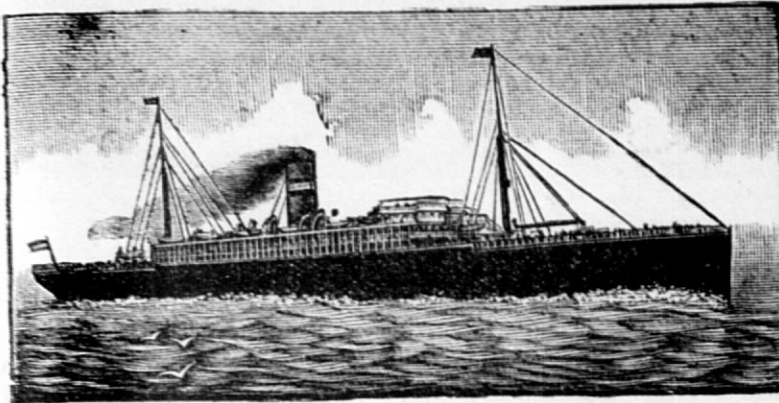
Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Turgenjev: Otol in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Tfebizsky: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat nominis umbra: Osmikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à 40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à 20 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kočbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Najcenejša vožnja v Ameriko!

Boulogne-New York
najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte
Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika

Vozne liste preskrbi in daje brez-
775 plačna pojasnila 6

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Edvard Kristan v Ljubljani
Kolodvorske ulice 41

na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

Zahvala in priporočilo.

Ob preselitvi iz gostilne „Pri levu“

v gostilno k „Novemu svetu“

na Marije Terezije cesti št. 14

se za dosedanja obisk najtopleje zahvaljujem, obenem pa
prosim za mnogobrojen poset v novi gostilni. Prejcoslej
bom skrbel za dobro kuhinjo in pristno, priznano izorno,
potom deželne kleti nabavljeno pijačo.

Čez poletje imam na razpolago senčnat vrt s ke-
gliščem in igriščem.

Abonentom znižane cene.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Valentin Mrak.

1088-3

**Lepi moški
in ženski klobuki**

fino perilo, kravate, kakor tudi vsi v
modno trgovino spadajoči predmeti
se dobe pri

J. S. Benediktu

Prešernove ulice 3.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov

In navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič
v Ljubljani.

Nezanima naročilom se
pošilja s povzetkom.

Pozor

prijatelj z mesta in z dežele!

Ne zamudi, da stopiš mimogrede
sredi mesta v staroznano gostilno

„Pri belem konjičku“

G. Auerjevih dedičev

v Wolfvih ulicah.

Tam dobiš vedno sveže izorno
marčno pivo iz domače pivovarne in
tudi mnogovrstna pristna prirodna
vina in okusna jedila.

Za točno postrežbo in solidne
cene skrbi

J. Spunt

gostilničar.

310-11

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev,

voznih koles,

glasbenih avtomatov

in

pisalnih

strojev.

Veliko zalogo

rokavic za dame
in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetic za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih
tovarn priporočata

Alojzij Persche

Ljubljana

16

Pred škofijo št. 21.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke

cilindre in
čepice

v najnovejših
faconah in v velikih izborah

priporočata

Ivan

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
ŠČINAMI ZA KROJA-
ČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK
LJUBLJANA
Dvorski trg št. 1.

C. kr. rudniški zdravnik

Dr. Milan Papež

v Idriji

stanuje v novozidani erarični hiši št. 328

Zdravniška ordinacija od 9.—10. ure dop.

in od 2.—3. ure pop.

1140-2

Slaščičarna, kavarna in pekarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

Slav. občinstvu priporočam ob priliki

**velikonočnih
praznikov**

svojo veliko zalogo različnih cukrenih,
kakor tudi galanterijskih prhov. V
zalogi imam v veliki izbiri domača in
inozemka vina v steklenicah, naj-
finejše likerje, pravi maraskin iz
Zadra, benediktinec, alaš in drugo.

Vsak dan sveži

šarklji, pince in titole.

Sveže blago!

Po naročilu izgotavljam tudi

raznovrstne potice
mandeljnov, rozinov,
medene, orehove itd.

V kavarni

se dobi bela in črna kava,
čaj, fini likerji itd. itd.

Točna postrežba!

Filialke:

* Mestni trg št. 6. *
Sv. Petra cesta št. 26.

1029-3

Nič boljšega za

pečenje

praženje

kuhanje

nego **Ceres**

jedilna

mast

iz svežih kokosovih orehov okusna, lahko pre-
bavna, izdatna v rabi, jako cena jedilna mast.

Izdelovalnice živil „Ceres“ Ringelshain.

Častita gospodinja!

Jedilna mast „Ceres“ ni umetna mast, nego čisti prirodni proizvod.
Ni je toščice, ki bolj prijala človeškemu organizmu nego mast kokosovih
orehov. Zaradi lahke prebavnosti je to najboljša jedilna mast za
ljudi, ki bolehalo za slabim prebavljanjem.

1101-3

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

vljudno naznanjata, da sta zalogo za po-
mladansko sezono tako

konfekcije za dame

kakor tudi

**oblek za gospode,
dečke in otroke**

popolnoma na novo popolnila
in vabita cenjene odjemalce k obilnemu
obisku.

Ilustrovani ceniki zastonj in
poštne prosto.

975-5

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica,
pošta in
telegraf.
Prospekti
zastonj.

Prekrasna lega,
kislika poln zrak
brez prahu. Mo-
derni komfort,
živahno dru-
žabno življenje.

— Novo hydro-elektro-mehano-terapevtsko zdravilišče v velikem in modernem slogu. —
Zdravljenje z mrzlo vodo, električne svetlobne in kopeli v banjah, inhalatorij, pneumatski
aparati in parova celica, celice za segret zrak, elektr. masaža, solne kopeli, zdravilna
gimnastika. — Uspešno zdravilišče za bolezni v želodcu, črelih, na jetrih in ledvicah, za
kronično zaprtje, hemoroide, kamen, odebelelost, sladkorno bolezen, protin, katarje v po-
žiralniku in jabelku. Jako močni zdravilni viri, podobni onim v Karlovi in Marjinih varih.

NOVO! Ivan Cankar: GOSPA JUDIT.

To najnovejšo delo Cankarjevo
bo gotovo zanimalo tem bolj, ker
nekako že v povesti sami, še bolj pa
v predgovoru Cankar reagira na znano
kritiko o svojem delu „Hiša Marije
Pomočnice“ in brani svoje umetniško
stališče. Izza Prešernove „Nove pi-
sarije“ ni bila pozneje več napisana
nobena boljša in ostrejša satira. Da
se je pokazal Cankar iznova tudi
mojstra v slogu in jeziku, ni ureba
poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni
opremi, z izvrstno risbo na naslovnem
listu. 23—42

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.;
eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo
L. Schwentner
v Ljubljani
Prešernove ulice št. 3.

**Vsakovrstne
rane**

se morajo skrbno varo-
vati pred vsako nesnago
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana
razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že
40 let se je izkazalo močito vlažno mazilo, tako
imenovano **prasko domače mazilo** kot za-
nesljivo sredstvo za obveso. To vdranje rane
čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine,
hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 8-16
se pošljejo 4/1 puščice ali
3-86 6/2 puščice ali 4-60
6/1 ali 4-98 6/2 puščice
poštne prosto na vsako
postajo avstro-ogrske mo-
narhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito de-
ponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
Izdelava „pri črnem orlu“
Praga 2678-16
Malá strana, oget Nerudove ulice 203
Zaloga v lekarnah avstro-ogrske
V Ljubljani se dobiva pri go-
spodih lekarn: G. Piccoli, U.
pl. Trnkóczy, M. Mardetschlä-
ger, J. Mayr.

Kdor je vaju piti kakao, naj
v svoj prid poizkusi novo vrsto

Ivana Hoffa
KANDOL-KAKAO

ki zaradi svoje neznatne tolišča-
tosti ne moti prebavljanja, ampak
je jako lahko prebaven.

Kandol-kakao
ima mimo vseh drugih
kakao-vrst vrhunskega to-
čaločilno prednost, da je ob
najboljšem okusu
dokaj cenejši in zaradi zdru-
žitve s sladom tudi jako
redilen.

Kdor poizkusi Kandol-kakao, ga rabi trajno.

Zavoji po 1/4 kg 90 vin. | se dobivajo
v vseh trgovinah
s specijalnim in
kolonialnim
blagom.

Pristno samo v zavojih z levo znamko.

Hiša

z gruntem in vso opravo ter živino
vred se proda pod ugodnimi
pogoji. 1104-2

Poizve se natančneje pri posest-
niku **Andreju Ingliču na Selu**
števil. 11 pri Ljubljani.

Liniment. Capsici comp. Pain-Expeller

priznana izborna, bolečine tola-
žeče mazilo; po 80 h., K 1'40 in
K 2'— se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega splošno priljub-
ljenega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice
v skatljicah z našo varstveno
znamko „sldro“ iz Richterjeve
lekarnice, potem je vsakdo prepričan,
da je dobil originalni izdelek.

**Richterjeva lekarna pri
Zlatem levu v Pragi,**
I., Kliščina c. b. Razpošiljanje vsak dan.

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov
K. Košak
zlatar
Ljubljana, Prešernove ulice 5
priporoča slav. občinstvu svojo
veliko zalogo
zlatnine in srebrnine,
briljantov in diamantov
in drugih v njegovo stroko
142 spadajočih stvari 16
po najnižjih cenah.

V soboto, dne 4. marca
se prične zaradi popolne

prostovoljna prodaja.

opustitve trgovine

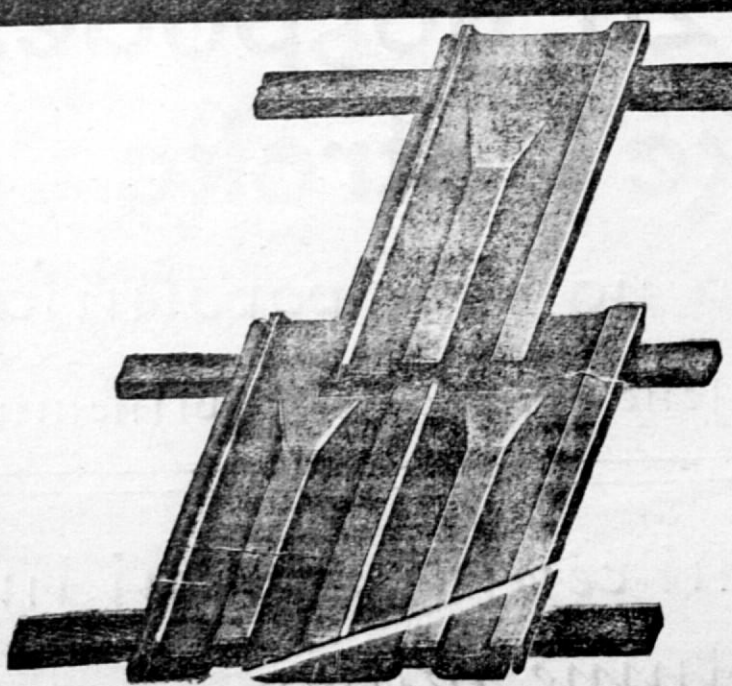
ker blago hitro pohaja,
ne razpošiljamo vzorcev,
ogleda si pa lahko vsakdo.

Prodaja se: najnovejšo blago za damske spomladanske obleke, svilnato blago za bluže, paletoti, plašči (Brunnenmäntel), okoli 200 izgotov-
ljenih svilnatih bluz od gl. 3-50 višje, fini franc. batišti in pralni zefiri od 16 kr. višje, posteljna pregrinjala in garniture, plišaste preproge
od gl. 1-65 višje ter žensko in moško perilo.

Mestni trg št. 25.

Anton Primožič, Ljubljana.

Mestni trg št. 25.

F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana,

opekarna in tovarna
peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. — Lastniki patentov: F. P. VIDIC & Komp. in JOSIP MARZOLA.

Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kratičje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšna in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.